

Budapest

T.

Magyar Nemzeti Múzeum

T. p.

eli Ujság

14. évfolyam

Noviszád, 1933 május 28, vasárnap

124. szám

Mit gondol és mit vár a nép?

A Reggeli Ujság számára írta dr. TAPAY-SZABÓ LÁSZLÓ egyetemi tanár

Mindenért meg kell fizetnünk ezen a világon: a halálért odaadjuk életünket, s az életünkért elszenvedünk nagy fájdalmakat, melyeket szerencsére elfelejtünk akkorra, amikor már nemcsak érzünk, de gondolkozunk is.

Minden új dolog nagy szenvedések árán jön létre a nemzetek életében is, de ezeket a szenvedéseket nemcsak az úgynevezett »utókor«, hanem még azok is hamar elfelejtik, akik szemtanúi, sőt passzív résztvevői voltak. Megmarad azonban a lelkekben az az érzésük, melyet a nagy megpróbáltatás hozott létre s amely hosszú időre megszabja az ember gondolatainak útjait.

A nagy francia forradalom, összes következményeivel együtt, nem igen volt kisebb dolog, mint a világháború. Ha a forradalom kezdetét csak XVI. Lajos lefejezésétől számítjuk is ettől kezdve a waterlooi csatáig huszonhét év alatt játszódott le az emberiség akkori nagy drámája. Mi a sok egykorú feljegyzés dacára sem igen tudjuk elképzelni azokat a borzalmakat, melyekkel megindult ez a nagy dráma Párisban. Michelet, a francia forradalom egyik legkiválóbb történetirója, csak 1797-ben született s a forradalom rémségeiből már semmit sem láthatott; de igyekezett szemtanúktól szerezni információkat. Egyszer egy nagyon előkelő öreg úrtól megkérdezte, hogy mi gyakorolt rá legélesebb benyomást 1793-ban? Az öreg úr gondolkodott egy kis ideig s azután így felelt:

— 1793-ban? Azt az évet gondolja, melyben a papírpénz értéke oly hihetetlen mértékben csökkent?

Lefejezheték XVI. Lajost és Mária Antoniót, a királynét, megkezdhetett a vérfürdő s a háborúk hosszú sorozata; ezektől bizonyára megborzadt a Michelet előkelő öreg ura; de ötven esztendő múlva már csak annak az emléke uralkodott a lelkében, hogy 1793-ban papírpénzének értéke elveszett.

Az embereknek kevés érzékük van az idő, a kor, a történelem, s a hasonló elvont fogalmak iránt.

Óra nélkül nem vesszük észre, hogy mikor van délután két óra, s a közeppon végét és az újkor kezdetét éppenny nem vette észre az emberiség, mint ahogy 1618-ban nem tudta az akkor élt emberek között senki, hogy »most kezdődött a harmincéves háború«. De

ha ma rosszabb vagy jobb dolgunk van, mint tegnap volt, azt az emberek azonnal észreveszik,

s az észrevett ténynek a legnagyobb

jelentőséget tulajdonítják. A történelmi átalakulásból a »kortársak« átlaga, sőt óriási többsége annyit vesz tudomásul és csak annyit méltányol, amennyit a saját bőrén vagy saját zsebében érez. (Sőt vannak emberek, akiknél a zseb sokkal érzékenyebb testrészt, mint a szív).

Hogy jól van-e így? Ki tudna erre a kérdésre biztos feleletet adni?!

Talán jól van, talán nagy szerencséje az emberiségnek, hogy

az a hűhó, mellyel a világ dolgainak újrendezését ígéri

és állítólag »mindjárt kezdik«, nem hat jobban az emberek százmillióira, mint egy már sokszor látott cirkuszi mutatvány, melynek szórakoztató jellege csak akkor volt, amikor még egészen új volt. Bármit jelentenek Genfből vagy Londonból, itt minden ember tudja, hogy mennyi pénz van vagy mennyi pénz nincs a saját zsebében

s az »eseményeknek« mindenki csak annyi jelentőséget tulajdonít, amekkora jobbulást vagy rosszabbodást hoznak létre saját életünkben.

Ha nem érezzük sem azt, hogy jobb, sem azt, hogy rosszabb dolgunk lenne, akkor — nem történt semmi; ha száz konferencia beszédei és okiratai ezer kötetet megtöltenek is, akkor sem történt semmi.

Ez egészen realisztikus felfogás; de nem realisztikus valami-e maga az élet is? A nagy hevületek, melyeket a nagy események ébresztenek bennünk, elmúlnak, s azután

csak a realitás hat ránk: a saját életünket, a saját viszonyainkat befolyásoló változás, és egyéb semmi.

Akik ebből az elvből indultak ki a politikai életben, azok eltalálták, a reális politika útját

merre vezetnek?

Persze, nem elég ezeket az utakat meglátni, hanem ezeken az utakon kell járni is, ha a népek nemcsak engedelmségére, hanem közműködésére is reflektálnak.

Semmi sem kelti fel annyira a nép érdeklődését és bizalmát, mint az oly konkrét tények, melyekből neki látható, felismerhető előnye van.

Azoknak, akik ezt szem előtt tartják, nem is nehéz olyan politikát csinálni, melyet a népek közhangulata támogat. A nép mindig hálás minden jóért, amit kap, mert csak az egyének lehetnek rosszak és bűnösök, —

maga a nép jó és szent, mert jelleme és érzülete a többsége,

a többség pedig az emberek között jóindulatú.

Mazarin bibornok, a nép nagy ismerője, mikor azt jelentették neki, mint a király első miniszterének, hogy a nép nagyon zúgolódik a nagy adók miatt, csak ezt kérdezte:

— Dalol-e a nép?

És amikor azt jelentették neki, hogy a rónán és a mülhelyekben még dalolnak a franciák, ezt mondotta:

— Akkor nincs semmi baj.

És az ő idejében a néppel tényleg nem is volt semmi baj: a nép segítségére volt a király kormányának abban, hogy a főnemesség hatalmát megtörje.

A nép mindig segít annak, aki neki segít

és minél súlyosabbak általában a körülmények, a nép annál jobban tudja méltányolni, ha azt látja, hogy végeredményében minden öerette törénik.

Akik még ma is hisznek a sült galambok repülésében, azok elmeorvosi kezelésre szorulnak. A népek higgadtak és gondolkodók, s nem hiszik, hogy a nemzetközi menetrend szerint sült galambok fognak hozzánk repülni Genfből vagy Londonból.

A „sertésháború“ súlyos károkat okoz Ausztriának

Bécsből jelentik: A tegnap reggeli bécsi lapok behatóan foglalkoznak a jugoszláv kormányának pénteken este kiadott rendeletével, amely megtiltja bizonyos osztrák áruknak Jugoszláviába való behozatalát. Az összes lapok rámutatnak arra, hogy

a jugoszláv kormány intézkedése retorzió az osztrák kormány azon rendeletére, amellyel megtiltja jugoszláv sertésbevitelét Ausztriába.

A Neue Freie Presse azt írja, hogy a sertésbeviteli tilalmat az osztrák kormány ideiglenesenki neműsítette és felfüggesztését máris kilátásba helyezte. Az osztrák kormány az összes érdekelt államoknak tudtára adta, hogy az ideiglenes beviteli tilalom ellenére is az évi kontingenst minden állam leszállíthatja és így tulajdonkép csak a szállítás időpontjában történt némi változás. A lap rámutat arra, hogy a legutóbbi vásáron már felhajtottak 240 romániai és 400 jugoszláviai származású hizottsertést, a jövő hétre pedig Jugoszláviából és Romániából 600—600 sertést lehet a piacra hozni.

A kormány lapja, a Reichspost ugyancsak azt írja, hogy

nincs szó teljes sertésbeviteli

Tavaszi Zagrebi Vásár

1933, V. 27—VI. 6.

A horvát iparosok szövetségének jubiléris ipari kiállítása

X. Automobil-szalon
XIX. Mezőgazdasági vásár
Egészségügy
a mülhelyekben

Az előre megszerzett vásárigazolvánnyal díjtalan visszatérés a vasutakon, az adriai hajókon alacsonyabb osztályú jeggyel magasabb osztály használatára. Igazolványok minden nagyobb helyen kaphatók a „Putnik“ s a Prva Hrvatska Stedionica“ fiókjainál, minden pénzügyesnél, valamint egyenesen a Zagrebi Vásár igazgatóságánál, 1725

A népek szemei csakis kormányaik felé fordulnak s mindent onnan várnak,

mert minden ország csak abban az erőben bízhatik, mely a sajátja és amellyel maga rendelkezhetik. Minden egyéb »segítség« egy oly üzlet, melyben többet ígérnek, mint adnak, s ha mégis adnak valamit, többet akarnak érte kapni, mint amennyit adtak.

Lehet, hogy ez az eszmemenet nem nagyon lelkesítő, de mindenesetre megnyugtató, mert a valóságoknak felismerésén alapszik, már pedig a valóság felismerése a kezdete és kiinduló pontja minden oly politikának mely sikerre igényt tarthat.

tilalomról,

mert csak ideiglenesen akarják korlátozni a behozatalát, miután az osztrák sertéspiac érdeke ezt megkívánja. Mihelyt ez a helyzet megváltozik, azonnal engedélyezni fogják újból a sertésbehozatalát.

A szociáldemokrata Arbeiterzeitung azt írja, hogy

a jugoszláv kormány intézkedései, amelyekkel az osztrák behozatalt akarják meghiusítani, tulajdonképpen vámbáboru.

Az osztrák közigazdaságra nézve nagyon fontos a Jugoszláviába irányuló bevitel, mert az év első négy hónapjában Jugoszlávia foglalja el az osztrák exportkereskedelemben a harmadik helyet.

— Ismét esztelen sertésháborút élünk át

— írja a lap. Az osztrák kormány az a rendelete, amellyel megtiltja a jugoszláv sertéseknek Ausztriába való behozatalát, azt eredményezte, hogy

Ausztriában megdrágult a sertéshús és ezenfelül gazdasági háborút is hozott a szomszédokkal.

A mai körülmények között azonban Ausztriának erre igazán nincs szüksége.

„Pen“

A jugoszláv magyar kisebbség kultúrájának néhány munkását a jugoszláv Pen-Klub tagjai sorába avatta az a megbecsülés, amelyet kultúránk értéke egyrésztől, másrésztől a jugoszláv Pen-Klub magas erkölcsi-sége eredményezett.

Több, mint egy évtizedes munka, igazán a »kultúra« legnemesebb jegyében, ért el most ahhoz a fórumhoz ahol az emberi közösség, az emberiség célkitűzéseinek fáklyáját vi-gyázzák minden nép jószándéku ki-választottjai az értelem erejével és az érzelm kiapadhatatlan melegé-vel.

Az emberi sorsközösség megindító és felemelő gondolata, amely nélkül nincs, nem lehet már többé boldogul-ás senki számára sem, sem egyén-nek, sem népeknek, a Pen klubok működésében jut el először a leg-újabb kori civilizáció — a társadal-mi, majd a világháború utáni politi-ka, történelmi és forradalmi mozgal-mak fölé irányító tényezőnek. A Pen-Klub a lélek országa, az önzés nélkü-li közösség! Minden »emberi« legne-mesebb törekvése, a »több világos-ság« minden arcra ráfényelő és meg-találó szeretete: a kultúra lényege: a Pen-Klub a világ lelkiismerete.

A világ lelkiismeretének ezévi ün-nepén, a kék Adria ragyogó májusá-ban, már megjelent a mi arcunk ta-vaszos sugárzása is, életünk, hitünk jövős bizakodása, amely: több: mint tíz évi fáradtság után a bihetetlen feneketlen szakadékaiknak fekete part-ján mégis bimbóvá gyönyeződdött: vagyunk!! Dolgoztunk! Élünk!

Utunk az élethez, küzdéseink embe-ri tartalma most felemelt bennünket a világ fényébe a dubrovniki május tiszta ünnepébe.

A jugoszláv magyar kisebbség kultúrája Dubrovnikban most részese a világ lelkiismerete felelőségének egy hallatlan nehéz pillanatban, ami-kor a világ civilizációjának kérdése tragikus feszültségben elérte a legki-sebb kenyérmorzsa mérhetetlen je-lentőségét. Azok, akik hittek hittek kultúránk szükségességében, mindig tisztában voltak azzal, hogy a világ lelkiismerete nem halt meg, csak kizűldék. És ezért mindig a megér-tés és szeretet útját járták. A kul-túra útját. A civilizáció útjában a szeretet melege mellett ott setten-kedhet a kétkedés merevsége a civi-lizáció mérlegének művészi hibája, amely a kenyérről hajló kéz remegésé-ben különbséget tud tenni. A kultúra ilyen különbséget nem ismer, mert az ő mérlege — az emberiség.

Ez a kultúra: a jugoszláv ma-gyar kisebbség kultúrája is. És hogy ilyen tudott maradni, abban a fősze-rep hofehér papi falárja Szenteleky Kornélt illeti meg! Nemesak azért, mert a legjelentősebb művésze a ju-goszláv magyar kisebbség irodal-mának — amely irodalom a tulajdon-lépeni reprezentációja egész kultúrá-lis életünknek minden műszi hiba nélkül — hanem mélyseges, árny nélküli embersége, tudása, erkölcsi-sége: intelligenciájának abszolút har-móniája miatt.

Szenteleky intelligenciája, harmó-niát feltű és óvó lelkiisége, mindig építő nemes egyénisége szeretettel-jes gonddal szót emelt »Helyre kell hozni a mulasztást« című cikkében nem azokért személyükben, akik a Pen-Klub tagsági igazolványától e-gyenlőre elesetek, hanem magáért a »Pen« gondolatáért!... Amely nem

függhet informáló ambíciók térbeli közelségétől, sem a szükség időbeli rövidségétől.

Szenteleky cikkére válaszfélé je-lent meg a szubotícali Napló 1933. május 21. számában »A Pen« cím alatt, vezetőhelyen. Ez a cikk oda konkludál, hogy: De szükség van ar-ra, hogy meg legyen a magyar Pen-Klub annak dokumentálására, hogy a jugoszláv magyarországi a maga kultúráját önállóan teremtette meg és önállóan, a maga erejére támasz-kodva akarja tovább fejleszteni.

Ez a konklúzió egy Szenteleky féle semmi újat nem mond. Legfeljebb a cikk előző állításaira teszi fel a jó-hiszeműség szerény olajját. Ezt az olajját el lehet fogadni a cikliró-tól, aki ezt így leírta: »Az a pár em-ber, aki az erejét, életét- munkaked-vét és az ideáljait áldozza a magyar irodalom művelésének, missziót tel-jesít és az egész jugoszláv magyar népért dolgozik.

amikor a nének az önértékét, népi öntudatát erősíti a könyv, a betű, a gondolat, az írott szó nemes és nagy munkájával.

Igen, ezek azok a sorok, amelyek megbékítik azt a pár embert, akikről

a Kalangya ez évi (márciusi) számá-ban ezeket írta meg a cikliró »A ma-gyar könyv« című cikkében: »Pár esztendő óta néhány lelkes ember elkezdte egybegyűjteni a magyar írás munkásait ezen a földön. Öszin-tén bevallom, hogy eleinte bizonyos sajnálkozó és szegyenkező mosoly-gással néztem ezt a munkát. No de ilyet...« — — — »Furesa elgondol-ni, hogy ez a nagyon szelíd, szinte az elefántesonttorony magasságában gondolkodó ember, Szenteleky Kor-nél tudott ilyen erős lenni.«

Még erősebb is tudott lenni. Meg-teremtette a Kalangyát, kultúránk reprezentatív szemléjét, azzal a né-hány lelkes emberrel összefogva, amely nélkül önálló kultúránkról szó sem lehetne és ezzel összefüggően ju-goszláv magyar Pen-Klubról sem!

Szenteleky cikkére teljesen feles-leges volt a Napló válaszféléje, an-nál is inkább, mert az önálló magyar kultúra szándéka nem mindig élvezte a Napló szimpátiáját.

A dubrovniki tavaszon a kultúra májusa lobog. Az emberi sorsközös-ség apostolai összefogták hitet val-lani, a lélek jogát, a kultúra szabad-ságát hirdetni.

Peking és Tiencsin egúelőre kínai kézben marad

Ma írják alá a végleges szerződést

Pekingből jelentik. A kínai és ja-pán hadsereg megbízottai ma írják alá a végleges fegyverszüneti szerző-dést. A megállapodás értelmében

Pekingben és Tiencsinben a kina-ik maradnak az urak

feltéve, hogy a Nagy Faltól délre lé-vő csapataikat visszavonják.

Hazaárulással vádolják az amerikai Morgan bankházat

A tőkecsoport 80 millió dollárt költött közéleti előkelőségek megvesztegetésére

Newyorkból jelentik: A Morgan bank ház panamaügye olyan méreteket öltött, aminőre Amerika történetében példa eddig nem akad. Most már két-ségtelen beigazolást nyert, hogy a Morgan bankház

a politikai és társadalmi élet ve-zetőit óriási összegekkel megvesz-tegette, hogy befolyást nyerjen az állam irányítására.

Beigazolta a vizsgálat azt is, hogy a bankház visszaélései a hazaárulás büntetést is kimerítik. A bankház egyik társtulajdonosának vallomása szerint többek között Coolidge volt,

elnök, Lindbergh ezredes, Pershing tábornok és még sokan vettek fel hatalmas pénzeszegeket és részvény kötegeket a banktól, minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül.

A vállalat mintegy nyolcvan mil-lió dollárt költött megvesztege-tésre.

A közvélemény felháborodása szin-te páratlan méreteket ölt. Piermont Morgant a detektívek egész hadse-rege őrzi, mert a gangsterek el akar-ják rabolni, nyilván a kompromittált előkelőségek felbujítására.

Csurugi verekedők a noviszádi törvényszék előtt

A verekedőket 14 naptól egy hónapig terjedő fogháziintéssel sújtotta a bíróság

A noviszádi törvényszék hár-mas büntető tanácsa dr. Novák Tomislav elnök vezetése mellett tegnap délelőtt foglalkozott Ta-pavica Radivoj földműves, Rado-szavljev Márkó és Radoszavljev Gyóka meszárosok, valamennyien csurugi lakosok verekedési ügyé-vel. A vád szerint a múlt év ju-nius 1-én éjjel az egyik csurugi kocsmában mulattak a vádlottak. Tapavica és Radoszavljevics Már

kó már ittas állapotban voltak, a-mikor Radoszavljevics Bránkó ze-néssel összeveszett Márkó. A két ember már összekapaszkodott, a-mikor Radoszavljev Gyóka meszáros felkapott egy vasrudat és azzal háromszor egymásután hátba-vágta a zenészt. Amikor Tapavica látta a verekedést, felkapott egy söröspoharat és azzal fejbe-ütött ember erre megfordult, el-kapta Tapavicát, földhözvágta, majd gázolni kezdte, miközben ki-verte két fogát.

A bíróság a vádlottak kihallga-tása után több tanut hallgatott ki, majd a bizonyítási eljárás befeje-zése és a vád és védbeszéd el-hangzása után meghozta ítéletét, amelyben Tapavica Radivojt 20

XIII. Ljubljana Nagyvásár

1933. június 3—12.
az összes ipar-ágakban a legna-gyobb áttekintést nyújtja

Kereskedők, földművesek és mesterek szívesen látogatják a nagyvásárt, ahol az árak és árak összehasonlítása után a leg-jobbban és legolcsóbban vásárolhatnak. A vásártér 40.000 m² területet ölel fel.

A vasutakon féláru utazás, a hajókon kedvezmény

Speciális kiállítások: bútór, bőr, textil papír, élelmiszerek, »Dolenjska« turista-kiállítás, baromfi és házi nyúl, »baromfi a lakásban«.

Igazolványok kaphatók minden pénzin-tézetnél s az összes utazási irodáknál. Éjjeli szállások biztosítva.

Gyönyörű szórakozási program. Június havában legszebb a természet Szlove-niában. 1763

A jugoszláv magyar kisebbség az ünnepi örömeinek azzal a magasabb öntudatával néz Dubrovnik felé, amely megérzi Dubrovnik jelentőségét kultúráját ért megtisztelésével.

KRISTALY ISTVÁN

Világjáró esperantisták

Öt évvel ezelőtt három német fiatal ember tandem elindult Leipzigről, hogy bejárja a világot és propagandát csináljon a nemzetközi segédnyelvnek, az esperantónak. Könnyű hátizsák, vig kedély, rendületlen hit és önbizalom, s az esperantó nyelv tudása volt az utrahalójuk. Bejárták Középeurópának minden országát, Auszriát, Magyaror-szágot, Csehszlovákiát, Olaszországot, Svájcot, Franciaországot, Spanyolors-zágot, megfordultak a kis Andorrában, Monacóban és San-Marinóban, Szardi-niában, Korzikában és Sziciliában, majd átmentek Afrikába, beharangozták Ma-rokkót és mindenütt lelkes fogadtatásra találtak az esperantisták részéről, ami-ről egy vaskos album tanuskodik, amely az egyes városok fényképeit, hivatalos pecsétjeit és esperantista köreinek emléksorait tartalmazza. Ez az album ér-tékes dokumentuma a világ esperan-tistái között fennálló szolidaritásnak, melynek elszakíthatatlan kapesa a kö-zös nyelv, mint a megértés legfőbb esz-köze. Az ötévi vándorlás alatt a három ifju közül kettő megbetegedett és le-maradt Olaszországban, de ez nem rias-totta vissza a harmadikat: Peter Haral-dot, hogy tovább folytassa utját Ju-goszláviába. Peter Harald pénteken No-viszádra érkezett és felkereste az itteni esperantistákat, akik megértéssel és igaz testvéri szeretettel fogadták. Peter Harald az esperantisták helyi szerve-zetének, az Amika Rondo Esperantista-nak klubhelyiségébe is ellátogat, ahol előadást fog tartani világkörüli utjáról. Öt év alatt, amióta nem látta Németor-szágot, ott minden átfestett a nagy politikai irányváltozás, de az ő egye-temes emberszeretete, melyet az esz-perantizmus eszmevilága oltott beléje, megmaradt az, ami volt öt év előtt, ami-kor elindult hazájából, hogy kezet szo-ritson a világ többi esperantistáival. Peter Harald pünkösdkor résztvesz a beográdi országos esperantó kongressz-uszon.

Éretlen gyermekcsiny volt a noviszádi Kovács fiú „kalandos szökése”

A noviszádi rendőrség megállapította, hogy semmi sem igaz az állítólagos „bombamerényletekből” — A fiatalok szökevényét a rendőrség szabadlábra helyezte és megszüntette ellene az eljárást

Egyes beogradi és szubotici lapok szenzációs cikkeket közöltek Kovács János 17 éves diák szökéséről, úgy tüntetve fel a dolgot, mintha a fiú bűncselekményeket akart volna elkövetni, állítólag bombamerénylet alkéjában. A csütörtöki és pénteki nap folyamán a noviszádi rendőrség ebben az ügyben lefolytatta a vizsgálatot, amely megállapította, hogy

mindössze egyszerű gyermekcsinyről van szó. Ifjabb Kovács János azért szökött meg Noviszádról, mert rossz volt a bizonyítványa.

Ifjabb Kovács János május 17-én délután tűnt el szüleinek Madjarszka uccai lakásáról, vonattal Beogradba, majd Zemunba ment, ahol feltűnt az idegen fiú, a rendőrség igazolásra szólította fel és minthogy Kovács Jánosnál csak születési anyakönyvi kivonat volt, mellyel igazolni akarta magát, a rendőrség ezt nem találta elégségesnek és őrizetbe vette.

A rendőrségen ötezer dinár készpénzt és könnyű elrajve 10 gramm puskaport találtak nála.

A fiú eleinte nem akart felvilágosítást adni, honnan szerezte a pénzt és a löport, amikor azonban apja szintén megjelent a zemuni rendőrségen és drámai jelenetek között megkérte fiát, hogy valljon be mindent, a fiú sirva vésélte el, hogy a pénzt szülei üzletéből több hónapon keresztül gyűjtötte össze.

A puskaporra nézve kijelentette, hogy Petrovaradin és Kamenica határán egy házban régi kézigránátokat talált, azokat a Petrovaradinnal szemben lévő szigetre vitte át és ott kiszedte a gránátokból a löport és összegyűjtötte.

Semmiféle bűnös szándéka ezzel nem volt, nagybátyjához akart menni Obrenovára és ott madarakra akart vadászni.

Ifjabb Kovács Jánost csütörtökön visszazárlították Noviszádra és a rendőrség itt folytatta tovább a vizsgálatot. A vizsgálat folyamán kint, hogy

nemcsak ő, hanem még nyolc gyermek, diákok, kifutók, akiket tegnapelőtt hallgattak

ki, szerzett így puskaport.

A nyomozás megállapította, hogy csupán gyermekcsinyről van szó, amely a sok kalandos regény olvasása nyomán ébredt fel a gyermekekben.

Györgyevics Cvetán rendőrigazgató a vizsgálat befejezése után magához hívatta a gyermekek szü

Mit mond ifjabb Kovács János a kalandos szökéséről

Munkatársunknak alkalma volt beszélgetni ifjabb Kovács János sal, aki elmondta, hogy

a rossz bizonyítványtól való félelmében szökött meg hazulról, át akart utazni Obrenovára lakó nagybátyjához, eszé ágában sem volt bombamerényletet, vagy más bűncselekményt elkövetni.

Nem akart külföldre menni és az a nagymennyiségű osztrák és magyar valuta, amelyről egyik szubotici lap ír, egy pengőből, két shillingből, egy lirából és egy osztrák—magyar tizkoronásból állott. Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy mostohaanyjának

lelt is, felhívta figyelmüket a dologra és kérte, hogy gyermekeiket szigorúan dorgálják meg és a jövőben jobban vigyázzanak gyermekeikre.

A rendőrigazgató a gyermekeket is magához hívatta és hosszasan lelkükre beszélt, majd hazabocsátotta őket.

rossz bánásmódja miatt hagyta volna el a szülői házat.

Mostohaanyja, aki harmadik felesége édesapjának, három éves kora óta neveli és mindenkor olyan szeretettel bánt vele, mint ha édesanyja lett volna

és ez egyáltalán nem volt oka szökésének. Munkatársunk kérdésére ifjabb Kovács János kijelentette, hogy semmi sem igaz abból, hogy nála bombát, vagy kézigránát találtak volna, mindössze csak 10 gramm puskapor volt nála csupán, míg otthon 20 gramm löport rejtegetett.

Háromszáztágu bizottság fogadja a noviszádi nagygyűlés vendégeit

A nagygyűlésen összesen tíz beszéd hangzik el

A ma Noviszádon megtartandó J. R. S. D. nagygyűlésre már tegnap délután megérkezett Novi szádra dr. Jankovics Velizár, a rendezőbizottság elnöke, aki megérkezése után értekezletet tartott az összes rendezőkkel. Megállapították, hogy a gyűlést pontban délelőtt 10 órakor kezdik. Kora reggel hajón nagyobb küldöttség érkezik Beogradból Noviszádra. A küldöttséget Kumanudi és Makszimovics miniszterek vezetik. A vendégeket a megérkezésnél 300 tagu bizottság fogadja Ing. Popovics Daka szenátorral az élén. Az állomásnál a vidéki résztvevők me

netté alakulnak és a Karagyorgye pályára vonulnak, ahol hatalmas megafonokat állítottak fel a beszéddek érthető átvitel céljából. A nagygyűlésen összesen 10 beszéd fog elhangzani, amelyek mind rövid ötperces beszédek lesznek, kivéve Uzunovics Nikola miniszter beszédét, amely a leghosszabb beszéd lesz.

A beszédek végeztével a közönség menetben a Szloboda szállóba vonul, ahol ünnepi bankettet rendeznek. A banketten ugyan csak több beszéd fog elhangzani a miniszterek és a pártvezérek részéről.

Ausztriában betiltották a kommunista pártot

Bécsből jelentik: A nemzeti irányzat megerősödése óta sajtóban és hivatalos politikai tanácskozások során több ízben felmerült az a hír, hogy a Dollfuss kormány betiltja az ausztriai kommu-

nista pár működését.

Az osztrák kormány tagjai péntek este minisztertanácsra ültek össze és hosszas tanácskozás után úgy döntöttek, hogy

nem engedélyezik az ausztriai

kommunista párt további működését,

miután megállapítást nyert, hogy a párt az elmúlt hetekben törvényellenes tevékenykedést fejtett ki.

Közel kétszáz munkáscsalád jutott olcsón házakhoz Vrbászon

Novi és Sztárvbászon a közelmúltban mintegy kétszáz munkáscsalád jutott saját otthonához. Sztárvbászon tíz évvel ezelőtt a község és az állomás között fekvő 29 hold földet parcellázták és a házhelyeket tíz évi részletfizetésre szegény embereknek adták el. A házhelyeknek rövidesen akadt vevőjük és rövid idő alatt több mint száz ház épült fel az új negyedben. A részletfizetések határideje most járt le és a község az összes új tulajdonosokkal megkötötte a végérvényes szerződéseket.

Novivrbászon a szőlőkben és a virágölgyben parcellázott a község mintegy 30 hold földet ház helyek céljaira. Itt rövid idő alatt kerek hetven házat építettek ma guknak a szegény munkáscsaládok. Ezeknek a házhelyeknek is most járt le a részletfizetési határideje és a község a telekkönyvben is birtokba helyezte az új tulajdonosokat, úgy hogy a két új negyedben több mint százkilencven munkáscsaládnak van most saját háza és hozzávaló kis kertje. Az új háztulajdonosok ki jelentése szerint a telek és a ház az egyes családoknak kb. 15.000 dinárjába került. A novivrbási új telep az utóbbi időben oly rohamosan fejlődött, hogy a községi képviselő testület most műuttal köti össze a községgel.

Putty Lia árváját feleségül kérte egy jávai multimilliomos

Miskolcra jelentik: Aldozócsütörtökön Gibardra érkezett Grootenboer jávai holland ültetvényes többszörös dollármilliomos és feleségül kérte Putty Lia 18 esztendő áróját, Szepessy Jucit.

A leány gondolkodási időt kért,

A dollármilliomos annakidején a filmről beleszeretett a leány édesanyjába Putty Liába, aki azonban kikosarazta. Később Putty Lia meghalt, férje öngyilkos lett, Juci leányuk a nagyanyjánál éldegélt a gibardi kurián.

A multimilliomos az ősszel egy francia képeslapban meglátta a leány fényképét és első szempillantásra beleszeretett. Levet is irt neki, melyben közölte, hogy tavasszal meglátogatja. Igéretének most helytállt és valószínű, hogy házasság lesz a vége a fénykép után keletkezett szerelmenek.

Hijába, csak akad valami huncucság mindég!

Inkább ijenekre vóna gongya a képviselőkné, mind az adó emelésire! No nem azé, hiszen tudom én, ami adó, az adó! Ott nincs apellátá! Mer az adó nem születik, azt nem csinálja senki, arru nem tehet senki, az csak eccerűen lesz. Oszti leván. Bár én nem akattam még ojanra, aki elváltá vóna, hogy ő tanáta ki az adót! Mer az csak leszsz. Oszti mihejt meglesz man nyől is.

Ehen van az én kutyám is, akit Adónak körösztyölt el a Misa fíjam. Lám az is csak lett. Ott tanátuk a Sajó mellett a jászól a latt. Többedmagává. Akar az adó! Alig nyit ki a szeme, man is enni kért, oszti man is majd annyi kinyér köll neki mind nekem. Akar az adó, mondóm! A hasa árgyélusát! Má mind az Adónak.

No de hijába árijázok én kis huncucseságokra, mikor akad nagygya is elég. De meg szélnek szembe bajos is a lütyülés!

Inkább előgyűvök evvel a pakentos kis huncucsesággal, ami a mutkorjába történt velem. Csak éneklom történt, így hát nem is rajzoltam ki magam. Mer maj kiértik mé nem.

Nincs semmi szerencsém a pakentos tanálmányokhó. A napok ba az asszony kedvezni akart, új hozentráglit vett a piacon. Miko oszti vasárnap az ünneplő pantallót huztam föl, föl is vettem. Mer muszaj is vót. Mer muszajítottá az asszony. De hogy a nehissig csapjon bele, má mind a hozentrágliba, a predikáció alatt még csak kiáta rajtam, de a templombu hazagyüvet man csuffá tett. kiüzélődött a kuplungja, vagy mi a nyovoja oszti hazáig fékézzel köllött tartani a pantallóm. Ha valaki kérdészte, mé tartom a hasamon a kezem, hát aszt köllött mondani, hogy esikarásom van.

No de ez csak amojan kisebb huncucseság vót! Nem is eszt akartam leanni!

Meg is vetetés törtint. Hogy a sógor a multkorjába ojan retent randán gyütt ki a vetetessel, hát azuta én csak még jobban távol tartottam magam az ijesmitü.

De az a kisasszonyfurma, aki most járkát uccáru uccára az ő istromentjává, az másfajtanak nézett ki. Meg csak három dinárba gyütt darabja. Két kisasszonyt vetett elöttem. Azok retent odáig vótak tüle, hát így esett oszti, hogy én is odaatam az istromentom elé.

No meg az is igaz, hogy epp új papucs vót rajtam, hát az is hajtott.

Avvá a zsebbevaló kendővel megtűröttem a papucset, kipedrettem a bajuszom, sercent, t m egyvet lere, oszti ovvá, mondóm odaatam.

Tényvalóság, hogy kisvártatva kisz is lett. De miko k zembe nyomi, akkó látom, hogy hun a három dináros huncucseság! Mer bi tyaság, epp csak hogy a fejem vót levetetve!

Mondóm — de az a három dináros nehissig csapjon kegyedbe, hun mar

ratt a papucs, meg az ahho való láb, meg a kéz, meg a többi? Harszen alig van belülem valami! Hogy én most csak így kezetlenül lábatlanul csufoskogygyak!

Ottlittam. Montá egygy darabig németü az anam terem sít, de én oda se bojszintottam.

Hanem oszti miko kisübbet avvá gótt haza az anynyukom, hogy a lefalu az én képmen nyet, alü kiakasztott az istromentjára az a gyüttment nőt illető szemel akkó man nem hattam anynyiba a dógot, hanem teraj ki a pijacru, oszti kifizettem a három dinárt. Mer egyrészt van igassága is.

Ebéd és vacsora után

gyakran vagyunk szomiasak, főleg ha bőséges és zsíros volt az étel. Ebben az esetben nem szabad nagymennyiségű folyadékot inni, mert túlságosan megterhelheti a gyomrot. Alkoholt nem szabad inni napközben mert kifáraszt és nem is oltja a szomjat. Az inyencek rendszerint egy pohár **radetini gyógyvizet** az a, amely teljesen oltja a szomjúságot s feloldja a szőlőcukrot. A **radetini gyógyviz** elősegíti a jó emésztést és olyan olcsó, hogy bárki becserezheti magának, keze a keszkeskedjéti.

Lerakat és árusítók: **Hoffmann Arnold** Novisád, Futakút 57.

Három dinárba nem is igen lehet egészen levetetni az embert. No meg a fej fontosabb is, mind a láb, meg ha új papucs is van rajta Nem igaz?

No de azé nem sokáig maratt a fejemrü való fonozra ia ijen bicstelen állapotba. Mer az anynyu kom kivágta a kalandáriumból az egyik rámfurmázdó uriember test béli alárazatvót oszti alimrgasztotta. Egiszszen paszszol.

Megnéz em kisübbet a kalandárijomba, hogy kiféle vót. Aszongya Hitler. Nem tom kiféle lehet, de alighanem izrajelita, m r a Klajn ur sürin emlegeti. De biztos, hogy ijen rendes feje nem vót a marjába, mind amiúta az enyim lett a nyakába ragasztva! Igaz?

Marattam tisztelette Mihál bácsi.

A négyhatalmi paktum veszélyezteteti Európa békéjét — a beográdi Pravda cikke a kisantant prágai találkozásáról

A beográdi Pravda tegnap esti számának vezető helyén foglalkozik a kisantant külügyminiszterek külsőbenálló prágai tárgyalásával. A lap rámutat arra, hogy a kisantant célja mindig Európa békéjének a megóvása volt és éppen ezért fontos a mostani találkozó.

A lap ezzel kapcsolatosan foglalkozik a négyhatalmi paktummal is és azt írja, hogy ez dina-

mit amikor a béke megőrzéséről van szó. Semmiféle cifra ékesszólás sem tudja meggyőzni Európa békeszerető népét arról, hogy a négyhatalmi paktum új harcokat tesz lehetővé és a teljes bizonytalanságnak szolgáltatja ki Európa népeit. A kisantant álláspontja mindig határozott és világos volt és ugyanezt várják tőle most is a békeszerető nemzetek. Az új Európának és az új béké-

nek ellenségei nem ritkák. Mert ha a négyhatalmi paktumot nem a revízió kedvéért csinálnák, akkor nem is jelentkezett volna a nemzetközi vitában. Főjellemvonása azonban a revízió lehetővé tétele. Ezért kell a kisantantnak, valamint az összes pacifista erőnek összefogniuk a négyhatalmi terv ellen és az európai béke megvédése érdekében.

Egyszerű árucikk lesz az arany Amerikában — Amerika végérvényesen lefért az aranyalapról — megszüntetik az arany kivételének tilalmát

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök olyan nagyjelentőségű lépést határozta el magát, melynek hatása rövidesen világszerte érezhetővé válik. Stiegel szenátor, a washingtoni képviselőház bankügyi bizottságának elnöke törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé

az arany alap végleges megszüntetéséről. A javaslat gondolata természetesen Roosevelttől származik, illetve minden vonatkozásában az elnök álláspontját képviseli. A javaslatról Roosevelt elnök tájékoztatta a sajtó képviselőit és felolvasta előtök a kidolgozott törvény lényegesebb rendelkezéseit.

A törvény értelmében a szövetséges kormány kötelezvényét, kötvényét vagy más tartozását nem kell aranyban, vagy aranyértékű pénzben fizetni. A tör-

vényjavaslat a legfontosabb lépés az Egyesült Államok pénzügyi-tése felé.

Az aranyban teljesítendő valamennyi kifizetés a jövőben bármely törvényes fizetési eszközzel teljesíthető.

Az államszűcséség által kiadott valamennyi pénzjegyet alkalmas törvényes eszköz a köz és magán adósságok kifizetésére. Valamennyi kötvény aranyfizetésre vonatkozó záradéka hatályát veszti. Stiegel szenátor kijelentette, hogy

Amerika teljesen függetleníti magát az aranytól.

Hozzátette, hogy a javaslat kidolgozásakor Roosevelt elnök személyes utasítása alapján járt el. Wood kincstári államtitkár kijelentette, hogy a javaslatot a kormány jóváhagyta. Rövidesen megszüntetik a bankjegyek aranyra való beállítását is.

Az új törvényjavaslat híre nagy áremelkedést idézett elő, csaknem valamennyi értékben. A papírok és más tőzsdéértékek 1-9 pontig terjedő áremelkedést értek el.

Wood kincstári államtitkár kijelentette, hogy az aranyalap megszüntetéséről szóló javaslat már a jövő héten törvényerőre emelkedik.

Az aranyat a jövőben éppoly árucikknek tekintik, mint bármely más árut

és valószínűleg a fémtőzsdén fogják jegyezni. Rövidesen megengedi a kormány az arany korlátlan kivitelét is.

A pénzügyi szaklapok mintegy harminc milliárd dollárra becsülik azoknak az amerikai szerződéses kötelezettségeknek értékét, melyeket aranyban kellett volna visszafizetni.

HIREK

Reggeli Újság

Felelős szerkesztő: TOMAN SANDOR
Főmunkatárs: SZENTELEKY KORNÉL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszd, Kralja Petra ucca 30., I. emelet. Telefon 21-37, éjjel 20-58. - Szubotica, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70.

Előfizetési ára egy hónapra 18 dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Beiratások

az elemi iskola I. osztályába

A fiú és leány gyermekeket, akik ebben az évben töltik be a 7. dik életévét, május hónapban írják be az elemi iskola I. osztályába. Később jelentkezők büntetés alá esnek. A beiratáshoz a keresztlevelel szükséges.

Időjárás: A drávi és szávi bánóságokban esős, az ország déli és keleti részén derült, a többi vidékeken felhős idő volt. A hőmérséklet az egész ország területén csökkent. A legalacsonyabb hőmérséklet Plevljen 3, a legmagasabb Mosztárban 27 fok volt. Noviszádon tegnap délnél 20 fokot mutatott a hőmérő.

Időjárás: Felhős idő várható; helyenként esővel és további hőszűnyedéssel.

Gyémánt menyegző. Töröky Pál nyug. pasiceveői kántortanító és neje, Csernovics Julianna Áldozósütörtökön tartották boldog házasságuk hatvan éves jubileumát. A templomban az agg házaspár az első áldozókkal együtt végzővén szent áldozását, Fancsy Antal nyugalmazott plébános, a család régi barátja, egybefonta be szédjében az elsőáldozás és jubileumi áldozás magasztosságát, s áldást mondott a hosszú és boldog életű házaspárra. Mire után a jubilans tanítványai — kik között már nem egy szintén öregapa — üdvözölték a jubiláló házaspárt azzal a kívánsággal, hogy érjék meg „vasmenyegzőjüket” (70 éves), ami a jubilánsok egészségét tekintve, nem is lehetetlen-ség.

Ügyvédi iroda megnyitás. Dr. Dömötör Tibor ügyvédi irodáját Noviszád, Jevrejszka ucca 11 alatt megnyitotta.

Előadás Sztáribecsejen az Adriáról. Vrižnanin Félix, a Putnik szuszáki igazgatója szombaton este a sztáribecseji községi mozgó termében nívós előadást tartott adriai tengerpartunk felső részéről. Színes és tartalmas előadását filmmel és vetített képekkel kísérte. Az előadás, mely díjtalan volt igen nagyszámú érdeklődő jelent meg. Előadás után a Fruska Gora egyesület táncmulatót rendezett az Imperial szállóban.

Horgászegylet alakul Apatinban. Az apatini műkedvelő horgászok külön egyesületet szándékoznak alapítani, amelynek elnökül Ivkovic Dusan, az apatini halászati központ közkedvelt főnökét kérték fel. Ivkovic Dusan elfoglalta az elnöki tisztelet és június elején már meg is tartják az alakuló közgyűlést.

— Magyar műkedvelő előadás Vrbászon. A vrbászi róm. katolikus ifjúság pünkösdkor műkedvelő előadást rendez. A kiváló műkedvelőgárda, mely két év óta a magyar népszínművek egész sorozatát adta elő, ezúttal a Gyimesi vadvirágot hozza színre.

— Letartóztattak egy noviszádi kertészt, aki száz darab rózsát lopott. Megírta a Reggeli Újság, hogy a noviszádi rendőrségen még április 28-án jelentést tett Barlasz Ede noviszádi kertész, hogy ismeretlen tettes kertjéből száz darab rózsát 1200 dinár értékben ellopt. A rendőrség most elfogta a tettest Vasa Mihály noviszádi kertész személyében. Letartóztatták és megindították ellene az eljárást.

— Szerencsétlenség Apatinban. Apatinból jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt pénteken reggel hét órakor. Jancz Péter 67 éves facipőkészítő a Dunapartól facipőkészítéshez szükséges fatömböket szállított kocsin a házába. Amint kocsiával a dunai tőltről leereszkedett az országútra, leesett a kocsirol a lovak és a koci alá úgy, hogy a sulyos koci kerestül ment az emberen és bal kezét összeroncsolta, valamint a jobb kulcsontját eltörte. Jancz Pétert azonnal a szombori közpórházba szállították. Allapota igen sulyos.

— Füzöket, melltartókat méret szerint legolcsóbban készít: Fischer és Fia, Noviszád.

— Éjszakai támadás a noviszádi Pirosi uton. Pénteken este 10 órakor a noviszádi Pirosi uton két ismeretlen fiatalember és egy ismeretlen katona megtámadta Govoresin Gyura 45 éves Pirosi uti 27. szám alatti lakost, aki ittas állapotban hazafelé tartott. Az ismeretlen katona bajonettjével bal lágyékán sulyosan megsebesítette Govoresint, majd mindhárman elmenekültek. Govoresint sulyos sérüléseivel kórházba szállították. A rendőrség megindította a nyomozást az éjszakai támadók kézrekerítésére.

— Lilian Harvey hódításainak egyik fő titka: karcusága! Ezt minden nő elérheti, ha füzőjét, melltartóját Barth Lauránál vásárolja (Noviszád, Petra Zrinjska 17.)

Ma tartja közgyűlését a Fruska Gora. A Fruska Gora turistaegylet ma délután 3 órakor tartja idei rendezévi közgyűlését a Vénacón lévő menedékházban. A közgyűlésre nemesak Noviszádról, de a vidékről is felrándulnak az egyesület tagjai. A közgyűlés napirendjén Noviszád és a környék turisztikájának sok rendkívül érdekes problémája szerepel és így kívánatos, hogy a kellemes kirándulással egybekötött közgyűlésen minél többen jelenjenek meg. A közgyűléssel kapcsolatban a Fruska Gora két kirándulást szervez. Az első csoport tegnap este 8 órakor indult autóbusszal a beocsini kolostorig, innen Oszovlyére folytatja útját, ott éjszakázik. Vasárnap a Vénacra gyalogolnak a közgyűlés színhelyére. A második csoport vasárnap reggel 6 órakor hajón utazott Kamenicaig innen pedig gyalog Vénacra. A közgyűlés után a résztvevők egy része gyalog leereszkedik Kamenicára, a többiek autóbusszal utaznak Noviszádra.

Rádiókészülék 12 havi részletre

ORION 7037 es 3+1 csöves árnyékolt-rácsú hálózati készülék

beépített elektrodinamikus hangszórával. Egygombos kezelés, hangszínezékszabályozó, 200-2000 méteres hullámhossz, átkapcsolható, a skálán leolvasható és beállítható adóállomások, legmagasabb fokú szelektivitás, csodaszép lágy hanggal.

Lényegesen olcsóbb árban, mint eddig, egy évi részletfizetésre is kapható.

KONRATH D.D.-nél

valamint az összes vizontárusítóknál

— A sztáribecseji Kereskedelmi Egyesület közgyűlése. A sztáribecseji Kereskedelmi Egyesület rendkívüli közgyűlést tartott, melyen kimondták a régi egyesület felszámolását. A régi egyesület 30.000 dináros vagyonából a vezetőség az elagott és elszegényedett kereskedők számára akart alapot létesíteni, de a gyűlés az indítványt elvetette s az összeg hovatfordítása felett egy külön bizottság fog határozni.

— Noviszádi anyakönyvi kimutatás. Május 15-től május 22-ig születés bejelentettek összesen 24 esetben és pedig 11 fiú és 13 leány. Házasságot kötött összesen két pár és pedig: Szurkovszki József Béla, fodrász-segéd és Magyar Valéria, Noviszád. Tomjin Milovan, szabósegéd és Zeremszki Jelisa-veta, Noviszád. Elhalálozást bejelentettek összesen 25 esetben és pedig: özv. Obermayer Rudolfné szül. Falb Anna, háztartás, 80 éves Noviszád; Teichmann Károlyné szül. Falkenstein Erzsébet, háztartás, 32 éves, Noviszád; Sima Jánosné szül. Földvári Katica, háztartás, 67 éves, Noviszád; Wassermann Irén, diáklány, 21 éves, Noviszád; Fuchs Eugen, kereskedő, 62 éves, Noviszád; Balogh Imre, 13 naps, Noviszád; Juhász Katica, háztartás, 12 éves, Noviszád; Piroski Szevén, zenész, 44 éves, Noviszád; Dimitrijevsz Szevan, pincér, 39 éves, Noviszád; Kiszter Franjo, asztalos, 45 éves, Noviszád IV; özv. Zeiger Sámuelné szül. Rechnitz Leonóra, háztartás, 78 éves, Noviszád; Csicsa Gyorgye, tanuló, 11 éves, Noviszád; Futog; Mijatovic Szevanné, szül. Kosztovic Anka, háztartás, 39 éves, Noviszád; özv. Navetar Mladenné szül. Cvetnarov Jelena, háztartás, 77 éves, Noviszád; Hempt Kéthe, nyug. tanítónő, 55 éves, Noviszád; Meszman Andrija, napszámos, 55 éves, Noviszád; Dropka István, napszámos, 58 éves, Noviszád; Pencz István, pék, 71 éves, Noviszád; Angyelkovic Gyurgyené szül. Rákics Nevena, háztartás, 36 éves, Noviszád; Uzelac Jovanné szül. Dojin Milica, háztartás, 66 éves, Noviszád; Milankovic utónevét nem kapott, fiugyermek, 2 naps, Noviszád; Vukelic Milivojné szül. Jovanovic Zorka, háztartás, 29 éves, Bátor; Fülöp Kálmán, bérkocsis, 54 éves, Noviszád; Krsztonosics utónevét nem kapott leánygyermek, 1 naps, Noviszád; Nikolics Atanaszije, pályafelvirgázó, 28 éves, Noviszád.

— Agy és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megbeccsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmát kíméletesen távolítja el.

Szovjetország dívat dik-tort kapott. A szovjetkormány a leningrádi könnyűipari népbiztos-teljhatalmu dívatdíktatori jogkörrel ruházta fel. Ennek alapján a népbiztoság pályázatot hirdetett a szovjetpolgárok kötelező visele-tének megtervezésére.

— LYSOFORM CSAK EREDETI ÜVEGBEN VALÓDI KIMERVE HÁSZONTALAN HAMISITVANY.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrkütsé-cek, kelések, furunkulusok ese-teiben a természetes „Ferenc József” keserűviz szabályozza a be-lek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérfér-fia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József viz hatása mindig kitűnően beválik. A Fe-renc József keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszer-üzletekben kapható.

Döntetlenül végződött a noviszádi egyettközi kuglizó verseny. Katolikus Kör—Zmajevác 77:77. Csütörtök délután a Katolikus Kör Dudarszka ucca 18. szám alatti pályáján a Zmajevác első noviszádi kuglizó egyesületet látta vendégül egyettközi barátságos mérkő-zésre. A Katolikus Kör az alábbi csapattal állt ki: Fürjes, Resnyák II., Kovács, Bársony I., Miklós, Futó, Magyar, Ökrész II., Bak, Geller, Baró, Szalkay. A Zmajevác felállítás: Miskulin, Fülöp, Bélics, Csavrak, Stabler, Gum-binger, Popovicki, Kovács, Geyer Grenzki, Weisz. A mérkőzés so-rán a tizenkettes csapatok hat fordulóban küzdöttek, tehát min-denik játékos tizennyolcat dobott. Eredmények: Katolikus Kör: 8, 15, 17, 17, 8, 12, összesen 77. Zmajevác: 10, 16, 11, 17, 9, 14, össe-sen: 77. A mérkőzés során a Ka-tolikus Kör csapatából kitűntek: Fürjes és Szalkay, a Zmajevacból Miskulin és Weisz. A döntetlen mérkőzés után a versenyző gár-da átrándult a Zmajevác Fehér Ö-kör vendéglőben lévő pályájára és soron kívül, rögtönzött revansot játszottak, amely Zmajevác győ-zelmével végződött. Eredmény: Zmajevác 198, Katolikus Kör 156.

— **Tenniszszekők!** Rakettekben nagy választék. Hurozásaink leg-tökéletesebbek. Árjegyzék ingyen. Bata Sportüzlet, Szubotica.

— **Fehérneműtolvajt fogott a noviszádi rendőrség.** A noviszádi rendőrség pénteken este 7 órakor letartóztatott egy 18 éves basaidi fiatalembert, aki Janzenko Iván orosz menekülttől 1500 dinár értékű ruhát és fehérneműt lopott. A vizsgálat befejezése után átad-ják a törvényszéknek.

— **Öngyilkossági kísérlet az egy-egyik noviszádi éjjeli mulatóban.** Pénteken este 10 órakor az egy-egy noviszádi éjjeli mulatóban öngyil-kosságot kísérelt meg Budiszavlje vies Ruzsica 19 éves podlapaci születésű leány. A kórházba szál-lították, ahol megállapították, hogy szublimátoldatot ivott. Álla-pota nem életveszélyes.

— **Reumáját tökéletesen kigyó-gyítja a sztáribecseji gyógyfür-dőben.**

Tőzsde

TOZSDEZARLATOK
Szombat, május 27.

A diár árfolyama. Budapest 7.20—7.70, Prága 44.30—44.70, Berlin 5.27—5.31.

Zürich. Beograd 7.00, Páris 28.33, London 17.46, Newyork 44.2, Brüsszel 72.10, Milánó 26.85, Madrid 44.20, Amsterdam 208.55, Berlin 128.90, Bécs 73.20, Prága 15.41, Varsó 58.05, Bukarest 3.03.

Noviszádi terménytőzsde. Buza 76 kg 2% bácskai 200—205, bácskai tiszai 202.50—207.50, tiszai uszályrakomány 202.50—207.50, bégai uszályrakomány 200—205, felsőbánati 197.50—202.50, szerémi 200—205, árpa 64—65 kg 95—97.50, tavaszi 66—67 kgos 100—102.50, zab bácskai és szerémi 92—94, szlavóniai 90—92, tengeri bácskai 62—64, szlavóniai 65—67, bácskai június—júliusra 66—68, bánati 61—63, szerémi 62—64, szerémi június—júliusra, indijjai paritásban 66—68, szávai uszályrakomány 65—67, bégai uszályrakomány 66—68, tiszai és dunai 67—68, buzaliszt bácskai és bánati állomásról nullás gg és g 340—355, kettős 320—335, ötös 300—315, hatos 277.50—282.50, hetes 175—185, nyolcas 65—67.50, buzakorpa jutásokban bácskai és szerémi 52.50—57.50,

bánati 52.50—55, fehérbab 2 százalék 90—95.

Irányzat: Buza nyugodt, egyébként változatlan.

Forgalom: 58 vagon.

Szombori terménytőzsde. Buza bácskai Szombor környéki 200—202.50, felsőbácskai 202.50—205, szlavóniai 200—202.50, szerémi 200—202.50, Tisza bácskai 205—207.50, Tisza bánati 202.50—205, bánati 200—200.50, zab szerémi és szlavóniai 92—94, árpa bácskai 92.50—95, bácskai tavaszi 100—102.50, tengeri bácskai vasut prompt 62—64, jun-jul. 66—68, bácskai v. fehér 63—65, dunai és tiszai hajó 65—67, bab szokvány 95—100, liszt nullás gg és g 340—355, kettős 320—335, ötös 300—315, hatos 270—280, hetes 170—180, nyolcas 65—67.50, korpa prompt 52.50—55.

Irányzat: Buza lanyha, tengeri tartott.

Forgalom: 65 és fél vagon.

Árak a budapesti sertésvásáron. Budapestről jelentik: A ferencvárosi sertésvásáron a felhajtás 670, az irányzat változatlan. Elsőrendű uradalmi nehezsertés 92—94, szedett közép 86—88, angol sonka süldő elsőrendű 104—110, másodikrendű 94—100, könnyű angol süldő 86—90, zsír nagyban 130—137, háromdarabos táblas sózott szalonna 115 fillér különként.

Folytatják a Freygang-serlegmérkőzéseket

Freygang noviszádi ékszerész serlegőrt pünkösdkor ismét folytatják a mérkőzéseket. Az ünnep első napján a VSC a Crvenkai SC-val Crvenkán, pünkösd másodnapján pedig Vrbászon játszotta le az esedékes két mérkőzést. A serlegtáblán jelenleg az OSC vezet, de egyelőre a VSC-nek van legtöbb esélye a serleg megszerzésére, mert kitűnő gólaránya mellett még nem veszített mérkőzést.

Ma Tri Zvezde—OSC derbimérkőzés Odzsačin

Odzsačin ma az évad egyik legérdekesebb sporteseménye kerül eldöntésre. A két régi rivális az Odzsačin SC és az apatini Tri Zvezde bajnoki mérkőzés keretében találkoznak egymással. A Tri Zvezde a mérkőzés favoritja, még is meleg percek szerethet a sajtó pályáján játszó OSC az apatini három csillagnak.

Szomborban a SzAK a Bezdáni SK-val mérkőzik. A vendégcsapatnak vannak győzelmi esélyei. A tiszai első osztályban a JAK—Vrbászi SC mérkőzés szerepel a bajnoki műsoron. A JAK a mérkőzés favoritja.

A vidéki második osztályban Sztaribecsejen a Jadran—Napredna Omladina és Kulán a Hajduk—Bratsztvo mérkőzés kerül ma eldöntésre.

A kikindai bajnokság végleges állása

1. Koszovo	8 7 1 0 38:11 15
2. Delija	8 5 0 3 19:12 10
3. Szloga	8 4 1 3 30:13 9
4. Zsak	8 3 0 5 14:12 6
5. Rádnicski	8 0 0 8 1:54 0

A tartalékcsoportok bajnokságának végleges állása:

1. Delija	8 7 0 1 32:11 14
2. Szloga	8 5 2 1 24:14 12
3. Zsak	8 4 1 3 16:17 9
4. Koszovo	8 2 1 5 16:20 5
5. Rádnicski	8 0 0 8 0:24 0

Zsak—Delija 4:1 (2:0). Barátságos. Bíró: Mihók. A Delija saját pályáján elszenvedett vereségéért most igazolta azt a vételekedést, hogy a csapat formája árnyéka csak a réginek. A Zsak viszont napról-napra javul. A kikindaiak döntő fölényét méltóan fejezi ki a gólarány. Góllövők a Zsakból Szepepanov, Wilhelm, Klajics, a Delijából Pevacs, Mihók jól vezette a mérkőzést.

Győztek Szombor tenniszezői Ruma játékosai felett. Csütörtökön játszottak le Szomborban a Szombor—Ruma városközi tennismérkőzést, amelyet a szomboriak nyertek 6:1 arányban. Szombor tenniszcsapata ezzel az ország első nyolc tenniszcsapata közé került. A jövő vasárnap az Odzsačin tennisklubbal játszanak a szomboriak.

Győztek a magyar amatőrök Athenben. A Görögországban turázó magyar amatőr válogatott pénteken Athenben Görögország válogatott csapatával játszott. A magyar válogatott szép játékkal 2:1 (2:0) arányban győzött.

A gerelyvetés új világrekordja: 74:28 méter. Helsinkiből jelentik: Jervinen olimpiai bajnok és rekorder 74 méter 28 centiméterre javította a gerelyvetés világrekordját. A rekord értékét növeli az a körülmény, hogy a rekordot rendkívül kedvezőtlen időjárási viszonyok mellett érte el.

Levegő, nap és víz: fél egészség

de csak modern fürdőruhában

Klein Jenő

speciális trikóáru-üzleteiből: Novi Sad, Vel. Bečkerek, Senta

Bratsztvo: S. C.—Vrbászi Rádnicski 10:2. A vrbászi munkáscsapat súlyos veresége a hazai bíró pártos működésének tudható be.

Beocsina: Cement SK—Noviszádi Graficsár 2:2 (1:1). A noviszádi Grafikusok kirándulással kapcsolatban mérkőztek a beocsinaiak törekvő csapatával. A vendégek könnyű győzelemre számítottak, de majdnem csalódtak, mert a fiatal cementgyári csapatban kiváló ellenfélre találtak. A noviszádiak góljait Mandics lötte, a beocsinaiakat Jakobecz és Novakovics. Jók voltak a noviszádiak közül Mandics, Mondovics és Wellner, a Cement SK-ból Weinböck és Bursl.

A NAK kuglizó szakosztályának hivatalos hírei. A NAK kuglizószakosztály felkéri az alább felsorolt játékosokat, hogy ma délután 9 órakor tréningmérkőzésre jelenjenek meg a pályán: Fraticsevics, Czervész, Salamon, Spiller, Pauláth, Martensz, Martin, Haics, Polák, Giadrossich, Simon, Preszeda, Nacsa, Péncses. — Szakosztályvezető.

Noviszádi sofőrök—Kábel-gyár 4:3. A sofőrök ismét szép győzelmet arattak a megerősödött Kábel-gyár felett. Jók voltak a sofőröknél Horváth, Kike és Jovanovics, a Kábel-gyárnál Kurcz, Gragarov, Hoffmann és Barna. Csauth jól vezette a mérkőzést.

Palánkán és Petrovácon elmarad mára kisorsolt bajnoki mérkőzés. Palánkán ma a Szloga—Zs. S. K. bajnoki mérkőzést kellett volna lejátszani, Petrovácon pedig a Szlovácski—Rapid mérkőzést. Minthogy a pálya mindkét községben víz alatt áll, a mérkőzéseket későbbre kellett halasztani.

Kulai Rádnicski — Sziváci Sport Klub 1:1 (1:1). II. oszt. bajnoki mérkőzés. A sziváci csapat lelkes játékkal ellensúlyozta a Rádnicski némi technikai fölényét és így a Rádnicski kénytelen volt eldöntetlen eredménnyel megelégedni. Ez alkalommal is a Rádnicski csatársora volt a csapat legpuhábban játszó része. Mindkét csapatban a kapusok tüntek ki. László jól bíraskodott.

A noviszádi Borbély S. K. hírei. Felkértem az alább felsorolt játékosokat hogy hétfőn délután 3 órakor a Karagyorgye pályán sziveskedjenek megjelenni: Huber, Rápoti, Pörge, Martinovics, Müller, Dudás I., Popovics, Adamovics, Bubori, Molnár, Dudás II., Mondovics, Folkmann. A csapat a kamenicai Fruskagoracsal mérkőzik. — Intéző.

Ma Noviszádon:

Hajduk—Vojvodina ligamérkőzés

Makkabi—Palánkai SK és Szlavia—Temerini Rádnicski bajnoki

Nagy napja lesz ma a noviszádi futballsportnak, kemény teherpróbája a Karagyorgye pálya befogadóképességének. A szpliti Hajduk eddig mindössze egy ízben szerepelt Noviszádon, de akkor a kedvezőtlen időjárás miatt a kiváló együttes csupán izelítőt nyújthatott rendkívüli tudásából. Ma legjobb összeállításában látogat el Noviszádra, hogy országos bajnoki mérkőzést játsszon a Vojvodinával.

A mai találkozóval kapcsolatban klissé tultozt követelmény volna Vojvodina győzelmet tippelni. De bízunk abban, hogy a mai noviszádi népgyűlés folytán rekordszámban megjelenő közönség lelkesítése mindennél nagyobb erőfeszítésre készíti a Vojvodinát. Ha győzelmet nem is remélhetünk, a döntetlen eredményt nem tartjuk lehetetlenségnek. Nagy diadala lenne ez a noviszádi futball-

sportnak.

A mérkőzést fél 5 órakor kezdi Popovics M. beogradí bíró vezetésével. Előtte 3 órai kezdettel a noviszádi Isztra a csurugi Hajdukkal játszik előmérkőzést. Bíró Fehér.

Délelőtt a Rádnicski pályán két másodosztályú bajnoki mérkőzés kerül eldöntésre. A Makkabi a Palánkai S. K.-val szemben biztos favorit gyanánt startol, győzelme 3—4 gólos is lehet. Bíró Milnovics. A mérkőzés előtt a Makkabi kedves ünneplésben részesíti Rencsevicsét, aki ezuttal századszor játszik a Makkabi színeiben.

A Szlavia—Temerini Rádnicski találkozó is biztos noviszádi győzelmet ígér. Noha a Szlavia az utóbbi hónapban visszaesett, a Rádnicski aligha akadályozhatja meg a noviszádiakat 2—3 gólos győzelmét. Bíró Fehér.

A jugoszláv vivósövetség benevezte csapatát a budapesti Europa-bajnokságra

A jugoszláv versenyzők hét fegyvernemben indulnak

Budapestről jelentik: A Magyar Vivósövetséghez tegnap ismét három részletes nevezés érkezett be a vivó Európa-bajnokság küzdelmeire, Jugoszlávia, Anglia és Ausztria küldte el nevezését.

Jugoszlávia a törőcsapat és egyéni, női tör egyéni, az épéc egyéni, a kard csapat és egyéni versenyben indít versenyzőket.

A részletes nevezést a törőcsapat és egyéni versenyre még nem küldte el a

jugoszláv szövetség, mert ezekben a fegyvernemekben a jövőhét elején tartanak válogatóversenyt.

Anglia tizenhat vívót nevezett be, Ausztria huszat, Ausztriából Budapestre jön Ellen Preiss kisasszony olimpiai bajnok. Preiss kisasszonynak az volt a kikötése, hogy repülőgépen szeretne Budapestre jönni, mire a Magyar Légiforgalmi Társaság szabadjegyet bocsátott rendelkezésére, nehogy az amatőr sportszellem csorbát szenvedjen.

Nagy előkészületek folynak a J.R.S.D. noviszádi népgyűlésének megtartására

A rendezők ötvenezer résztvevőre számítanak

Ma tartják meg Noviszádon a J. R. S. D. dunabánsági nagy népgyűlést, amelynek sikere érdekében nagy előkészületeket tettek a Dunabánság egész területén. A rendezőség ötvenezer résztvevőre számít, akiket különvonatok fognak Noviszádra szállítani. A hatóságok mindent megtettek, hogy a vidékiek minél jobban érezzék magukat Noviszádon. Maximálták a vendéglői árakat, amely szerint egy adag pörkölt, gulyás, vagy sa vanjutudó kenyérral együtt csak 4 dinárba kerülhet.

Anépgyűlést a Karagyorgye sportpályán tartják meg, ahol már hatalmas tribünt állítottak fel a szónokok részére és elhelyezték a megafonokat is, hogy a pálya legtávolabbi részében is hallhassák a szónokok beszédét. A népgyűlés után a báni palota előtt katonazené fog hangversenyezni és a közönség kólót táncol.

A különvonatok a délutáni ó-

rákban indulnak vissza, úgy hogy este, de legkésőbb az éjszakai órákban mindenki hazatér.

Noviszád városa lobogódiszt öltött, hogy méltó keretek között fogadhassa a népgyűlés vendégeit.

A kormány tagjai: Dr. Szszykics Milán miniszterelnök, Makszimovics Bozsidar, Dr. Kramer Albert és Maticia Pavao miniszterek vasárnap délelőtti negyed tíz órakor érkeznek meg Beogradból Noviszádra.

Hétfőn jár le Gandhi bűjtje

Bombából jelentik: Gandhi háromhetes bűjtje május 29-én jár le. Az ősz nacionalistavezér testi ereje rendkívül legyengült, már járni sem tud, de az orvosok még is bíznak benne, hogy túléli a bűjtölést.

Hívei állandóan agya mellett tartózkodnak, családtagjai aggódva várják a hátralévő három nap elteltét.

A dubrovniki PEN kongresszuson nem foglaltak állást a németországi események ellen

Parlamenti jellege van az írók nemzetközi értekezletének

A Pen klubok nemzetközi, dubrovniki kongresszusa inkább parlamenti keretek között mozog, mint irodalmiak között. A kongresszuson két napig főleg a németországi eseményeket tárgyalták, de emellett szóba került a magyarországi Pen klubban jelentkezett válság is. Kosztolányi Dezső, a magyarországi Pen klub volt elnöke levelet írt Cremiernek és ebben azt követelte, hogy függeszték fel a magyarországi Pen klubot, mivel abból a legjobb írók kiváltak. A végrehajtó bizottság kérdést intézett Radó Antalhoz, a magyar delegáció vezetőjéhez, hogy mi a véleménye Kosztolányi leveléről. Radó azt kérte, hogy utasítsák el, mert a levélben foglaltak nem felelnek meg a valóságnak. Igaz, hogy néhány író kilépett a budapesti Pen klubból, de hogy a legjobb írók nem lennének bent, az nem felel meg a valóságnak. Csak arra akar rámutatni, hogy a legjobb magyar írók egyike, akit az egész világ ismer, Herczeg Ferenc, szintén tagja a Pen klubnak. A kongresszus erre a magyar ügyet levette a napirendről.

Hosszas vita fejlődött ki Ernst Toller, a német kommunista író személye körül is, végre úgy határoztak, hogy etikai szempontból megengedik a kongresszuson való részvételt.

A Pen klubok nemzetközi főtitkára javaslatára elhatározták, hogy a nemzetközi regénypályázatot nem tartják meg, mert erre összesen csak 5 regény, köztük egy jugoszláv, érkezett be.

Radó Antal magyar delegátus kéri, hozzon a kongresszus határozati javaslatot az irodalmi művek szabad forgalmát megakadályozó preventív intézkedések ellen. Szerinte a preventív cenzurá-

nak nem szabadna megakadályozni az irodalmi értékű könyvek terjesztését.

Ezután kezdődött a német vita. Wells elnök kéri a kongresszust, hogy fogadja el az ugynevezett newyorki rezolúciót, amelyet a Pen klubok 1927 évi brüsszeli világgongresszusán már el is fogadtak. A rezolúció a következőképpen hangzik:

1. Az irodalom, bár alapjában véve nemzeti, nem ismer határokat és minden politikai és nemzetközi változás ellenére is az összes népek közkinésé.

2. Az egész emberiség közkinését képező irodalmat minden esetben, különösen háborus időben meg kell védeni a sovíniszta, vagy politikai szenvedélyek elől.

3. A Pen klub tagjai mindig a nemzetközi megegyezés érdekében tartoznak működni.

Schmidt Pauli német delegátus kéri, hogy erről a rezolúcióról tárgyaljanak, a másikat pedig utasítsák el. A francia és belga delegátusok azonban hangosan követelik, hogy a másik rezolúciót is olvassák fel. Valóságos parlamenti vita fejlődik ki ezután, amelyben Schmidt Pauli német, Marinetti olasz, Jules Romain francia Salten Felix osztrák delegátusok és mások vesznek részt.

Végül Thomas belga delegátus felolvassa a másik rezolúciót, amely elítéli a fajok, vallások és nemzetek ellen irányuló fanatizmust. Ez a rezolúció élesen állást foglal a Németországban lejátszódó események ellen.

A svájci, osztrák, olasz és holland delegátusok ellenzik a németellenes határozati javaslat elfogadását. Végül is a többség a newyorki rezolúciót fogadja el és ezzel a Pen kongresszus legkényesebb pontját le is tárgyalták.

Súlyos állapotban van a noviszádi csatornahálózat

Dr. Borota Braniszláv polgármester jelentése a noviszádi közgyűlésen

Noviszád város képviselőtestületének péntek délutáni közgyűlésén dr. Borota Braniszláv polgármester felolvasta jelentését a közigazgatás április havi menetéről. A jelentés főleg a mérnöki hivatal munkáját ismertette. A dunaparti vámraktár és tisztviselő palota építési munkája annyira halad, hogy ez év november elsejéig valószínűleg elkészülnek vele. A város mindenütt kijavíttatja az aszfalt-kocsiutakat, az állandó esőzés azonban erősen hátráltatta ezt a munkát. A legrégebb városi csatornák egyike, amely az Örmény uca alatt húzódik, két helyen is bedől. A csatorna öt méterre van az uca szintje alatt élő homokon.

Miután ez a város legrégebb csatornája, az a veszély áll fenn, hogy más részeken is bedőlés állhat elő.

Eppen ezért szükséges a csatornának egész hosszában való átvizsgálása. Az örményucai csatornabedőlés igazolja, hogy mennyire szükség van a városi csator-

nahálózat ujjaépítésére. Erre vonatkozólag rövidesen konkrét javaslatot is fog a városi tanács a közgyűlés elé terjeszteni.

A középítési miniszterium rendelkezése a város és a villanytelep kiküldöttéi e hó 29-én újabb tárgyalásra ülnek össze.

Az Adamovics telepi iskolában június 10-én befejezik a tanítást, hogy hozzákezdhesse az emelet-ráépítési munkálatokhoz. Az építkezések száma egyáltalán nem kielégítő, mert január elsejétől összesen 106 építési engedélyt adott ki a tanács, még pedig 2 háromemeletes, 3 kétemeletes és 41 földszintes ház építésére, míg a többit átalakításokra.

Április havában a város területén 51 fiú és 53 leány született, összesen 104. Ezzel szemben meghalt 43 férfi és 45 nő, összesen 88 személy. A természetes szaporulat 16. Tüdővészben 21-en haltak meg.

A városi vágóhidon áprilisban 5504 állatot vágtak. A városi házzipéztárba különböző illetekek címén 54.315 dinár folyt be.

A titokzatos „Madame X” milliós botránypöre

Magyar kastélyokra és uradalmokra hamis fényképek alapján 12 millió kölcsönt vett fel egy szélhámos

Párisból jelentik: Regénybe illően fantasztikus szédelési ügy foglalkoztatja a hatóságokat. A szélhámosság főszereplője egy magát Madame dr. Romanella-nak nevező idősebb hölgy és Georges Brear, egy állítólagos nagybirtokos.

Madame Romanella nem kevesebb mint 12 millió frank kártérítést követel a földbirtokostól Brear azzal védekezik, hogy a hölgytől, aki egyébként mint jósnő hírnévre tett szert Párisban, mert állítólag megjósolta Doumer elnök tragikus halálát, zilált anyagi ügyeinek rendezése céljából csakugyan több ízben vett fel nagyobb kölcsönöket, azonban a hölgy állandóan feljelentéssel fenyegette meg, ha lejáratkor nem tudott pontosan fizetni. A feljelentéstől csak akkor állt el, ha ő, Brear minden lejáratkor magasabb összegű váltókat adott. Így történt meg, hogy alig három esztendő leforgása alatt hihetetlen összegre szaporodtak fel Romanelláné követelései.

A pörrel mostanában foglalkozik a párisi törvényszék, amelynek már sikerült eddig megállapítania, hogy a magyaráru uszoraüzletnek beillő kölcsönüggyben egyaránt ludas nemcsak a vádlott hanem a panaszos is. A milliókat követelő úrhölgy ugyanis semmiképpen nem tudja igazolni, hogy honnan teremtette elő a Brear részére folyósított összegeket és arra hivatkozik, hogy a pénzt egy magát megnevezni nem akaró rendkívül előkelő személyiség — saját kijelentései szerint egy főherceg — hűsátotta rendelkezésére. Ő, aki egyébként anyagi ügyekben teljesen járattanak vall-

ja magát, jóhiszeműen adott hitelt Brear állításainak, aki óriási kiterjedésű magyarországi földbirtokaira hivatkozott, sőt fényképeket is mutatott különböző kastélyairól, amelyekre azután Romanelláné a két kölcsönöket folyósította.

Most aztán kiderült, hogy nemcsak Brear földbirtokai vannak a holdban, hanem, hogy a fényképeken ábrázolt kastélyok is közönséges filmdiszettek mintájára karsirozott képek voltak, amelyek természetesen egyetlen centimes száma sem biztosítottak megfelelő fedezetet.

A legtitokzatosabb az egész kölcsönös szélhámosági ügyben a sokat vitatott összegeket folyósító ismeretlen szereplő, akit Romanelláné állandóan „Madame X” néven nevez s akinek személyazonosságát mindeztideig nem sikerült megállapítani.

Párisban feszült érdeklődéssel várják a nem mindennapi ügy további fejleményeit.

Beogradban ma revízióellenes népgyűlést tartanak

Beogradból jelentik: A revízióellenes liga ma nagyszabású népgyűlést rendez Beogradban. A gyűlés délelőtti 10 órakor kezdődik a Knezsev Szpomenik téren. A gyűlésen résztvesznek Csehszlovákia, Lengyelország és Románia delegátusai, azonkívül valamennyi jugoszláv nacionalista egyesület.

A beográdi gyűléssel egyidejűleg Bukarestben, Varsóban és Prágában is revízióellenes népgyűlést tartanak.

Körséta Jugoszlávia legnagyobb szövetgyárában

A gazdasági válság ellenére is 1200 munkás dolgozik Teokarovicz Vlada és Társa paracsini gyárában. — Egy iparvállalat, amelynek mindenki meg van elégedve

Ma, amikor minden egyes ország a gazdasági válsággal küzdök, amikor rendezetlenek a valutaviszonyok és a behozatal a minimumra redukálódott, mi sem természetesebb, hogy a közönség érdeklődése fokozottabb mértékben fordul a belföldi ipargyártmányok iránt. Ha eddig «sikkesnek» is tartották Párisból hoztatni a ruhát, ha a divat szempontjából alacsonyabb rendű lénynek tekintették is azt, aki nem külföldön öltözködött, most valahogyan megfordult a kocka, sőt több

megszűnt a tévhit is, mintha csak az lenne jó, ami külföldi.

a hazai áru pedig csak silány utánzata a külföldi prima árunak. A gazdasági válságnak köszönhetjük, hogy a fogyasztók zöme rájött arra, hogy rengeteg belföldi gyártmányunk méltán felveheti a versenyt a külfölddel, sőt mi több, igen sokszor felül is mulja az idegen cikkeket.

Főleg a textil és szövetgyártás terén foglal el igen jelentékeny pozíciót a jugoszláv gyáripár.

Ezről egyébként a napokban volt alkalomunk meggyőződni, amikor az egyik munkatársunk a szerbiai Paracsinban járt s ez alkalommal megtekintette az ország legnagyobb és legjelentékenyebb iparvállalatát, Teokarovicz Vlada és Társa hatalmas szövetgyárában. Már amikor Csupriját elhagyjuk a távolból egy virágzó iparvállalat kontúrjai bontakoznak ki s amikor elérjük Paracsint, szinte meglepetve szemléljük a hatalmas gyárkomplexumot, amely 200.000 négyzetméter területen fekszik s amely pompás, világos és levegős épületeivel, modern munkásházaival valóságos frapirozza a szemlélőt.

Egy egészen különálló város ez ebben a kis szerbiai községben, amely annyira barátságos, hogy a látogató alig tud megválni ettől a gyönyörű angol parkokkal és illatos virágokkal szegélyezett teleptől, amely csakugyan páratlan a maga nemében.

Teokarovicz Szlavko, a gyár lelke és «ütőere» fogadja a belépőt. Igaz hogy meglehetősen utat kell megtennünk, amíg a hatalmas telep épületein végighaladva az igazgatóság bírodalmába kerülünk. Teokarovicz Szlavko a »jugoszláv Bata«. Csupa erő, csupa energia ez az ember, aki naphosszat, a késő éjszakai órákig irodájában tartózkodik, újabb és újabb tervek dolgozva, amelyek a gyárnak mindig újabb lendületet adnak. Ezidőszent, a nagy gazdasági válság ellenére is,

1200 munkás dolgozik a telepen csupa megelégedett, jól fizetett, mindenki által megbecsült ember.

Az idő megtette a magáét, — mondja Teokarovicz munkatársunknak s ma már nem kell erőszakolni az embereket, hogy belföldi gyártmányokat vásároljanak. Az volt mindig a hitünk, hogy megjön majd a jobb belátás ideje s ezért fektettünk annyi energiát és annyi anyagi áldozatot ebbe a gyárba. A belföldi ipar minden gazdasági fejlődésnek alapja nemcsak az állam, hanem az egyén

szempontjából is. S most tekintse meg a gyárat s mondjon véleményt...

Órák hosszatt tartott, amíg körülsetáltuk az összes gyárhelyiségeket, pompás termeket, megtekintettük a legmodernebb konstrukciójú gépeket. A nyersgyapju raktárnál kezdjük a sétát, ahol óriási mennyiségben raktároztak el belföldi, ausztráliai, délamerikai és afrikai gyapjút. A raktárak mellett terülnek el a mosóhelyiségek, a legújabb gépekkel felszerelve, 4000 kg. napi kapacitással, majd a szárítótermeket, valamint a hatalmas szövőhelyiségeket tekintjük meg, ahol több száz munkás és munkásnő dolgozik.

A kelmeraktárban a szövetek tömkelege táruelénk, a legkülönbözőbb színekben és deszekben.

A Fruska Gora és Putnik velencei kirándulásának részletes programja

A kirándulás június 8-tól 14-ig tart

A noviszádi Fruska Gora turistaegylet a Putnik menetjegyjelével karöltve június 8-tól 14-ig nagyszabású kirándulást rendez a Felső-Adriára és Velencébe, a Karagyorgye luxusgözsön. A kirándulás részletes programja a következő:

A kirándulók június 8-án este 9 órakor indulnak Beográdból különvonaton. Azok, akik nem laknak Beográdban, az elutazás helyétől az állomásig, ahol a különvonatra felszállnak, a Putnik jelentkezési igazolványa ellenében kétharmadára jegyet váltanak, amely azután a visszatérésnél is érvényes. A szerbiai és bánáti résztvevők Beográdban szállnak fel a különvonatra, a Noviszád és környékiek Sztara Pazován (21.40 óra) és Rumán (22.15 óra), a szuboticeaiak és szomboriak pedig Vinkovci (23.40 órakor) szállhatnak fel a különvonatra.

Június 9-én, pénteken reggel fél 5 órakor Zagrebba érkezik a különvonat, ahonnan 5 óra 40 perccor indul és 10 óra 30 perccor érkeznek meg Szusákra. A pénteki napot Szusákon töltik a kirándulók és este 11 órakor a Karagyorgye gözsön folytatják az utat Velencébe.

10-én, szombaton d. e. 9-órkor érkezik a gözös Velencébe. A kirándulók itt töltik az egész napot és a vasárnapot is este 8 óráig. Este 8 órakor a Karagyorgye gözsön elindulnak visszafelé és hétfő reggel 6 órakor érkeznek Szusákra. Innen Rábra, Cirkvenicára és a plitvicei tavakhoz rendeznek kirándulásokat. A kirándulók kedden indulnak vissza és szerdán reggel 7 órakor érkeznek Beográdba, innen 7 óra 47 perccor Noviszádra, 6.40-kor Szomborba és 7.40-kor Szuboticeára.

A részvételi díj: Beográdtól Szusákig és vissza III. osztályon 210, II. osztályon 410 dinár. Beográdtól Velencéig és vissza III. osztályon 440, másodosztályon 640 dinár. Azok, akik Velencéből visszatérve Rábra mennek, III. osztályon összesen 470, II. osztályon 670 dinárt fizetnek. Azok pedig, akik Szusákról Cirkvenicára és onnan a plitvicei tavakhoz mennek, III. osztályon 575, II. osztályon 775 dinárt fizetnek.

A Fruska Gora tagjai és a rádió beográdi előfizetői 20 dinárral kevesebbet fizetnek.

A kíséretünkben levő magyar mérnök meg is magyarázta a Teokarovicz szövetek óriási előnyét a többiekkel szemben:

nem gyűrődnek, rendkívül tartósak és igen olcsók.

Ilyen előnyök mellett mi sem természetesebb, hogy bármilyen külföldi gyártmánnyal felvehetik a versenyt.

A gyár nemcsak szövetet, hanem velurt és kamgarnt is gyárt, mindenféle színben, majd különleges kelmet estélyi ruhák részére, egyenruhákhoz való szövetet, továbbá trikotázs árát, u. m. sportvöllét, tennivöllét, végül francia sapkákat valódi Merin ausztráliai gyapjuból.

A gyártelep, a munkahelyek megtekintése után ellátogattunk a pompásan berendezett tisztviselői és munkáslakásokba, amelyek ragyognak a tisztaságtól s amelyek boldog és megelégedett embereket foglalnak magukba. Itt mindenki meg van elégedve a sorsával, senki sem panaszkodik és a környéken valóságos főnyereménynek számít, ha valaki alkalmazást talál Teokarovicsek gyárában.

Bélyeg

Wipa

Június 24-től július 9-ig tart Bécsben a nemzetközi postai értékek kiállítása (Internationale Postwertzeichen Ausstellung Wien), mely eseményre már kitértünk lapunk bélyegrovatában. Mivel a kiállítás oly nagyszabásúnak ígérkezik, érdemesnek tartjuk a róla való újabb ismertetést.

A bécsi művészotthonban és a Secessió épületében nyer elhelyezést a kiállítás, mely magában foglalja a filateliát annak minden ágával. Szerepel a kiállításon az államok és magánosok postabélyegei, egyéb postai értékek, valamint posta forgalmi nyomtatványok, vasuti- és okmánybélyegek, postabélyegzők lenyomatai, bélyegpróba nyomatai és hamisítványok, a bélyegirodalom és a bélyeggyűjtéshez szükséges keltekek, a posta hivatalok muzeumainak különlegességei, a bélyegnyomatása stb.

Résztvesznek e kiállításon a magánosok nagy száma mellett Ausztria, Belgium, Csehszlovákia, Csil, Dánia, Japán, Lengyelország, Magyarország, Németország, Perzsia, Svájc államok postaigazgató ságai. A kiállításra kerülő anyag 2000 album-kötetben kerül bemutatásra, melynek értékét 600 millió dinárra becsülik.

Jugoszlávia bélyeganyagát 12 album kötet, azonkívül a ljubljanai filatelisták az ott kiadott első és második kiadás specialitásai, nemkülönben Gaben B. jeles zágrebi gyűjtő és szakember válogatott anyagja fogja képviselni.

A kiállítás ideje alatt a bélyeggyűjtők számos ülést fognak tartani. Többek között ekkor fog lezajlani a filatelisták II. nemzetközi kongresszusa a nemzetközi aéro filatelia s a bélyegkereskedők nemzetközi szövetségének közgyűlése. Külön-külön tartanak közgyűlést a német és az osztrák filatelistaszövetségek. A nemzetközi filatelistasajtó is tart ugyanekkor nagy gyűlést.

Az osztrákok már 1931 óta készülnek a kiállításra. A rendezőbizottság számos kedvezményt adott vagy eszközölt ki a résztvevők számára: Vízumkedvezmény, félárú utazás, a kiállításra kerülő tárgyak vámentes ki és bevitel stb.

A PEN klub dubrovnikai ülés számára kiadott bélyegsorozat, amely 6 egységből áll s a noviszádi postahivatalnál kapható 18.75 dinárért.

Helyreigazítás. Mult vasárnapi bélyegrovatunkban a Pen klub-bélyegek ismertetésénél az első három érték színei — kellemetlen félreértés folytán — helytelenül lettek nyomtatva. A helyes színjelzés ez: 50 — 25 p. feketés szürke, 75 — 25 p. sárgás zöld és 1.50 + 0.50 din rózsaszínű. A többi három helyes: t. i. 3 + 1 din, ultramarin, 4 + 1 din. sötétzöld, 5 — 1 din. narancs sárga. — Az 1.50 din. érték vörös színűnek volt jelezve és rózsaszínben lett kiadva. Azért úgy látszik vörös színben is lett nyomtatva egy rész, mert a noviszádi postán is található volt (egyetlen iv) vörös színű 1.50 + 0.50-es érték.

— Vizsgálatok a sztáribecseji gimnáziumban. A sztáribecseji gimnáziumban a IV. osztály számára a javítóvizsgálatok június 7 és 10 között lesznek megtartva. A jövő iskolai évre az új növendékeknek június 20 és 23 között kell a felvételi kérvényeket benyújtaniok. A gimnázium növendékei május 26-án Szremszki Karlovcira rendeznek kirándulást, honnan gyalog ellátogatnak Sztrazsilovóra Radicevics Branko költő sírházhoz. A kis érettségi biztosául a sztáribecseji gimnáziumhoz Pavlovics Milán beográdi tanár lett ki-nevezve.

— Jól jövedelmez Newyorknak a sörivás. Newyorkból jelentik: A város javadalmi hivatalába a sörszabadság első hónapjában három millió dollár sörfogyasztási adó folyt be.

Heti rádióműsor

Vasárnap, május 28.

Beograd. 9: Pravosláv istentisztelet. 11: Gramofon. 13.30: Ujsághírek. 15.30: Gramofon. 17: Gramofon. 19: Szlav zene. 20.20: Hawai dalok és táncok. 21: A gardazenekar fuvóshangversenye. 22.50: Tánclemez.

Zagreb. 12: Chopin: E-moll zongoraverseny. Utána nyitányok (gramofon). 17: Simácsék - Front - Kern trió. 23.30-ig: Rádiózenekar.

Budapest. 9.15: Hírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kapu-téri templomból. 12.15: A miskolci rádióközvetítő állomás ünnepélyes megnyitása. 1.30: Opera lemezek. 3.45: M. kir. Mária Terézia 1. honvédegylegének zenekara. Vezényel Fricsay chárd. Rossini: A szevillai borbély. Strauss János: Otthon, keringő. Pécsi József: Rádió Budapest, egyveleg magyar szerzők műveiből. Fricsay Richárd: Merkur, intermezzo. Yoshitomo: Utazás a föld körül, egyveleg. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelzés. 5: »Magellánnal a föld körül« Lovik Károly ifjúsági előadása. 5.30 Bura Károly és cigányzenekara. 6.45 »Az uszás«. Bárany István dr. előadása. 7.15: Rella Gabriella énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. Mozart: Figaró házassága, grófnő áriája, Wagner: Tannhäuser, Erzsébet belépője. Liszt: Ha álmodom mély. Massenet: Elégia. Leoncavallo. Matti natta. Beethoven: Fidelio áriája. 7.45 Sport- és löversenyeredmények. 8: Színműelőadás a Studióból. »A fehér felhő«. Mirákulum egy felvonásban, öt változással. Irta Molnár Ferenc. 9.15: Pontos időjelzés, hírek, sporteredmények. 9.30: Liszt: Requiem (a Terézvárosi plébánia-templomból). Előadja a Budai Dalárda. Vezényel Ádám Jenő. Utána kb. 10.30 aradi Farkas Sándor és cigányzenekara a Bodó-kávéházból.

Bécs. 8.35: Gramofon. 10.30: Wacek-zenekar. 12.40: A filharmonikusok ünnepi hangversenye. 14.40: Holzer zenekar. 16: Mozart: C-dur zongoratrió. Schubert: B-dur zongoratrió. 17: Pflieger-fuvószek. 19: Völker Ferenc dal és áriaestje. 22: Nestroy: Hinüber-Herüber című egyfelvonásos bohózat.

Milano. 20.30: Giordano: Szibéria című háromfelvonásos operája.

Prága. 20: Offenbach: Szép Helena c. háromfelvonásos operettje. 22.35-23: Gramofon.

Varsó. 20.30: A rádiózenekar hangversenye. Dygas tenorista közreműködésével. 22.30: Tánczene.

Bukarest. 11.15: Délelőtti zene. 12: Gramofon. 13.15: Gramofon. 17: Marcu-zenekar. 19.20: Gramofon. 20.20: Rádiózenekar. 21.15: Rádiózenekar.

Hamburg. 16: Szórakoztató és tánczene. 17.45: Hangverseny a göttingi Händel-ünnep alkalmából. 20: től zárásig tánczene.

Róma. 12.30: Gramofon. 12.30: Vegyes zene. 13.30: Rádiózenekar. 16: Szórakoztató zene. 18. Ének- és zenekari hangverseny. 20.15: Gramofon. 22.30: Gramofon.

Hétfő, május 29.

Beograd. 11. Gramofon. 11.20: Gramofon. 12.05: Rádiózenekar. 13.30: Ujsághírek. 15.35: Gramofon. 16: Rádiózenekar. 16.30: Gramofon.

Zagreb. 12.30: Mozart: A-dur hegedűverseny. 20: Dobronics Antal zeneszerzői műveiből. Közreműködik Civiljusac soprán, Dobronics Ljerka zongora-, Smirnov és Maretics angol-kürtművész. 21: Holesek Vera soprán és Front Jaroslav hegedűművész hangversenye. 23.10: Tánczene.

Budapest. 6.45: Torna. Utána His Master's Voice gramofonlemez. 10 Nápoly száz év előtt. 2. Tíz perc fogápolás. (Felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 12: Déli harangszó. 12.05: szalai Pepita Gyula és cigányzenekara. 1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 1.30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Reichl Sándor: Bemutató tanítás. 2.45: Hírek, árfolyamárak. 3.30: A rádió diákfelőrja. »Magyar uttörők Ázsiában.« 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Pontos időjelzés- időjárásjelzés, hírek. 5: Odeon gramofonlemez. Könnyű zene. 6.30: Német nyelvoktatás. 7: Végh Sándor hegedű, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7.40: Terménytözsdei árák. 7.50: »A magyar népdal« (II. rész). Bartok Béla előadása. 8.30: A budavári kornázó főtemplom ének- és zenekara a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Vezényel Sugár Viktor. Egyházi hangverseny. 10.40: Pontos időjelzés időjárásjelzés, hírek. Majd: Kóczé Antal és cigányzenekara az Ostende kávéházból.

Bécs. 11.30: Parasztszene gramofonon. 12.40: Saljapin- lemezek. 13.10 Gramofon. 19: Keletről szóló zeneművek. Bécsi szimfonikuszenekar. 20.30: Mai bécsi zeneszerzők könnyű művei. 22.15: Profes: Glück muss man haben című operettje. A harmadik felvonás közvetítése a Stadttheaterből. 23: Hangospapírfelvételek bemutatása.

Varsó. 18. Könnyű zene. 20: Verdi Rigoletto c. operája gramofonon. 22.30: Tánczene.

Bukarest. 12: Gramofon. 13.15: Gramofon. 17: Katonazene. 19.20: Gramofon. 20: Beethoven: Klarinettrió. 20.45: Grünspann zongoraművész és Soarec zongoraművész négykezes játéka. 21.15: Könnyű és román zene egy vendéglőből.

Milano. 12.30: Gramofon. 13. Gramofon. 17: Vegyes zene. 19: Könnyű zene. 19.45: Gramofon. 20.45: Kamarazene. 21.45: Egyfelvonásos vigjáték utána gramofon.

Mor. Ostrava. 10.10: Falusi fuvózenekar. 11: Gramofon. 12.30: Rádiózenekar. 17.50: Gramofon.

Prága. 11. Gramofon. 12.10: Gramofon. 17.50: Gramofon. 20.15: Csapek Károly: Utazás a világ körül gramofonon.

Kedd, május 30.

Beograd. 11. Rádiózenekar. 12.05: Gramofon. 13.30: Ujsághírek. 15: Gramofon. 15.30: Ljubisics Dino délszláv dalokat énekel. 16. Gramofon. 16.30: Zemuni tamburazenekar. 19: Petrovics Milica népdalokat énekel. 20: Slatin Vladimir hegedűművész játéka. 20.20: Pichler Milán operanékes délszláv operákból énekel. 21.40: Rádiózenekar.

Zagreb. 12.30: Tijardovics: A kis Floranje című operettjének részletei gramofonon. 13. Divatos dalok gramofonon. 20: Rádiózenekar. 22.10: Jazz.

Budapest. 6.45: Torna. Utána: Odeon gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: Helyszini közvetítés a budapesti új nagyvásárcsarnokból. Utána His Master's Voice gramofonlemez. 12 Déli harangszó. 12.05: Házikvintett. 1.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 1.30: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegylegének zenekara. 2.45: Hírek, árfolyamhírek. 4: »Aki mindig mulatott és sohasem nevetett«. Gajary István felolvasása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek. 5: Marik Irén zongorázik. 5.30: »Játék a számokkal« (matematikai furcsaságok). Csűrös Zoltán előadása. 6: Farkas Sándor énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 6.30: »Az emlékezőtehetség«. Tölvölgyi Elemér dr. előadása. 7: Terménytözsdei árák. 7.10: »Fiatalodjunk«. Dani bá' vidám órája. Közreműködik H. Eszenyi Olga. Kísér Kóczé Antal cigányzenekara. 8.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. Kálmán: Farsang tündére, nyitány. Buttykay: Részletek a »Hamupipőke« daljátékból (összeállította Polgár Tibor.) Nagy Frigyes: Balett jelenetek. Morena: Strauss János egyveleg. Molnár Antal: Magyar táncok. Losonczy Dezső: Magyar rapszódia (a hegedűszólót játssza Hannover György. 9.40: Pontos időjelzés hírek. Majd Columbia gramofonlemez. 11: Művész trió. Hetényi-Heidelberg Albert, Buday Dénes, Sebő Miklós) a Simphon kávéházból.

Bécs. 11.30: Brunner-negyec. 13.10 Gramofon. 19: Schieder zenekar. 20.15: A linzi háziezred fennállásának kétszázadik évfordulója. 21: Szerenád a József-térről. A filharmonikusok és az operai énekkar hangversenye Heder vezényletével. 22.30: Gramofon.

Bukarest. 12: Gramofon. 13.15: Gramofon. 21.20: Rádiózenekar. Waldteufel: Szirénkeringő. Smetana: Moldva. Glazunov: Raymond, balett. Saint-Saens: A hattyu. Hegedűn játssza: Teodoru D. Schubert: Lovasinduló.

Milano. 20.45: Lecocq: Giroflé-Girofla című háromfelvonásos operettje. 22.15: Tánczene.

Prága. 20.30: Slavik-művek, ünnepi hangverseny a Smetana-teremből.

Róma. 20.15: Cheli szopránénekesnő dalestje.

Leipzig. 12: Szólisták és énekkarok. 13.15: Hangszerszólók, gramofonon. 16: Szórakoztató zene. 19: Rádiózenekar. 20: Hangkép a rendőrség életéből. 21: Wien. 22.30: Gramofon éjfélig.

Mor. Ostrava. 11: Gramofon. 16: Délutáni zene. 17.50: Gramofon. 19.25: szórakoztató zene.

Toulouse. 17: Könnyű zene. 17.30: Műdalok. Operett dalok. 18: Harmonika. 18.45: Filmzene. 19.30: Parasztszület, Traviata- és Marouf-részletek. 19.45: Bécsi zene. 20.15: Dalok. 20.30: Argentinezene. 21: A toulousei szimfonikusok hangversenye. Közben könnyű zene. 23: Részletek Carmen operából. 25: Katonazene. 0.15: Könnyű zene.

Szerda, május 31.

Beograd. 11. Gramofon. 12.05: Golemovics: Olivér-induló. Krsztics: Patetikus nyitány, Leopold: Minarett. Paradis: Mindig szeretni, kerítő. 13.30: Ujsághírek. 15: Gramofon. 15.30: Mihajlovics Vlada zongorajátéka. 16.30: Ilics Dusan népdalokat

énekel. 19: Rádiózenekar. 20: Petrovics Ivánka és Brezovsek Iván Beethoven c-moll versenytét játsszák. **Zagreb.** 12.30: Strauss R.: Don Juan, gramofonon. 13: Hangszerszólók gramofonon. 21: Játék zongorán. 22.10: Tánczene.

Budapest. 6.45: Torna. Utána: Columbia gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Petőfiné naplójából. 2. Majkiss lexikon. (Felolvasás). Közben gramofonlemez. 12. Déli harangszó. 12.05: Zenekari hangverseny. 1.30: Gramofonlemez. 2.45: Hírek árfolyamhírek. 3.30: A rádió diákfelőrja. 4: Szmirnoff Szergej orosz balalajka-zenekara. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek. 5: »Tálalkozás — vágyódás.« Révész Béla elbeszélése. 5.30: Sándor Mária magyar dalokat énekel Rác Béla és gányzenekarának kíséretével. 6.30: Olasz nyelvoktatás. 7: Terménytözsdei árák. 7.10: Kerpely Jenő gondolkázik, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7.50: »Shakespeare-hatások a magyar irodalomban«. Császár Elemér dr. egyetemi tanár előadása. 8.20: A budapesti nemzetközi ujságírókongresszus alkalmából interjú a Nemzetközi Ujságíró Szövetség elnökével. 8.35: Hangjátékelőadás a studióból. 11: Pontos időjelzés, időjárásjelzés hírek. Majd: Mandits-jazz az Angolparkból.

Bécs. 19: Millöcker-est. Közreműködik a Holzer-zenekar, Claus szoprán, Zwonik tenor, Medina tenor. 20.45: Alkalmi negyedóra. 21.15: Brockmeier: Vándortestvérek című rádióképe. 22.15: Mathé-tánczenekar

Prága. 19.30: Krása: Eljegyzés álomban című kétfelvonásos operája közvetítés a prágai Német Színházból. Vezényel Széll György.

Breslau. 6.20: Katonazene 12: Déli zene. 13.15: Bortalok és közzene különböző operákból, lemezek. 16: Krause Magda Reger-művekt játszik hegedűn. 17.10: Berndt Erzsébet régi és új dalokat énekel. 18. Citeraverseny. 21: Matrózadalok.

Bukarest. 12. Gramofon. 13.15: Gramofon. 17: Rádiózenekar. 18.15: Rádiózenekar. 19.20: Gramofon. 20: Alexandriscu Nina hegedűművész nő játéka. 21.45: Fuvolaverseny.

Milano. 11.15: Vegyes zene. 12.30: Gramofon. 13: Rádiózenekar. 17: Ének. 19.45: Gramofon. 20.30: Háromfelvonásos vigjáték, utána vegyes zene. 22.30: Karének. 23: Tánczene.

Csütörtök, június 1.

Beograd. 11. Gramofon. 11.20: Gramofon. 12: Rádiózenekar. 13.30: Ujsághírek. 16: Gramofon. 16.30: Rádiózenekar. 19: Josics Dobrivoje népdalokat énekel. 22: Cigányzene a Potrosacska Zadrugából.

Zagreb. 12.30: Operarészletek gramofonon. 13: Divatos dalok gramofonon. 22.10: Tánczene.

Budapest. 6.45: Torna. Utána: gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: Régi novellák. Utána gramofonhangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: Polydor-Brunswick gramofonlemez. 1.30: Müller Jóska és cigányzenekara. 2.45: Hírek, árfolyamhírek. 4: »A Balky-kisasszonyok«. Török Sándor elbeszélése. 4.45: Pontos időjelzés, hírek. 5.30: Kerntner-trió. Közreműködik: Kerntner Jenő (zongora), Országh Tivadar (hegedű) és Friss Antal (gordonka). 6.20: »A kurucvilág dalai és hangszerei«. Lelkes Nándor József előadása. Közreműködik: Ku-

rina Simi cigányzenekara és Szijj Dénes (tárogató). 7.15: Termény-tözsdei árák. 7.25: Az Országos M. Kir. László Ferenc Zeneművészeti Főiskola operai növendékeinek évszón vizsgaelőadása. Vezényel: Unger Ernő. Szünetben: Lóversenyeredmények. Utána kb. 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Malcsiner-jazz a Bellevue-szállóból.

Bécs. 11.30: Alpesi dalok gramofonon. 13.10: Gramofon. 20.25: Verdi: Othello című operája, közvetítés a színházból.

Milano. 20.30: Verdi Othello című négyfelvonásos operája.

Bukarest. 12: Gramofon. 16.10: Délutáni zene. 20.20 A rádiózenekar szimfonikus hangversenye.

Breslau. 12: A filharmonikusok kis zenekara. Könnyű zene. Közben hírek. 17.25: Délutáni zene. 21.10: Egyházi zene.

Prága. 11: Gramofon. 12.10: Gramofon. 13.40: Gramofon. 17.30: Gramofon. 20.35: A rádiózenekar hangversenye. 22.15: Gramofon.

Toulouse. 17.30: Szimfonikus hangverseny. Utána dalok. 19: Argentín zene. 19.30: Részletek az Afrikai nő, Goudonov- és Faust elkárhozásából. 19.45: Bécsi zene. 20.15: Dalok. 20.30 Szórakoztató zene. 20.45: Wagner: Walkür, ábránd. 21.30: Katonazene. 23: Táncczene. 23.15: Műdalok. 0.05: Karének, utána harmónika.

Beograd. 11: Rádiózenekar. 11.20: Rádiózenekar. 12.05: Gramofon. 12.35: Gramofon. 13.30: Ujsághírek. 15: Gramofon. 20.30: Vonósnyegves.

21: Tarka est. 22.30: Cigányzene a Rudnicsaninból.

Zagreb. 12.30: Délszláv dalok gramofonon. 13: Orosz dalok gramofonon. 19.25: A mai horvát zene. 22.10 Táncczene.

Péntek, június 2.

Budapest. 6.45: Torna. Utána gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: Időszerű anyag. 2. Tompa Mihály versei. Utána: Gramofonlemez. 12: Déli harangszó. 12.05: Állástalan zenészek szimfonikus zenekara. 12.30: Hírek. 2.45: Hírek, piaci árák, árfolyamhírek. 3.30: A rádió diákfelőrája. »Egy régi római udvarház története. 4: Medgyesy Nándor és cigányzenekara. 4.45: Pontos időjelzés időjárásjelentés, hírek. 5: »Hogyan irt az ősember«. Moravék Endre előadása. 5.30: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 7: Termény-tözsdei árák. 7.10: Gramofonlemez. 7.50: Bakay Lajos dr. egyetemi tanár előadása a Balatonról. 8.15: Budapesti Hangversenyzenekar. 9.15: A rádió külügyi negyedórása. Utána kb. 10.20: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Bodrics Róbert és cigányzenekara a Pátria-kávéházban.

Bécs. 20.45: Wágner Richard fiatalkori operáiból. A szimfonikusok és az állami operai énekkel előadása. Részletek a Leubald, a Nász: A tündérek: A szerelmi tilalom és a Rienzi operákból. 22.45: Táncclemezek.

Varsó. 12.10: Gramofon. 18: Táncczene. 20.15: Szimfonikus hangverseny. 22.15: Táncczene.

Breslau. 6.20: Katonazene. 9.10: Sziléziai dalok karének. 12: Déli zene

13.15: Tarka gramofon. 18: Bécsi népzene. Hárfa-, citera- és gitárjáték. 20: Filharmonikusok. 22.50: Könnyű zene.

Bukarest. 12. Gramofon. 13.15: Gramofon. 17: Rádiózenekar. 18.15: Rádiózenekar. 19.20: Gramofon. 20: Opera gramofonon.

Milano. 11.15: Vegyes gramofon. 12.30: Gramofon. 13: Rádiózenekar. 17: Kamarazene. 19: Dal- és táncclemezek. 19.45: Gramofon. 21: Szimfonikus hangverseny.

Toulouse. 17.30: Argentín zene. 18. Hangszerszólók. 18.30: Wagner: Tannhäuser nyitány. 18.45: Dalok. 19.30: Operett-dalok. Katonazene. 20: Bécsi zene. 20.30: Harmónika. 20.45: Hangosfilmekből. 21.30: Operett-dalok. 22: Könnyű zene.

Szombat, június 3.

Beograd. 11: Gramofon. 11.20: Gramofon. 12.05: Szlav hangverseny 13.30: Ujsághírek. 14.35: A hangverseny folytatása. 15: Kivánsággramofon. 16.30: Rádiózenekar. 19: Mitrovics Bozsidar délszláv dalokat énekel 20.15: Fuvószekerek. 21: Az első beogradai dalegyesület hangversenye, délszláv szerzők.

Zagreb. 12.30: Operettrészletek gramofonon. 13: Dívatos dalok gramofonon. 17: Délutáni zene. 20: Matz Rudolf zeneszerző szerzői estje. 23.30-ig: Jazz.

Budapest. 6.45: Torna. Utána gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Halmi Ferenc emlékezete. 2. Háztartási tanácsok. Közben: Gramofonlemez. 12.05: Weidinger szalonzene-

kar. 1.15: Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés. 1.30: Házikvintett. 2.45: Hírek, árfolyamhírek. 4: A rádióélet meseórája. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: A Szociális Missziótársulat előadása. 5.30: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. 6.30: Rádióamatőr-posta. 7: Termény-tözsdei árák. 7.10: Palestrina kórus. Vezényel Bárdos Lajos. 7.55: »A vivés művészete«. Schmidt Gyula dr. előadása. 8.20: Tarka est. Farkas Imre művei. Rendező Gyarmathy Sándor. Utána kb. 10.20: Pontos időjelzés, hírek. Majd Bachmann-jazz a Rajna-parkból, Fekete Pál énekszámával.

Bécs. 12.15: Geiger-zenekar. 17.30: A szövetségi vasutak zenekarainak monstrehangversenye a badeni fürdőparkból. 20: Bordalok és táncjele-tek operákból, a népeperai énekkel és Kahlenberg tenorista előadása. 22: Gaudriot-jazz.

Bukarest. 12. Gramofon. 13.15: Gramofon. 17: Könnyű zene. 20.15: Carmen-dalegyesület hangversenye. 21: Könnyű és román zene egy vendéglőből.

Milano. 11.15: Vegyes zene. 12.30: Gramofon. 13: Gramofon. 17.10: Gramofon. 20.45: Rézfuvózenekar.

Toulouse. 17: Katonazene. 17.20: Filmzene. 17.30: Argentín zene. 17.45: Operett-dalok. 18: Hangszerszólók. 18.45: Harmónikajáték. 19: Műdalok. 19.45: Haváji gitár. 20.15: Dalok. 20.30: Katonazene. 22: Táncczene. 24: Balalajka- és orosz dalok. 0.15: Könnyű zene.

REGÉNY

Tamás István

Bácskai diákok

(28)

Az eddigi rész rövid tartalma: A regény fiatal hőse Szubotica-ra érkezett, ahol több helyen is kapott állást, de mindenhol elbocsátották. Miután már semmi pénze nem volt, a népkonyhára járt étkezni, ahol egészen jól megért a koldusok és munkanélküliek között.

Érthető tehát az izgalma, hogy most a nyári pangás idején egy ilyen hatalmas temetés élén parádézhat.

A gyászkocsi előtt fuvózenekar haladt, a fuvólák és a trombiták keservesen siránkoztak a megboldogult korai halála fölött. Piroška komoran, akár a cövek, mint egy hadba induló vezér, ült a nyergében. Az egyik ló valamikor cirkuszban produkálta magát, a zene most felébresztette benne az alvó oroszánt és tánclepedésben vonta a kocsit. Hat siratóasszony jajveszékelt a koporsó mögött, csupa ismerős... Ezeket a Piroška protezsálta be ide... Azért is hízelegnek neki egy a népkonyhán, hogy biztosítsák a pártfogását.

Mikor elföldelték a halottat, a gyászkocsit két ló huzta visszafelé a másik négy huszár pedig elkezdte a fogadásokat:

— Nyolc spriccerbe, rendben?

— Alljuk! — felelték a gyászvitéz-ek és sorra kezdet adtak. Aki utolsó-

nak ér be, az fizeti az áldomást, koponyánként egy fröccsöt.

Felcsatolták a sarkantyukat, szorosra fogták a kantárszárat és Piroška számolni kezdett: »Egy, kettő, három!« Mint a forgószél, úgy vágattak. Valóságos huszárhoam volt ez. Lehasaltak a ló nyakára, az atillájuk lengett, lobogott utánuk szikrázott a patkó. »Hurrá! Hurrá!« — ordított a felhevült Piroška és a lovak homlokán félrecsuszott a fekete bóbíta, akár a becsipett ember fején a sapka.

Gyalegszerrel pedig nem követhet-tem őket és így csak másnap értesülhettem az eredményről: Piroška másodikként futott be a temetkezési vállalat istállójába.

— Túlja. — magyarázta ebéd közben, míg a kanállal lapátolta a finom főzeléket — a Csillag makacs-kodott... néha rájön a bolondja és csökönnyösebb az öszvérnél is...

A szakácsnő nem szerette a lovas-bravurokat.

— Meglátja, rossz vége lesz egyszer! — jósolgatta. — Járt ide egy gyászvitéz, ez előtt hét éve, az is addig kunsztozott, míg meg nem harapta az almásderese és belehalt a vér-mérgezésbe...

De azért kedvelte Piroskát és időn-ként egy ropogós »serclit« dugott a zsebébe, az esti szalonnához, amit már a saját költségére fogyasztott el otthon a huszár.

A konyhától balra kis különszoba nyelt. Itt tanyáztak a gyerekek. Árvák, félárva és olyanok, akikről a szülei nem tudtak gondoskodni. A szakácsné így mutatta be őket: — A citromgárda.

Vagy harmincan, fiúk, lányok ve-gyesen zajongtak a szobában, de

mindjárt feltűnt, hogy az ajtó mel-letti ablaknál, elkülönülve a többi-ektől, ült hét fiú. Eddig sohase lát-tam őket, tán azért nem, mert a »felnöttek« ebédőjében étkeztem. Amint beléptem, egy pillanatra elné-műlt a lárma. Ellenségesen mérték végig, csak a szemükkel kérdezték: »Mit akar közöttünk ez a betolakodó?«

Azért is leültem az asztalukhoz. Összeröföntek és halkán egymás közt, de úgy, hogy én is halljam, gunyos, sértő megjegyzéseket tet-tek rám. »Protekcióné.« »Milyen buta pofája van.« És röhögtek. Az egyik süvölvény vészjelző udvariassággal kiáltotta:

— Odakünn tágasabb!

Láttam, hogy elkerülhetetlen a ve-rekedés...

— Szerbuc! — szólalt meg egy vékony hangozca — szerbuc!

És felém lengette a szörnyű pisz-kos zsebkendőt, amit tőlem kapott a piactéren:

— Med van ám méd!

Petykó volt. Eddig az étkezés örö-meibe elmerülve észre se vett, csak amikor felkapta fejét az asztalon-lól, ösmert rá.

— Ismered? — morajlott végig a mezítlábosok során a csodálkozás.

Peti, a citromsztag Benjáminja, boldogan selypege sietett hozzám:

— Ó ad a fiú, atijöl meszéltem net-tek — magyarázta —, hod medvédett a cunya tofáktól!

A jég megtört. Egy nyakig láb ka-masz, lehetett vagy tizenhat éves, át-nyujtotta vékony karjait az asztalon: — Szerbuc! Lajkó vagyok!

Sorra összetegeződöttünk. Maguk közé fogadtak. A szomszédos aszta-lok kócos lurkói irigyen nézték a barát-

kozást. Nyilvánvaló, hogy a citrom-gárda kebelébe nehéz bejutni. Kül-lön asztaluk van, akár a törzsvendé-geknek a kafában! Nincs ratja a táb-la, hogy »Foglalt«, de azért minden népkonyhas gyerek tiszteletben tartja.

Miért citromgárda? Könnyű kita-láni. Különben is elmondta a szakács-né:

— Télen citromot árulnak az uc-cán... lila, gémberedett kezekkel, golyamódra féllábon. táncolva a szélfutta sarkokon.

Ők azok a gyerekek, akikkel min-den nagyváros uccáin találkozhattok hóban, fagyban gajdolják egyhang-u szoltárukat, regeltől estig: »Kettőt huuszért! Kettőt huuszért!...«

Ezek a háborus gyerekek szere-pet cseréltek az öregekkel, a szüle-ikkel. Az öt éves Petykó citromok-ból és alkalmi trógerolásból tartja el bÉna nagymamáját. Apja, anyja meghaltak, csak a nagymama él, de mozogni képtelen, ül egész nap az udvaron és sóhajtozik, Petykó pe-dig táplálja és gondozza gyengéden.

És a Karcsi! A tizenegy esztende-jével két kis testvérkéjére keres! Lajkó, a vezérük, sok keserűséggel a hangjában, mesélte:

— A részeges apja három hónapra eltűnik hazulról, hogy aztán ismét felbukkanjon, lerongyolódva, sová-nyan, kiéhezetten, mint a kóbor ku-tya! Otthon meghízik kövérré, új ruhát csináltat, gombos cipőt, apacs-inget! Ha jön a tavasz, huss!... ki-repül! Egy ilyen apa!

De Karcsi nem haragszik rá. Ugy beszél róla, mint egy javithatatlan gyerekről, akit olyannak kell elfogad-ni, amilyen...

(Folytatjuk)

Apróhirdetések

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1—dinar, NAGY BETUS 2—dinar, a legkisebb apróhirdetés 10—dinar

KETAJTOS jégsekény jutányos áron eladó, megtekinthető délelőtt Cara Nikolaja II. broj 7. 1799

KERESEK június elsejére butorozott szobát telepen vagy a vasút környékén. Ajánlatokat Kardos hirdetőirodába kérek. 1802

CSALÁDI ház, 3 szoba, előszoba, előszoba, fürdőszoba, nagy kerttel a Nagylimánon kiadó. Érdeklődni Zseljeznicka 56. szám alatt. 1800

KERESKEDŐSEGEDEKET keresek kosztra, ebéd vacsora havi 300 dinár. Noviszád, Arsze Teodorovics ucca 20. szám. 1797

EGY jókarban levő motorkerékpár mellékkoocsival eladó. Érdeklődni Noviszád, Kamenici ucca 29. 1785

BORBÉLYSEGÉD! Azonnali játékgal bírójó futballista borbélysegédet keres. Gyurics Jenő borbély, Szrbobran. 1794

KEZDŐ gyakornok, irodai és külső munkára megbízható, szorgalmas azonnalra kerestetik. Slavia medj. otpremnistvo, Dubrovački put 9. 1786

SZALLAS 50—80 hold jó szántófölddel eladó a Szerémségben. Bővebbet Maria Verjancski, Maradik, Srem. 1791

NAGYON szép telek a Lovrekovics gyár mellett hihetetlenül olcsó áron eladó. Bővebbet Agencija MORE Noviszád, Kralja Alekszandra 7. Telefon 24—73. 1807

SZAKACSNO, megbízható, szoralmos, ki önállóan főz, minden házimunkát végez, június 15-re felvétetik. Hirsch, Dubrovački put 9. 1787

KIADÓ raktár, fürdő és 3 szoba, előszoba, konyha, spiz. Cim: Noviszád, Massarykova 20. Telefon 31-71. 1793

SZORCALMAS, meghi hitó kifutólu azonnalra kerestetik. Slavia medj. otpremni, Dubrovački put 9. 1785

SZREMSZKA ulica 12. szám alatt a II. emeleten egy modern 3 szoba, előszoba, fürdőszoba és összes mellékhelységekből álló lakás június 1-re kiadó. Érdeklődni: Königstaedtler Testvérek R. E. Noviszád, Knjeginje Zorke trg 5. Telefon 20—15. 1784

KIRAKAT, boltipó rolloval kerestetik. Ajánlatokat Kultura, Noviszád, Apolló udvar ajtó 6. 1809

KERESKEDŐSEGÉD bármely munkával. Darányi telep III. csoport. 231. 1799

3x4 METERES, majdnem új szőrmény szőnyeg eladó. Cim a noviszádi kiadóban. 1806

KITCNO sportesőnek olcsón eladó. Noviszád, Sufarikova 15. I. 1796

JUNIS 1-re 3 szobás lezmodernebb lakás. Továbbá üzemeltetés szoba konyhával Szremszka ulica 3. kiadó. 1788

KIADÓ két uccai szoba, előszoba. Bővebbet Noviszád, Maszarikova u. 13 a házmesternél. 1739

Június 18-án tart közgyűlést a szuboticeai alszövetség

Az igazgatótanács elfogadta az új bajnoki beosztásokat — Hat szuboticeai egyesületet felfüggesztettek, mert nem fizették be a Bácska előfizetéseit

A szuboticeai alszövetség igazgatótanácsa több fontos ügyet tárgyalt péntek esti ülésén. Az igazgatótanács engedélyezte vasárnapra a vrbászi Dulcisz—szuboticeai Zsak, szentai Rádnicski—Falko, szrbobrani Rádnicski—bácskogradistei Jugoszlávia és a Bajmoki AK—szuboticeai Konkordia barátságos mérkőzéseket. Június negyed kére a Bácskogradistei AK—vrbászi Dulcisz. 15-ére pedig a Tri Zvezda és és a topolai Jak mérkőzéseket engedélyezték.

Ezután az igazgatótanács vasárnapra Noviszádra küldte ki Szegedinszki Nesztor első titkár, hogy a noviszádi alszövetséggel megbeszélje a városközi serlegmérkőzéseket. A szombori Zsak bejelentését, amely szerint Szomborban tartják meg a Krivajával kísorsolt bajnoki mérkőzést, valamint a Bezdáni SC bejelentését, Chogy a szombori AK-kal Bezdánban játszik, tudomásul vették.

Az igazgatótanács felfüggesztette a játéktól a szuboticeai Szand. Hajduk, Sport, Tank, Borac és Zrinyszki egyesületeket, mert nem fizették ki a szuboticeai alszövetség hivatalos lapjának, a Dnevniknek az előfizetési díját. A felfüggesztés megszűnik, amint az egyesületek teljesítik kötelezettségeiket.

A Bácska pályára sportbiztosnak Kragujevics Bogdánt küldték ki, majd úgy határoztak, hogy a rendez évi közgyűlést június 18-án reggel 8 órakor a Barány szálló különtermében tartják meg. Ha tározatkeptelenség esetén fél 9 órakor a megjelentek számára való közgyűlést. Tudomásul vették a Bácska bejelentését, hogy június 4 és 5-én Beogradban játszik a Jugoszlávia jubileumán.

Ezután Szegedinszki Nesztor főtitkár felolvasta az első és második osztályu szuboticeai és kerületi bajnokság új beosztására vonatkozó tervezetét, amely két csoportba osztja be a szuboticeai elsőosztályt a vidékít pedig kedvezőbb vasuti összeköttetés szerint csoportosítja.

Az új beosztás szerint ezertul nyolc helyett tíz tagja lesz az első osztálynak,

mégpedig a másodosztály első és második helyezettjét is felveszik. Így az elsőosztály utolsó helyezettje, a Sport megmenekül a kieséstől. A két csoport külön-külön játsza le a bajnokságot és a két csapat játszik Szubotica város bajnokságáért. A két utolsó helyezett mérkőzésen dönti el a kiesést. A vidéki elsőosztály 3 csoportra oszlik, mégpedig a dunai, középbácskai és a tiszai csoportra. A dunai csoportba tartozik a négy szombori, az apatini, a bezdáni, az odzsaci és a bajmoki egyesületek, a középbácskai csoportba a novivrbászi két egyesület, a crvenkai, a topolai, a sztaramoravicaei és a feketicsi egyesületek, a tiszai csoportba pedig a két szentai, a sztaribecseji, az adai, a moli és a csantaviri egyesületek tartoznak.

A második osztály egyesületeket szintén három csoportba osztják. A dunai csoportba a kulaiak, a crvenkai, sztarišiváci, szombori

és a torzsa, a második csoportba a sztaribecseji két egyesület, a bácskogradistei, a két szrbobrani és a turia, a tiszai csoportba pedig a sztarakanizsai két egyesület a novakanizsai két és az arangyelovói egyesület tartozik. A vidéki csoportoknál az elsőosztály utolsó helyezettje kiesik és helyébe a másodosztály első helyezettje kerül. A szuboticeai alszövetség bajnokságáért Szubotica bajnoka és a három vidéki csoport három első helyezettje küzd.

A beosztási tervezetet elfogadták és előterjesztik a közgyűlésre.

A bajnoki mérkőzésekre a vidéki csapatoknak vendégszereplési díj címén a következő összegeket kell fizetni:

Dunai csoport: Szombor—Apatin oda és vissza 200 dinár, Szombor—Bezdán 300, Szombor—Odzsaci 350, Szombor Bajmok 300, Apatin—Bezdán 500, Apatin—Odzsaci 500, Apatin—Bajmok 500, Bezdán—Odzsaci 500, Bezdán—Bajmok 500, Odzsaci—Bajmok pedig 650 dinár.

Közép Bácska: Vrbász—Crvenka 250 dinár, Vrbász—Topola 300, Vrbász—Szt. Moravica 450, Vrbász—Feketics 200, Topola—Crvenka 500, Topola—Feketics 200, Topola—Szt. Moravica 150, Crvenka—Feketics 400, Crvenka—Szt. Moravica 200, Feketics—Szt. Moravica 350 dinár.

Tiszai csoport: Ada—Mol 100 dinár, Szt. Becsej—Ada és Mol 200, Szentá—Szt. Becsej 400, Szentá—Ada és Mol 200, Szentá—Csantavir 300, Csantavir—Ada és Mol 450, Csantavir—Szt. Becsej 500 dinár.

A vidéki másodosztály tarifája:

Dunai csoport: Kula—Crvenka 150 dinár, Kula—Szt. Szivac 300, Kula—Szombor 500, Kula—Torzsa 150, Torzsa—Crvenka 250, Torzsa—Szt. Szivac 400, Torzsa—Szt. Szivac 500, Crvenka—Szombor 400, Crvenka—Szt. Szivac 300, Szt. Szivac—Szombor 300 dinár.

Közép Bácska: Szrbobran—Szt. Becsej 300, Szrbobran—B. Gradiste 400, Szrbobran—Turija 100, Szt. Becsej—B. Gradiste 200, Szt. Becsej—Turija 250, Turija—B. Gradiste 350 dinár.

Tiszai csoport: Szt. Kanizsa—N. Kanizsa 150, Szt. Kanizsa—B. Arangyelovác 400, N. Kanizsa—B. Arangyelovác 250 dinár.

Szuboticea mai sportja: Reggel fél 8 órakor Borac—Mechanicsár másodosztályu bajnoki, 10 órakor Zrinyszki—Postás, negyed 12 órakor Tank—Hajduk. Mind mérkőzést a Bácska pályán játszó le.

Husarak Noviszádon. Marhahus 6—10, sertés 14—16, borjú 12—16, bárány 8—12, zsir 14, füstölt szalonna 16 dinár kilogramonként.

— A vetések állása a kulai járásban. A kulai járás mezőgazdasági referensének jelentése szerint a buzavetések állása az egész járásban kielégítő. A kukoricavetéseknek sokat átróttak a tartós esőzések, de esetleges jó idő még megmentheti a kukoricatermést. Nagy kárt csak a korai répvetések szenvedtek eddig.

Köszönetnyilvánítás

Mindazok, akik felejtetlen feleségem elhunytá alkalmával részvétüket nyilvánították, fogadják hálás köszönetemet. Szubotica, 1933. május 27.

Rosenfeld Béla

A dunaparti Boksán háiban elsőemeleti háromszobás lakás, mérsékelt áron

Kiadó

Elhatároztam **Italméresemet beszüntetni**, s amíg a készlet tart, a raktáron levő **pezsgőt, peccenyé borokat, garantált tiszta szilvioriumot és klekovacsát**

beszerzési áron alul árusítom

Kurtes Miloš

fűszer és csemege kereskedése Szubotican, Strosmaierova ul. 3.

Elsőrendű

cirokseprő

fanvéllal **2.75** dinár

GAUSZ VILKOSZ

Noviszád, Hal tér

FLESCH LIPÓT

festékkereskedő

Noviszád, Jevrejska ul. 1
TELEFONSZÁM: 22-88

Ajánlja a tavaszi időnyre a legolcsóbb árban az alantíárakat

Festék, lack, firnis, terpentín, gyanta, gépolaj, gépszir, kátrány, karbolíneum, szurok, Naphtalin-rovarpor, -parkettapaszta és viasz, ecset, kefe, seprő és az összes háztartási áruit.

Gábel Károly

Noviszád, Kr. Petra 7
Futoska 47.
Gallér- és kézfőzéstés villanyüzemmel. Minden darab garantáltan hóféhér és lényes. 885

Duha gallér 1—din.
Kemény gallér 1 1/2 din.

HIRDESSEN

a Reggeli Újságban

SZEP, HASZÁRÓSES
LADOKRA

PEKO

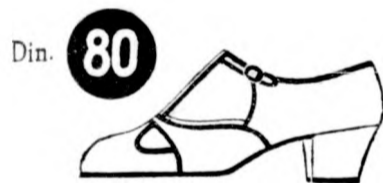
Din. **35**
18-27 sz. Gyermeknek, vá-
szonból, bőrtalppal.

28-35 sz. Din. **55**

Din. **55**
18-25 sz. Kedvenceinknek, erős
szandál, bőrbéléssel.

26-28 sz. Din. **65**
29-30 sz. Din. **75**

Din. **80**
Elragadó női vászoncipő, elegáns
pumps-formában. Ugyanez kü-
lönböző kombinációkban, magas
sarokkal Din. **95**

Din. **95**
Női szandál szolid kivitelben.
Ugyanez különböző mintákban.

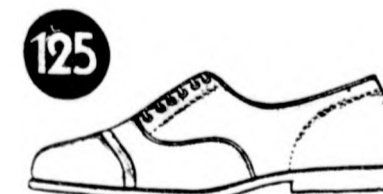
Din. **115** és **125**

Din. **125**
Bőrrel bélelt szandálok, hölgyek-
nek, minden színárnyalatban.

Din. **195**
Hölgyeknek, a legfinomabb fehér
bőrből, egyedülálló kombinációk-
ban.

Din. **125**
Férfi vászoncipő, krómtalppal,
elsősorú kivitelben. Ugyanez
szürkében is.

Din. **135**
Nyári férficipő, a legjobb bőr-
ből, bélelve. Ugyanez különböző
színárnyalatokban

Din. **125, 135** és **145**

Izléses választék mindenfajta harisnyákban, sámfákban
és más szükséges cikkekben. »PEKO«-krém, lakk stb.
csak az eredeti „PEKO“ védjeggyel garantálják Ön-
nek a forma tartósságát s a cipő szép fényét.

U.F. a legmodernebb finom
fénytelen harisnyák dezens ajour-
ral mindenhol a következő meg-
állapított áron kaphatók:

U. F. sima ezüstmárkával Din. 48-
U. F. sima arany márkával > 51-
U. F. azsuros ezüstmárkával > 51-
U. F. azsuros arany márkával > 54-

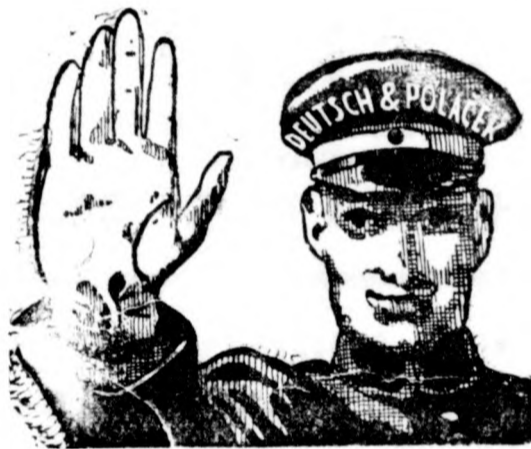

Tavaszi női kabátokat
divatos fazonokban mélyen
leszállított áron árusítunk

Kapamadžija és Vučerič

Noviszd, Kr. Petra ucca 25.

1666

Pünkösdi vásár:

A közelgő ünnepekre való tekintettel kiemeljük
rendkívül olcsó árainkat:

Mosó delen a legdivatosabb mintákban Din. 10.-
Kartonok jóminőségű, garantált színtartó Din. 10.-
Ing-zeir különféle szép mintákkal már 13.- dinártól
Lyonette műselyem, gyönyörű mintákkal 15.- „
Ajuros vászon ruháknak, a legszebb
színekben 20.- dinártól
Áttört anyagok az összes színekben,
garantáltan jószinű 35.- dinár
Francia gyapjúdelén óriási választékban 32.- din.

Nagy választék különlegességeinkben:
Crépe de Chine imprimé, **Flamisol** imprimé,
Mousseline imprimé.

Óriási választék angol férfiszövetekben

Deutsch és Polaček

divatárúháza

Subotica
Arelm
PERO VU KOVIC

Sombor

Fióküzlet:
Kula

MOLYOK ellen legjobb szer a „GLOBOL“

amely a legbiztosabban megóvja nyáron a téli ruháit és drága Kapható kizárólag a

HYGIEA DROGÉRIABAN

K. Zsivojnovics, Noviszád, Trg Oslobodjenja és Kr. Marija Bulvár sarkán

Értesítem a n. é. közönséget, hogy fényképszeri műtermem az addigi Kr. Petra 7 szám alól a **Kralja Aleksandra ucca 9 szám alá helyeztem át** (a Winkler palota mellett, a Menrath palota avai szemben).

Foto Harkányi

Fürdőruha különlegességeim már kaphatók
BENGER RIBANA dresszek nagy választékban

STEAM Sarago
speciális kötöttáruházaiban **Subotica** Labor-palota
Guapjüdresszek, garantált színártaók 80 - dinártól kaphatók.

Aki a szép ruhát kedveli, az

Fratricsevics

-nél (Futaki ut 12) veszi

Mindenféle tűzifa, fűreszgyári hulladék, faszén vagon-
tetelekben legolcsóbb beszerzési forrása

T O T H FAKERESKEDELMI R. T.
Bacska Topola. Telefon 20. 1453

Pár nap múlva már kapható az **1934-ES**
elősálon legújabb

PHILIPS villanykészüléke beépített hangszóróval

havi részlet 200- dináron alul!
Kapható Szubotícán kizárólag:

PHILIPS Rádiószalon

Aleksandrova ulica 15 - (Prokesch palota)

A BOLDOG „KRIZINUS“ KONVIKTUS
ZAGREB, TVRTKOVA 5.

A boldog Krizinusról — Körössy Márk — elnevezett konviktus a jövőben nagyobb számban vesz fel középiskolai és vele egyenrangú bármely iskolai tanulókat.

Az intézet célja, hogy a zagrebi középiskolákba járó vidéki tanulóknak családi otthon nyújtson, ellátásukról gondoskodik, a szülői felügyeletet pótolja, őket vallásos és nemzeti szellemben nevelje.

Az intézetben a tanulók fölött a közvetlen felügyeletet az igazgató és a prefektusok gyakorolják, akik a napirend, fegyelm s az anyagiak tekintetében intézkednek.

Az intézet biztosítékot nyújt a szülőknek, hogy gyermekeiket egészséges szellemi, erkölcsi és testi, nemkülönböztetve céltudatos hazafias nevelésben részesíti.

A növendékek kettesével vagy hármasával laknak egy szobában. A felvételért folyamodó növendék kifejezheti abbeli óhaját, kivel akar egy szobában lakni. Az igazgatóság indokolt esetben és lehetőség szerint eme kívánásokat figyelembe fogja venni, de a növendék azt a szobát köteles elfoglalni, amelyet az igazgatóság neki kijelöl.

Az ellátási díj egy iskolai évre 9.000 dinár, amely összeg tekintet nélkül az évközi szünetekre, vagy az iskolai évről bármely okból történt megrövidítésére, teljes egészében fizetendő. Az ellátási díjat havonta előre kell fizetni, de fizethető két-három vagy négy részletben is.

Butorhasználati díj fejében minden növendék évente 300 dinárt köteles a felvétel alkalmával fizetni.

Az ellátási díj fejében jár: lakás, ágy a hozzávaló ágyneművel, evészkészletek, fűtés, világítás, mosás, reggeli, ebéd, uzsonna, vacsora, orvosi kezelés, fürdés és tanulmányi felügyelet.

Az ellátási díjakat okvetlenül minden hó ötödikéig be kell küldeni, ellenkező esetben a növendék kizáratik az intézetből.

A befizetések eszközésére az igazgatóság befizetési lapokat bocsájt minden szülőnek a rendelkezésére.

Fehérneműt a növendék annyit hoz magával, amennyit akar. A fehérnemű mindenegyes darabjába be kell varrni azt a számot, amelyet a növendék az intézetben kap. Az összes behozott holmairól pontos jegyzék készítenő és hozandó be két példányban.

Saját dolgaikra a növendékek maguk tartoznak gondot viselni. Az ezekben felmerülő bármely károsodásért az igazgatóság semminemű szavatosságot és megtérítést nem vállal.

A tanulók egészségi állapotáról és a tanulásban való előmenetelről a szülők időnként értesítést kapnak.

Minden növendék szülője vagy gyámja a felvétel alkalmával köteles egy nyilatkozatot aláírni, amely szerint a fizetési kötelezettségeknek pontosan eleget fog tenni és az intézeti szabályoknak aláveti magát.

A növendékek egészségi állapotára az intézeti orvos ügyel fel.

A szülők a jelentkezés alkalmával tudassák lakásuk teljes címét.

Zongora használat egész évre 500 dinár.

Az intézetben felvételt nyerhet bármely középiskola tanulója, vallásra való tekintet nélkül.

Az a növendék, aki az intézetet elhagyni szándékozik, köteles ezt a szándékát egy hónappal előbb az igazgatóságnál bejelenteni.

Az érdeklődőknek felvilágosítással szolgál legkésőbb augusztus 1-ig az igazgatóság, Zagreb, Konvikt Bl. Krizina, Tvrtkova 3-5.

Teslići faszén képviselő

mindennemű épület- és asztalos anyagok, cserép, tegla és ládagyar

Ludwig Hubert i Sin
Noviszád. 4568

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

LYSOFORM LYSOFORM LYSOFORM
LYSOFORM LYSOFORM LYSOFORM

LYSOFORM
a legideálisabb fertőtlenítőszer !!!

LYSOFORM LYSOFORM LYSOFORM
LYSOFORM LYSOFORM LYSOFORM

Pünkösdi ünnepekre

akkor öltözködik fel a legszebben és legolcsóbban, ha

Miroszávlyevics Testvérek

régi, jóhírnevű és elsőrendűen bevezetett rőfösáru üzletében vásárol
Noviszád, Kralja Petra 8. Telefon 21-09

Jöjjön és győződjön meg!

Weifert
sör
PANČEVO
a legjobb minőségű

Kérje mindenhol

Villa árverés Noviszádon

A noviszádi villatelepen, Futoski put 89. szám alatt levő villa

1933. június 10'-én d. e. 10 órakor

a noviszádi járásbírótság földszint 22. szobájában el fog árvereztetni.

Kikiáltási ár 200.000'— dinár.

Közelebbi felvilágosítást a Bosnabank noviszádi fiókja, vagy Dr. Kovács Bódog noviszádi ügyvéd ad.

1723

Nagyon olcsón vásárolhat az idén

kékkövet és rafiát

Pusics Emilnél

Noviszád, Futaki ut 56.

1724

Palics fürdő

Modern szállodák, - elsőrendű ellátás, iszap- és gyógyfürdők, uszás, evezés, tennisz, bridge, ötórás teák, tánc, társjátékok stb. — Elsőrendű penzio már 45 dinártól. — Nagy utazási kedvezmény már tíz napi tartozkodás után.

Kérjen prospektust a fürdőigazgatóságtól!

Minden fürdőilleték nélkül

1657

„Lijecnik“ — „Telefon“

Sisaki jódfürdő

nyitva egész éven át

Az 1932. év tapasztalatai alapján garantáltan gyógyít: minden reumatikus betegséget, szivbajt, vérérdénybetegséget, érlelmeszesedést, magas vérnyomást, női- és idegbajokat, skrofulózust, testi gyöngeséget és vérszegénységet, asztmát és légcsőhurutot, valamint az emésztőszervek betegségeit.

Hazánk legmodernebbül berendezett fürdőhelye a legnagyobb kényelemmel. Minden fürdés után díjtalanul állnak a vendégek rendelkezésére gyönyörűen berendezett izzasztó és pihenő helyiségeink. A legmodernebb berendezés ivókurával, radio kisugárzással, villamossággal, masszázssal és napozással való gyógyításra. Iszapfürdők. Tussok. Szénsavas fürdők. Inháláció. — Saját olcsó autóbuszok. — A végletekig leszállított árak. — Elegáns fürdők Din. 10'—től felfelé. — Lakás és allátás mérsékelt áron.

Fényes sikerek!

Kérjen prospektust!

Crépe de Chine-selyem

minden színben, din. 36'— méterenként

Georgette-Romain-selyem

minden színben, din. 48'— méterenként

SATILER-nál Noviszád, Kralja Petra 23.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem nagyra becsült vevőkörömet, hogy kézimunka üzletemet ugyanabban a házban a Banovina büfé mellé helyeztem át mely alkalommal felhívom szíves figyelmüket az újonnan felszerelt

aszurozó és endlízó gépeimre,

melveken a legrovidebb időn belül elvégeznek minden megrendelést a legkényesebb igényeket is kielégítően. Sürgős esetekben az **ASZUROZÁS ÉS ENDLIZÉS** soron kívül lesz elvégezve. — Azonkívül szakszerűen végezek függöny és mindennemű kézimunka montírozást, ugyszintén vállalom perza és szmirna szőnyegek stuccolását, valamint minden e szakmába vágó munkák lelkiismeretes és gyors elvégzését.

Egyben értesítem a n. b. közönséget hogy új üzletemben vállalom **RUHA ÉS KÉLME FESTÉST** valamint **RUHA TISZTÍTÁST IS.**

Tisztelettel

özv. Nagyfejeőné

előngomda és kézimunkaüzlete

Noviszád, Kraljica Marija u. 4. (Srpska Matice épület)

„AMERIKA“-ETTEREM

(Petkovics M.) Noviszád, Kralja Petra 20

Kiváló házi koszt. Havi előfizetésben 500 Din.

Menü: délelben 12'— dinár, este 10'— dinár

Elsőrangú fajborok. Mindig friss „Jagodina-sör“

Szolid kiszolgálás mellett polgári árak

1724

Halottaink emlékének megőrzése a legszebb embert érem.

„GOLGOTA“

temetkezési vállalat a legmesszebb menő igényeknek megfelelően elsőrendű új felszereléssel, villanyvilágítással és falvédó szerkezettel (a falakba nem verünk szegyet), nagy raktár érc és saját készítésű fakoporsókban, szemfedelek és koszorokban, exhumálást és szállítást bárholon bárhová vállalunk. **A legolcsóbb kiszolgálás.**

LENKEY IMRE ES FIA

»GOLGOTA« TEMETKEZESI

VÁLLALATA

Noviszád, Uspenzska u. 12. Telefon 26-90

ÜZLETMEGNYITÁS

A »Fabrika Kanapa i Užarije d. d. Odžaci« áthelyezte noviszádi fiókját Jevrejska 18. alól

Kralja Aleksandra 19. sz. alá

Ajánlja továbbra is a m. t. közönségnek gazdag választéku selymeit, u. m. Dantelle, Bengolin, Tennis-soi, valamint nyári férfi-öltönyöknek elsőrangú teveszőr-szövezeit: Tropical és Tropicalin.

Zsinegek, kötél-árúk, ponyvaszövetek és kész ponyvák a legjobb minőségben és legolcsóbb árakon.

Fabrika Kanapa i Užarije d.d. Odžaci

Lerakat: Noviszád, Kralja Aleksandra 19.

Telefon 30-53

LIFKA MOZI - SZUBOTICA

Szombattól—szerdáig 5 napig

MAGDA SCHNEIDER

az úde ifjuság szimboluma,
FRITZ SCHULZ az elegáns bonviván, PAUL KEMP
az ellenálthatatlan komikus együttes felléptével
operett újdonsága

1. HALLO, ITT SZERELEM!

Richard Fall operettje a leggyönyörűbb bécsi kerin-
gőkkel és tangókkal.

2. Sarajevo 3. Heli híradó

Előadások kezdete 4, 6 és 1/2 9 órákor

Eladó

Becskeken jól bevezet-
tett borbélyüzlet, családi
okokból eladó. Iell Mihály
borbély, Veliki Becskerek.
1675

FÉLHALÓSZOBA, keve-
set használt keményfabútor
elköltségek miatt jutá-
nyosan eladó. (Szekrény,
ágy matraccal, éjjeliszek-
rény), Brača Ribnikara 63,
udvarban. Ugyanott két
írásztal is eladó. 1744

Jókarban levő D-Rad
motorkerékpár mellékkocsijal
eladó. — Érdeklődni:
Leszmeister parfumerija,
Odzsaci. 1758

ELADO VILLA három
percire a futaki villamos
végállomástól, épült 1932-
ben, 20 évig adómentes,
háromszoba, fürdőszoba,
vizvezeték összes mellék-
helyiségek, nagy telek. Bő-
vebbet Futaki ut 70 alatt.
1775

SZOMBORBAN Sztapári
ut 10. alatti ház korsma-
helyiséggel együtt szabad-
kézből eladó vagy kiadó.
1777

**Bolt állvány ol-
csón eladó. Duna
ucca 26.** 1790

Állást keres

Sok évi gyakorlattal bíró
gépész — kovács, stabil és
lokomobil vizsgával, jó bi-
zonyítványokkal állást ke-
res. Vállal cséplést vagy
falusi villanytelep vezeté-
sét. Noviszád, Kamenici
ucca 25. 1780

Kiadó

KIADO egy kisebb szo-
ba. Noviszád, Futaki u. 70.
1740

KIADO szoba, konyha,
speiz. Noviszád, Generala
Petra Biće 18. 1792

Erős fényképész
Subotica 127

Puk Krupčevićeva 4 (Rudics u.) I. emelet

Hosszulejratu kölcsönt

a legkedvezőbb feltételek mellett nyújt
„Edinost“ hitelszövetkezet. Bővebb fel-
világosításért forduljon a főképviselőhöz:

Noviszádon:
A. Vogrin, Petrovaradin, Kamenicski
put 5.

Szuboticán:
Venier Péter, Labor-palota.
Képviselőket keresünk. 1653

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap
egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

APOLLO

MA
A legszenzációsabb koncert
A legremekebb operett
A legpazarabb látványosság

JAN KIEPURA

életének legrandiózusabb műve

TIED A DAL

FOX HIRADO

a legújabb aktualitásokkal
Jegyeiről ajánlatos előre gondoskodni!
Telefon 21—93

Legközelebb: DOLLY HAAS film
„RUMBA RAPSODIA“

ODEON

Szombat—vasárnap Csak 2 napig
Leszállított helyárakkal!
A legnagyobb művészek: „BOLVARY“ filmje

Csemege bolt...

filmjáték humorral, sok derűs jelenettel, enekkel.
**Harry Liedtke, Verbees, Hörbiger,
Szenes Ernő, Daniela Parola**
Kísérő film
Helyárak: Páholy 12 din, zártszék 8 din, I. hely
6 din, II. hely 4 din. — Telefon 21—93

APOLLO

Hétfőn is!

Közóhajra utoljára

Az idény legnagyobb sikerű filmje

Jan Kiepura

Tied a dal

aki még nem látta nézze meg
okvetlen

Cséplőgéptulajdonosok

Legolcsóbb és legjobb szén-
fajtákat ajánl cséplőgépekhez

„CARBON“

Adolf Nathan i drug K. D.
Novi Sad, Kr. Petra u. 30

Telefon 24 83

Városi Mozi - Szubotica

Péntek—szombat—vasárnap
FOX hangos híradó
Hazai kulturfilm

A véres nyugat

Gyűlölet és szerelem a cowboy és urnője
között.

Főszerepben:
TOM KEENE

Előadások 4, 6^{1/2} és 9 órákor

Aréna-Ton-Mozi-Szombor

Május 25 26—27—28 Csütörtöktől - vasárnapig

Világláger!

Szerelem szimfoniája

RICHARD TAUBER brilliáns szerepben
További szereplők:

Szöke Szakáll, Lien Deyers, Petra Unkel,
Slágerek: 1. Schade, dass Liebe ein Märchen ist.
2. Wie gerne möchte ich verwöhnen! 3. Kinderlied.
4. Ein Lied aus meiner Heimat.

Gondoljon a gyümöcsbefőzésre
Cukor Din. 12

Subotica - Telefon 37

Szentképek, tükrök, ablakok

minden méretben kaphatók. 1761
Épület üvegezés és képkeretezés

Ifj. Lisák Mihály üveges Csantavir

Reumát

Sztarakanizsai Csodakútfürdő
gyógyító hatású vize és iszapja. Iszap-
fürdők és pakkolások. Rendkívül olcsó
árak. kérjen díjmentes prospektust 1453

A zseniális találmány!

Fagyasztás melegséggel!

ELEKTROLUX

L. I. típusú villany-
gáz- vagy petroleum-
üzemű „Házikocsi“
hűtőszekrény. — Napi
üzemköltség egy napi-
lap ára. — Állandóan
friss élelmiszerekkel
rendelkezhetünk. —
JEGET KÉSZIT! —
Díjtalan felvilágo-
sítás! — Állandó
kiállítás!

Ing. F. KNAPP, Noviszád, Kralja Petra 23/1.

Utazóközönség felhívom figyelmüket saját gyártmá-
nyu „Sas“ védjeggyel ellátott valódi

VULKANKOFFERJAIMRA

melyek könnyűek, tartósak és olcsók.
DIETRICH NOVISAD, Trg. Oslobođenja 4.
SUBOTICA, Jelacicev 2.

A sasfiók

Párisból írják: Száz esztendeje hunyta le vízióktól gyötört szemét örök álomra a schönbrunni kastélyban egy szomorú ifju, aki vállain Napoleon örökségének roppant súlyával, mint idegen árnyék bolyongott anyai őseinek termeiben: a római király, vagy ahogyan atyja tragédiájának epilógusában hívták: a reichstadti herceg. Napoleon örökös izgató és kísértő természetű öltői alakja a legközömbösebb nyárspolgárt sem hagyja nyugton. A korzikai sas az egyedülvaló hősi almok zsenije és szimbóluma a XIX. században. A legújabb francia történetírás már azt bizonyítja, hogy Napoleon a béke génusza volt, a háboru nála csupán a béke eszköze, akinek az egész emberiséget szívére ölelő pacifizmusával csak a IX. szimfónia örökhimnuszba mérközhetik, mely milliók testvériségéről énekel...

A Sasfiók halálának százas évfordulóján a Louvre vezetősége összegyűjtött igen sok műtárgyat és emléket, mely a tragikus sorsu fiatal hőssel van vonatkozásban. Az alkony és az elmulás fájdalmas melankoliája borong ezen a kiállításon. A korzikai sas már aláhanyatlott szédítő röptéből, belevájta karmait a kétfejű sas és szárnysegetten hullott a mélybe. De a kiállításon végig ömlő alkonyati tónus csak hangulat, csak dekoráció, csodálatos napnyugta. A sasfiók alakjára a napoleoni gloire sugarainak káprázatos szimpompája hull. A főszerelő örökre letűnt. Mégis jelen van mindenütt s míg szemünk a reichstadti herceg kiállításán révedezik, minden gondolatunk a Császár felé száll.

A római király — ezt a címet adta fiának Napoleon — három éves korában hazátlan és apátlan árva lett. Anyja, Mária Lujza élte világát, a gyermek Bécsben és Schönbrunban töltötte vigasztalan éveit. Nem a világörös Francia császár fia, csak az osztrák császár unokája. Lelkében homályos sejtések, titkos érzések vihatták csatájukat, a múlt a jelennel, a legenda a valósággal: a Habsburgok uralmával. Az ifju herceget szerették Bécsben, de gyűlölték parvenü atyját, a korzikai kalandort. Ez a gyűlölet csak jó idővel Napoleon halála után enyhült meg. A világ sokáig azt hitte, hogy Napoleon fiának lelke elsorvadt a bécsi udvar fojtó levegőjében mint idegen világrész szülőlte, a gyilkos klíma alatt. Rostand, a romantikus költő, vakmerő bátorságával mutatott reá először, hogy a reichstadti herceg élete utolsó pillanataig Napoleon fia volt, aki előtt csak egy ideál lebegett: atyja. De a passzivitásban lefékezett energia kilobbant, mielőtt kirobbanhatott volna.

Az igazság kinyomozásában a költő megelőzte a történetírót. Rostand ösztöne megérezte, hogy a vér nem válik vízzé. Jean de Bourgion és Octave Aubry, a két történetíró, akik az utóbbi években eredeti kutatás sok alapján feltárták a Sasfiók életének rejtett lapjait, — melyek különben nem takarnak semmi státustitkot — igazolják Rostand fantáziáját.

A Sasfiók születése 1811-ben világraszóló esemény volt. A napoleoni dinasztia ülvője beláthatatlan perspektívát mutatott. Már nem sógorokból, adoptált fiukból, a Szókimondó asszonyság figuráiból összetoborzott család élén állott Napoleon. Utóda már tulajdon vére és Európa leghatalmasabb családjának ivadéka. Csak a reneszánsz humanistáinak hódolásához mérhetjük a legkülönbözőbb fajú szellemi termékeknek azt a szertelen áradását, melynek központjába került az újszülött római király. Festők, szobrászok, iparművészek, költők, zenészek, a legjelentektelenebbektől a leghiresebbekig sietnek ünnepelni. A ritka gazdasági és érdekességű anyagot francia és osztrák köz és magánygyűteményekből szedték össze. A kiállított darabok nemcsak történeti kuriózumok vagy fetiszmusba hajló kegyeleti tárgyak, de abszolút művészi értéket is jelentenek.

Rendkívül bőséges a kiállítás képanyaga. Fiának képei végig kísérik a császárt egész pályafutásán és egyedüli vigasztalói száműtésében. Mintha érezte volna ezt Napoleon, folyton újabb és újabb képeket rendel fiáról. A kor legkiválóbb portretistái, Isabey, Gérard, Proudhon, Bosio vetítik vászonra a napoleoni sarját. Isabeynek, a Tuileriák udvari festőjének képe tizenöt nappal a római király születése után készült. Római sisakban fekszik a gyermek, fölötte két zászló keresztelkedik a napoleoni az osztrák sassal. Isabey másik képe Ferenc császár íróasztalon állott. Az 1812-iki Szalonban került bemutatásra Proudhon képe: az újszülött római király meztelenül alszik virágok között. Gérard képét Napoleon az oroszországi hadjárat idején elhozatta főhadiszállására és sátora előtt állította ki. Uraim — mondotta a moszkvai csata előestéjén összesereglett tisztjeinek és katonáinak — ha fiam tizenöt éves volna, úgy nem képnásban, de élő valóságban látnák maguk között. Igen finom munka Thibault képe, mely a gyermeket két fehér koson ülve ábrázolja, ez a kép Szent Ilonára is elkíséri Napoleont. 1814-ben, mikor a szövetségesek benyomulnak Franciaország földjére, a római király képe a politikai propaganda eszköze lett. Thibault egyik képe a gyermeket már a nemzeti gárda formaruhájában ábrázolja. Mária Lujza utolsó levelében 1814 októberében elküldi Napoleonnak a Bécsben időző díjoni Renaud mellszobrát, mely a római királyt ábrázolja. Ez a szobor is odakerül majd a szentilonai kandallóra. Isabey egyik képe pedig Ferenc József dolgozószobájának lesz dísz. A száznapos uralom alatt nagy mennyiségben sokszorosították a római királyt ábrázoló metszetteket.

A császárság bukása után a bécsi hatalom, de a restauráció urainak is sok gondot ad a Sasfiók képeivel üzött propaganda. Metternich utasítására Sedlnicky, a hírhedt bécsi rendőrfőnök elkoboztatja az egyik képet csak azért, mert rajta van, hogy a Sasfiók Párisban született. Párisban is félték. Az 1822-iki Szalonban a párisi rendőrség lekasztja Isabey képét, mely a gyermek római királyt kezében nefelejts-csokorral mutatja. Az Independent újságot, mely megemlékezett a képről, elkobozták, újra megjelenését csak Le Constitutonnal névvel engedélyezték. A Habsburg-család körében az ifju herceg igen népszerű volt. Mindenki akart képet róla. Agricola, Ender, Schöller, Decker, Schiavoni, Benner, Staubenrauch, Tebaldi, Hummel stb. ecsetje alól számtalan portré kerül ki.

Érdekes Lawrence-nek a neves angol festőnek a windsori kastély számára készült képe, amelyről egy hamisítatlan angol lord tekint reánk. Mária Lujza egyik leveléből tudjuk, hogy a reichstadti herceg nem ült modellt a Bécsben időző angol festőnek. Ez magyarázza meg, hogy miért nem hasonlít a kép a herceghez.

Napoleon szentilonai tragédiájának komorságát fia képei és szobrai enyhítik, a róluk ki-sugárzó derűs, szép ifjuság. O'Meara és Saint Denis elmondják, hogy Napoleon szobájának egyedüli ékessége ezek a szobrok és képek. Ez volt száműzetésében minden öröme. A sziget gonoszlelkű kormányzója még ezt az örömet is meg akarta tagadni tőle. Radovics, a Barin, matróza elhozza a Sasfiók büsztjét s a kormányzó a tengerbe akarja vettetni. Mikor végre, a legerélyesebb tiltakozás után, Napoleon hozzájut fia szobrához, maga elé állítja s egész napon át étlen-szomjan bámulja. A Sasfiók még egy képecnek lett volna nagy szerepe Napoleon sor-sában. 1821-ben a császár egyik lelkes híve megérkezett James Townba a Sasfiók képével, melyet Borghese Paulinau igen nagyértékű drágakövekkel díszítettett. A kép már későn érkezett...

A restauráció első viharaiban a szövetségesek inváziójának emléke elhalványodott s a császárság mint az egyenlőség és szabadság korára emlékeztek vissza. Még fokozottabban divatba jön a reichstadti herceg képe. Ezek közül megemlítiük a Kriehuber-féle litográfiát az Artaria-cég kiadásában, melyen a herceget magyar katonai viseletben látjuk: kék nadrág ezüst himzéssel, görbe kard. Eredetileg a Nassau Vilmos ezredének egyenruhájában akarták ábrázolni a herceget, de a cenzura figyelmeztette a kiadót, hogy a herceg ez időben a Gyulai Ignác ezredben szolgált, tehát magyar gyalogos tiszti formaruhájában szerepeltessék. Hoechle akvarellje a reichstadti herceget a ravatalon, a Hofburg kápolnájában mutatja, mellén a Szent István-rend nagykeresztjével. Mellette Napoleon kardja, melyet az egyiptomi hadjáratban viselt.

A kéziratok között is sok érdekes darab van. Igy Napoleon levele I. Ferenchez a római császár születéséről. Hiányzik azonban Schwarzenberg herceg párisi osztrák követ jelentése a Sasfiók születéséről, mely nemrég még a bécsi levéltárban volt s amely izgalmasan érdekes, sőt aprólékos leírását adja az egész eseménykomplexumnak. Az arcképek tömegéből megragadja figyelmünket az Eyblé: Prokesch-Osten lovag arcképe, aki egyetlen bennső barátja volt a hercegnek s feljegyzései elsőrangu történeti kutatók.

Riportuton Baranyában

• Reggel hétkor indulok neki Zmajevácról csak úgy gyalogosan Szuzára. Pompás idő. Mint ha az elmúlt hetek állandó esésén akarná magát megbosszulni a májusi nap. Sárga sugarait szerteszét. Olyan a vidék mint egy illatos virágcsokor. Jobbra a szőlőhegy, balra a lapágos, zöld vetésből ringtóg. Frissen, felszabadulva a város egyhangú képétől, nem tudok betelni az örök természet hamisítatlan szépségeivel. Előtte vagy száz lépésre öregesen lépkedve, tarisznyásan megy valaki hazafelé. Gyorsan beérem az öreg és a szokásos »Jó reggelt«-et köszönve érdeklődöm, hogy messze van e még Szuz. Öreg pompás magyar típus.

— Hát kéröm, csak tíz perc az egisz. Az úr is odaigyekszik?

Mikor elmondom az öregnek, hogy mint újságíró keresem fel a faluját nagyobb respektussal néz rám.

— Azt hittem, hogy az úr ágens, de az már más ha az úr írnek az újságtú... Az már egiszzen más, mert akkor én kérdőzhetők is egynémely dolgot, ha mögengedi.

— Tesség bátyám, — mondtam én, — nagyon szivesen, ha már ilyen szépen összekerültünk. Csak tessék kérdezni.

Az öreg megtömködi a pipát. Megvakarja a füle tövét annak jeléül, hogy most egy igen jelentős kérdés lesz feltéve:

— Mondja uram, mi lősz mán avva a ingacióva?

Minthogy nem értem, hogy mit kérdez az öreg, most már rajtam a sor, hogy kérdezzek:

— Nem értem, bátyám... Mi az a ingació?

— Ugyan má, hogy maga nem tudná? Most bizonyára töteti az úr magát. Hát úgy gondolom, hogy mán erre mifelénk igón kevés a pénz, aztán gyühetne a ingació, amikor nyomik a bankokat éjjel nappal-nappal, mert erre má igón ekéne.

Amikor megnyugtatom az öreget, hogy erről szó sincs egyelőre, meg ezt inflációnak hívják, kicsit elszomorodik, de aztán felderült az al vág felém:

— Pedig má azt ovastam a magik ujságjába, hogy a Rosenfeld bevezette az inflációt!

— Rosenberg? — kérдем csodálkozva, — hát az meg kicsoda?

— Mán megint töteti magát az úr. Hát az amerikánis elnök a Rosenfeld!

— Ja úgy, — nevetek nagyot, — de azt, Rooseveltnek hívják bátyám. Az igaz, hogy részleges inflációt vezetett be.

— Egiszet köllött vóna neki bevezetni, hogy ide is jutott vóna... Egye a fene az amerikánát.

Mintha megharagudott volna az öreg rám, vagy három percig egy szót sem szól, hanem nagyokat szív a cseréppipából, majd megszólal:

— Tud az úr vátani 100 dinárost?

— Nagyon szivesen, — adom meg a gyors választ, hogy legalább valamilyen kérését tel-

jesithessem, — nagyon szívesen, bátyám.
— Csak azért kérdöm, mert akkó az úrnak
igön jó dóga lehet, mert neköm csak két diná-
rom van!

Sok szó már nem esik köztünk, mert a Szu-
zára értünk. Kezet fogunk. Az öreg a szállók
felé vesz irányt, én pedig indulok a dolgom után.
Néhány tekintélyes polgárt keresek fel, majd
a község házára megyek. A község jegyzője Va-
kanjac Szetó. Helyel, cigarettával kínál meg.
Érdeklődöm a község ügyeiről. Figyelem az ar-
cát. Fájón lemondóan közli, hogy a községet
1926-ban árvíz érte. A földek víz alatt álltak.
A Duna piszkos hullámai a kertek alatt tanyá-
tak. Az 1925 és 1932 években a jég teljesen el-
verte a szállót, a búzát. Az elemi csapások soro-
zata a legsúlyosabb helyzetbe hozta a községet.
Elmondta, hogy nyolc éve jegyzője a községnek.
de megkér arra, hogy erről ne írjak. Őt hagyjam
ki. Aki nyolc évet tölt ma el egy felelőségteljes
állásban — arról kell írni. Most már értem, hogy
amikor megkérdeztem a polgárokat milyen is a
jegyzőjük, akkor felesillanó szemmel csak eny-
nyit mondtak: — »Jó a mi jegyzőnk, majd meg-
látja az úr!« — Most már értem. Élni a hivatás-
nak. Osztózni örömeiben — bánatában a falunak,
ehhez szív kell, megértés. Még egy cigareta és
bucszom a fiatal, szimpatikus jegyzőtől.

Szuzát és a környező falvakat súlyosan
érinti az általános krízis. Szuzának van a leg-
kötünőbb búza, de sajnos nincs meg a placa.

Ha jég van, akkor nincs bor, de ha már
van bor, akkor nincs aki megvegye. Minden-
képpen baj. A községnek 1300 lakosa van. Re-
formátus község. Papjuk nincs. A zsmajeváci
tisztelő jár át néha. Szomorú helyzet. Már
lelkészre sem telik. Az emberek arcán a gondok-
tól szántott mély barázdák látszanak, de erős
bizakodással várják a jobb jövőt.

A szállók felé, a dombokon át egy átjáró
vezet. Itt úgy hívják. — »Csibogát szurdok«.
Valamelyik török pasa vágatta ki az átjárót,
állítólag Csibó pasa, hogy a felvonuló török
sereg minél gyorsabban felvonulhasson előre. A
templom tornya a török időkben visszamaradt
örtorony lenne. Ugylátszik a törökök Szuzán
elég jól érezték magukat, mert az örtorony
hosszabb tartózkodást bizonyít. Csibó pasa
gyorsan rájött arra, hogy a szuzai borért érde-
mes itt tovább is maradni, ha a Korán tiltja is
a bor élvezetét. De a szuzáni bor kivétel lehetett
mert már akkor is nagyon ízlett. Nekem is al-
kalmam volt a szuzaiak vendégszeretét élvezni.
Kis Egyed Sándor, Tóth Lajos, Farkas Lajos
vendégszerető házában egy-két pohár bort is
meg kellett innom.

Acs Gedeon református esperes 1882-ben
alapítja meg a Polgári Olvasókört. A mostani
elnök Ádám Lajos feltűnő intelligenciával ma-
gyarazza, hogy az egyesületnek jelenleg 128
tagja van. Az emberek szívesen olvasnak és ezt
legjobban a 700-800 kötetből álló nivós, irodal-
mi értékű könyvtár igazol. Hét napilapot jár-
nak és ezenkívül számos szépirodalmi és gazda-
sági folyóirat jár az egyesület részére. Éven-
ként többször meghívásra kiváló előadók tart-
nak közgazdasági irányú előadásokat. Valamikor
az egyesület mulatságaira egész Baranyából a
legjobb közönség jött össze. A jobb idők gazda-
sági helyzete leromlott és most már a mulatsá-
gok helyett egyszerű összejöveteleket tartanak.
A polgárokkal beszélgetni különös élvezetet je-
lent. A teljes felvilágosultság jellemzi őket.
Szabatosan, mindenhez hozzáértően beszélnek
és ami a mai világban nagyon ritka, — őszinték.
Az egész megjelenésük határozott, gerinces. Él-
vezet velük elbeszélgetni.

A kézfogásukban, mely erős, benne van a
református magyar bizakodása és élni akarása.
A remény él bennük, hogy a szállót nem veri el
a jég, a kenyérből is több lesz és a régi, munkás
jólétben élhetnek majd. A falu végén a bucsu-
zásnál az utolsó kézfogás nekem is megnyugta-
tó bizalmat adott. Itt bízunk a jövőben.

Magyar Zoltán

Férfi és női betegségek

idült esetekben is, ezerszeresen találtak alapos gyógyulást az
artalmatlan, több mint 20 év óta a legjobb sikerrel alkalmazott

Tím nővény-kúrák

Által. Egyszerű eljárás a hivatás zavarása nélkül. Ezerszeresen
bevált. Számtalan köszönő levél áll rendelkezésre. Kérje rész-
letes ismertetésemet. Szeküldés díszkártya a postai illeté-
sége szolgáló 7 dinárnak helyegekben való beklüldése ellenében
J. S. ETICO, ENSCHEDE, HOLLANDIA 1565

Ahol nem élnek „amerikai tempóban” az amerikaiak

Milyen az élet az amerikai kisvárosokban

St. Louis, május hó.

Ma már eltűntek Amerika térképéről azok
az Isten hátamögötti álmos kisvárosok, melyek-
ről Sinclair Lewis, a Nobel-díjas író híres regé-
nyét: a Fő-uccát (Main Street) mintázta. A vi-
lágháborút követő idők kisvárosait jellemezte
a regény, de ezek az apró színpontok azóta ki-
fényesedtek, megteltek igényteljesebb emberek-
kel, akik nem érzik többé elmaradottságukat,
mert a civilizáció reájuk is kiterjesztette áldá-
sait.

Uj korszak előtt áll Amerika, divatba jöt-
tek a kisvárosok, a gazdasági válság a metro-
polisokból kiüldözi a fölös számú, elhelyezkedést
hiába kereső rétegeket. A kisvárosokban a roha-
nás, a híres »tempó« nem robajszzerű, a törte-
tésben nem kell az embertárs sarkára lépni.

Milyen is az amerikai kisvárosok élete?
Képzelnünk el egy olyan helységet, ahol tizen-
kétezer laknak, éppen annyian, hogy egy kö-
zépnagyságú newyorki felhőkarcolóba mind-
nyájan beleférnek, csak hogy a nagy metropoli-
sok a szomszédságukban nem tűrnek meg ilyen
kis egységet, mert amint valamelyik nagy cent-
rum közelében ilyen kis társadalom alakul, azt
a nagyváros egy-két év alatt felduzzasztja a
a maga feleslegével: villamossínével, autóbusz-
járataival lesüllyeszti a külvárosok színvona-
lára.

A tipikus amerikai kisváros leginkább a
Közép-Nyugaton található, másfélezer mérföld
távolságra New-Yorktól és ugyanolyan messze-
sége a napsütötte Californiától. Nevezzük
— »Burr Citynek«. Aki ennek a kisvárosnak szo-
zta a kisvárost — mint utleírásokban olvastuk
kásait megfigyeli, az ottani szimptomákon ke-
resztül fogalmat alkothat magának az igazi
Amerikáról, amit nem fejez ki sem New-York,
sem Cleveland, vagy Philadelphia, mert ezek a
mammutvárosok keverék népből állanak.

Este tíz órakor az idegen, aki Burr Citybe
vonaton megérkezik, egy fényesen kivilágított,
ám néptelen állomási épületet talál. Esetleg
csak a jegypénztáros szunyókái irodái forgó tám
lásszékében, a pályaudvari bakter már lefeküdt
letelven szolgálati ideje. Az állomás előtt nincsen
taxi, mert helybeli érkezőre nem számítottak,
idegent pedig a mostani üzletelenség mellett
senki nem vár. Egy öreg néger szundikál az ál-
lomás előtti padon, őtöle kapja meg a várát-
lan érkező a felvilágosítást, hogy telefonrende-
lésre a garázsából kell gépkocsit kihozatni. Mikor
az idegen beül a gépkocsiba, maga elé képze-
li a fából épült kényelmetlen szállodát és előre le-
számítja magában elkeseredését, hogy végre
csakugyan Isten háta mögötti városkába érke-
zett.

De alig fordul egyet-kettőt a kocsit, felcsil-
lannak közelről és távolról a fényes ivlámpák,
a reklámok tűzijátéka szikrázik, mintha a new
yorki Broadway rakétái közé került volna. Fél-
mértöldes aszfaltos főúton mindenfelé ragyogó
kíratatok, telehintve a vörös, kék és zöld vil-
lanykévekkel. Ez már egészen más benyomás,
mint az a kép, amit Sinclair Lewis az 1919-ik
évek Main-Streetjéről festett.

A gépkocsi a hétmeletes modern szálloda
előtt áll meg, de még három más szállója is van
a városnak. Reggelre aztán kiderül, hogy Burr
City-ben minden »up to date«, vagyis semmiben
sem maradtak el a modern kor követelményei-
től.

Az asszonyoknak nem kell messzire fárad-
niok bevásárlás céljából, mert a városban sok
a bolt. A vasuti hűtőkocsik délről és nyugatról

a legfrissebb gyümölcsöt és zöldséféleket épp-
ugy elhozzák ide is, mint a nagy metropolisokba.
A legzordabb téli napokban is lehet kapni cali-
forniai fejes salátát és zöldbabot.

Női divatcikkekben, ékszerekben ugyanazt
kinálják, amit New-Yorkban és mindent a leg-
utolsó divat szerint. A legutolsó újdonság, amit
a newyorki kíratatokban látni lehetett: egy vil-
lamosszerkezettel ellátott brids-asztalka volt
ellátva egy olyan önműködő készülékkel, mely
keveri és elosztja a kártyát. Alighogy New-
Yorkban feltalálták ezt a masinát, már a kisvá-
ros Main-Streetjén is árusítani kezdték, mert a
kereskedők ötletesek és folyton új dolgokra va-
dásznak. Nem kell a hölgyeknek a legújabb di-
vatért New-Yorkba utazniok, mellesleg meg
kell azonban jegyezni, hogy a város tizenkétezer
lakója közül még alig volt valaki New-York-
ban.

Bármit mondanak is a statisztikusok az
amerikai nép és az autók kapcsolatáról,
tény az, hogy egy ilyen kisvárosban mindenki-
nek van legalább egy gépkocsija. És az automo-
bilt éjszakára nem viszik be a garázsba, hanem
otthagyják »parkolni« a ház előtt, úgyhogy a
város mindennapi külseje olyan, mintha valami
szombat délutáni nagy sporteseményre készü-
lődnének benne. Még az autók számához
arányosítva is rengeteg sok a benzinkut, majd-
nem minden uccasarkon van belőle egy. Feltűnő
sok azonkívül a drogéria és a patika, ahol azon-
ban étkezni is lehet, sőt gyógyszert is lehet kap-
ni benne.

A lakók számához viszonyítva éppen elég
a meglévő hét pénztézet, de itt kivételesen
mind fizetőképes. Bankot különben mindenki
alapíthat, aki tízezer dollár tőkével rendelkezik.
A gazdasági válság a Közép-Nyugatnak ezt a
részét megkimélte, a kansasi farmerek okosan
gazdálkodtak, főleg marhát hizlaltak és nem
erőtítették az egyoldalú gabonatermelést.

A társadalmi és vallásos élet nem kevésbé
aktiv, mint a kereskedelmi. Harminc templom
van, a legszebb közülük a presbitérianus egyház
temploma, de valamelyik homályos szekta fá-
ból készült templomba toborozza a hívőket. Szá-
mos klubház is van, legnevezetesebb a Rotary
Club és az Elk szabadkőműves páholy épülete,
vannak azonkívül női klubok is.

A legsodálatosabb az, hogy a városban
nincs egy gyár sem, vagy valami exporttal fog-
lalkozó intézet, mégis mindenki jól van öltözve,
látszólag gondtalanok az emberek, bár hajtogat-
ják, hogy »a dolgok most már nem mennek jól.«
A többség a környéki farmerekből él, iparcikkek
kel látják el a vidéki embereket.

A magánházak majd mind fából készültek
és sem a szomszéd ház felől, sem pedig az uccá-
tól nincsenek kerítéssel elválasztva. Ugy lát-
szik, nagyon becsületesek az emberek, tolvajtól,
betörőtől nem kell félni, Őt-hat szobások ezek
a családi házak, a frontban egy kis négyszögletű
zöld pázsittal, mely kertnek alig nevezhető, mert
belefér egy nagyobb kíratatba. A legtöbb ilyen
közép-nyugati város welsi és görög bevándor-
lók alapítása. Már hetvenöt évvel ezelőtt tele-
pedtek itt le a városalapítók, akiknek a leszá-
mazottjai a második és harmadik nemzedékben
átvedlettek igazi amerikaiaknak. A jobb módúak
a nyarat a Colorádó hegyekben, Kansas City-
ben vagy St. Louisban töltik, de azok sem pa-
naszkodnak elmaradottságról, akik nem mozdul-
nak ki városukból, mert nem érzik a civilizáció
hiányát, mely a préri-ken is felkereste őket.

Tündérország

A virágok ideháza még sokáig emlékeztetnek arra, hogy milyen szeretettel vagytok irántam, még egyszer nagyon szépen köszönöm, a sok kedves jókívánságot. Ezúttal gratulálók én is Tündérországbeli kis druzsáimnak, akik május 23-án ültek meg névnapjukat. Kívánom, hogy kedvük szűz esztendőre mindannyian újból megünnepelhessek a május 23-át. Ugye akkor sem haragszunk majd érte, ha elvételük a névnap pontos dátumát?

Juhász Béluska és Teruska. Hiába minden, ügylátom, hogy belőletek számtalan tanár lesz, ha ugyan nem a matematika tudósa. Mégpedig szigorú professzorok lesztek, mert engem is ugyancsak megleckéztettek méltatlankodó leveletekben. Hogy sorra vegyem a dolgot én nem azt írtam néktek, hogy »hő vékások«, hanem »hékások«, ami nagy különbség. Látszik, hogy ti számtalan tudóssok vagytok, még a hékást is vékára méritek.

Évallon őszintén, hogy én a számolás tudományát sohasem értettem valami kiválóan. Ha értettem volna, ma már talán gazdag ember volnék. De én azt tartom, hogy nem sokat ér az olyan gazdagság, amiért holtig szenvednie kell az embernek. Ti biztosan gazdag emberek lesztek, mert néktek gyönyörűséget okoz a számolás.

Vaját sem készítettem még nagyban soha, ezért nem tudtam, hogy a vajgyárosok kiloszámmal vásárolják a tejet. De azért a vaját szeretem, meg a tejet is. Csak hogy én a vaját dekára vásárolok, a tejet meg literre és úgy érzem, hogy a tej megakadna a torkomon ha ivása közben arra gondolnék, hogy negyed »kiló« tejet iszom.

Ha nem is vagyok számtalan tudós, a harmas szabályra még emlékszem és tudom, hogy a tí rejtvényeitekhez hasonló számtalan feladatokat túl neheztek a Tündérország olvasóinak. A néhány évvel ezelőtt megjelent nehéz feladatokat sem a gyerekek oldották meg, hanem az anyukájuk, vagy az apukájuk. Márpedig a Tündérországot elsősorban a gyerekeknek írjuk és a szülők, vagy idősebb testvérek segítségét csak akkor szabad igénybe venni, ha a gyerekek sehogyssem boldogulnak a rejtvényekkel.

Kovács Ládika. Új lakástokkal nagy zavarban voltam, mert néhány héttel ezelőtt a Tündérország valamelyik olvasója a címetek iránt érdeklődött és nem tudtam neki pontos választ adni. Meghívástokat köszönöm és valamelyik vasárnap délután el is sétálunk felétek Icuval, mert nagyon szeretjük a kirándulást.

Molnár Ilonka. Több ízben megírtam, hogy ha rajtam állna, minden vasárnap minden gyerekeknek jutalmat adnék. Sajnos a jutalom kevesebb mint a gyerek, így türellemmel kell hogy legyetek. Te különben sem panaszkodhatsz, mert eddig kétszer nyertél, amivel bizony — sajnos — kevés gyerek díszkedhet a Tündérországban.

Brasnyó József. Könyved ezúttal nem jött vissza, tehát nyilván megkaptad. Betűrendvényed ideit megőriztem, legközelebb sorra is kerülnek.

Thurzó Klári és Laci. A kedves fénykép-ajándékot köszönöm, legközelebb én is megküldöm néktek a fényképeimet. Rég készülök a fényképeshez, de sehogyssem tudom eltanulni azt a boldog mosolyt, ami a Tündérország kis olvasóinak fényképeiről felelem derül.

Szviderszky Tibor és Béluska. Ismered-e Béla azt a két közmondást, hogy: »A harag nem tó tanácsadó« meg azt, hogy: »Az igéret szép szó, ha megtartják úgy jó.« Haragodban látod elpattant a hegedű három hurja, a megmaradt gé huron magán pedig nagyon nehéz elmozdítani azt a nótát, hogy: »Útőt kopott a hegedűm, törött a vonója, szakadozik, foszladozik a négy hur rajta.« Pedig ha te nekem ezt a nótát egyszer elmozdítalnád még azt is megbocsátanám, hogy nem tartod be az ígéretedet és nem jössz fel hozzám. Márpedig így messziről, hogy mutassam meg a csokoládé-sorsolás mesterségét?

Brucker Béla és Lidike. Nem esodálom, hogy kora reggel nem keltetek fel, hogy ki kiserjettek az álmotásra. Én is olyan álmos voltam, hogy a multhéten elfeledtem megköszönni a kedves vendéglátást. Pedig nagyon jól aludtam, csak nagyon gyorsan, még álmodni is elfeledtem.

Ubornyi Juliska. Mindig tudtam, hogy viceses kislány vagy te Julcsa. Találós kérdést küldtél be, amely így hangzik: »Kettő nézi, két-tő hallgatja, négy tartja és ez hajlja.« A megfejtésnek pedig azt írod, hogy: kismalac. Nem hinném Julcsa, hogy ebből a leírásból, a legokosabb malac is magára ismerne. De attól félek nemcsak a malac, de a gyerekek sem találják ki, hogy malacról van szó. Pedig a gyerekek szeretik a kismalacot, nekem is küldenek belőle hetenként néhány százat a leveleikben, a tintafojt alakjában.

Minda Nellike. Kívánom, hogy az életed minden hónapjában annyi boldogság érjen — vagy még több — mint az idei május hónapban.

Varga Sanyika és Lidike, Szathmáry Ilonka, Sörös Eszti, Milicz Teréz, Csipő Annus és többek. Nevetek tévedésből maradt ki multvasárnap a megfektők sorából. Észrevettem a hibát, de már akkor késő volt, mert a Tündérországot közben kinyomták.

Balogh János, Dévity Imre, Erdősi János, Fehér József, Horváth Pista, Józsa Lajos, Kornberger Mariska, Koszó Bözsike, Lódi Bandi, Nagy József, Peitz Mariska, Sipos Géza, Szabadi József. Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérország táborában. Aki közületek eddig elmulasztotta, írja meg pontos címét és, hogy hany esztendő.

A Reggeli Újság vasárnapi ingyenes melléklete. — Szerkesztő: Dezso Öcsi

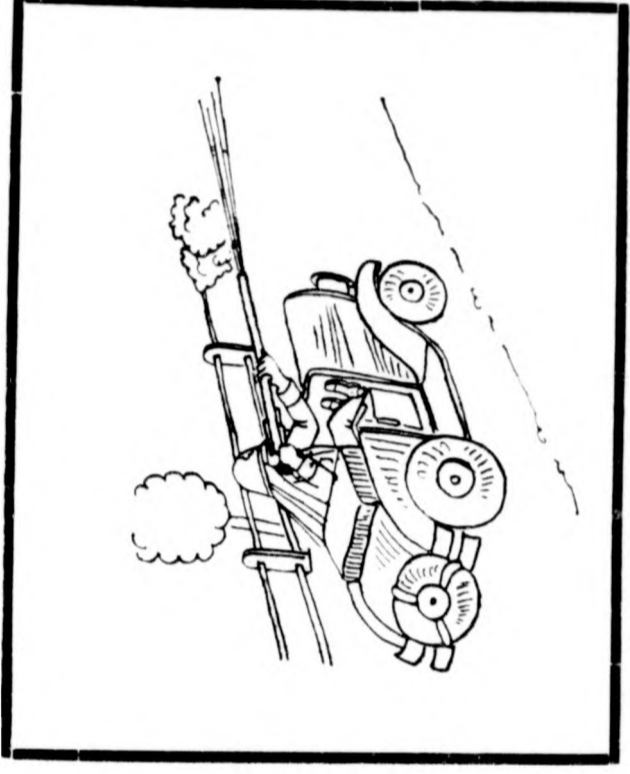
Lepény Peti, Fazék Kati, meg a Pajtás kalandjai

Írta: Dezső bácsi

Váratlan fordulat

Csodáltatók ugye, a multikori képen, Mit keres oroszlan, a bácskai réten? Mindjárt leleplezzük oroszlan úr Alit, Csak addig ne bántsa Peti, Pajtást, s Katit.

Nem messze a réttől, hol Petiek járnak, A kislalu szélén, cirkus szítrák állnak. Szörnyű a rémület cirkusosok között, Mert az oroszlan úr, váratlan megszökött.

Cirkuszigazgató autón fut utána,
— Baj lesz ebből Ali —, puská is van nála,
Eldördül a fegyver, Ali úgy megrémül,
Hogy a sörénye is szinte bele kékül.

Szegény Petieknek ez már sok a bajból,
Előttük az oroszlan, golyó jobbról-balról,
Lesz-e, aki innen épességben kikerül?
— En azt hiszem, talán mégiscsak sikerül.

Fessék ki a képe izlésték szerint
A festményt azután küldjétek el a Tündérország szerkesztőségébe.

Aki a legszebb festményt küldi be a **noviszádi Union cukorkaüzlet** csokoládéját nyeri

A festőpályázat szubolical Ruff cukorkaüzlet csokoládéját kapja.

Gyermekrablók

Kalandos ifjúsági regény (Folytatás) **Írta: TOM**

Dorka mosolygott: — Annyi baj legyen. Van nekem! — Erre már felkapta a fejét a fiú: — Tan csak nem lóttél egy medvét? — Azt kevésbé. De ideméz — emelte fel a lábos fedelét — egy valódi, friss tyuktojás!

Majd hanyattvágódott Pista a meglepetéstől, de amikor meghallotta Madam Kötödács öntel kárját, nyomban megsejtette az összefüggést. A kendermagos! Ez aztán gavalléros vendég! Gondoskodni rólad!

Lágyan vagy keményen szeretted? — Fontoskodott Dorka.

Keményen. Akkor jó, ugyanis tovább főtt egy kis se — mondta a leány és már talalta, is a vacsorát. A kendermagos az ölebe ugrott. — Neked is, természetesen — jelentette ki a csöpp háziasszony és a tojást igazságosan elosztotta három fele...

Jóévtárggyal falatozott a kis család. És vasárnap, amikor a kirándulók felfedezték az áruló fűszárkakat, akkor éppen ilyen egyetértésben ebédelt az egy szal tojást a kunyhó három titokzatos lakója. Az étlapjuk elég változatos volt. Hol keményen, hol lágyan, hol pedig rántottának fogyasztották el a tojást, amit a kendermagos mindennap hűségecsen meglőjt számukra. A kendermagos még csak föllakott valahogy, hisz a sziget puha földjében, a kövér fűben ezerefele bogár, csuda izletes csomaga akadt a számarra — ám a Füller evercek egyomra bizony hangosan és követelőzően korgott. És mi lesz a kereset? A halasztást bizony esődtől mondták... Így támadt az a gondolata Pistának, hogy más jövedelem után néz.

Delután kísértél a homokstrandra, a vad evezősök közé. Utatársan segítkezett a kikötésnél, tartotta a köteleket, belébotl a vízbe és cepelte az evezőket, a csomagokat és a kirándulók tíz, husz filleres borralalával jutalmazták meg szolgálatait. Senki se kérdezte, hogy került oda, mit keres közöttük. Ez aztán inverte volt Pistának, mert ugyan csak zavarba jött, ha vállalóra fogják.

Erresz a gramofonhoz? — kérdezte egy fiatalember. — Igenis. Hát akkor garbuzid szorgalmassan. Itt vannak a lemezek, ezeket rakd a gépre, kérválva. — Parancsára!

A gramofon tulajdonosa és a társaságában lévő férfiak, hölgyek táncra perdültek. Pista hűségecsen esavargatta a "garbuzid" elábrándozott a kitűnő muzsikán és szíve melyen örült, hogy ilyen kitűnő foglalkozást talált. Dorka a közeli bokor mögé rejtőzve a kendermagos tyukját gyönyörködött a zenében. Keső estig "kezdte" a beszélőgépet Pista és a végén, amikor a kirándulók eltávoztak, egy pengőt kapott.

Ha így megy, pár hét alatt együtt lesz az új Fim árú. Felkenderkeztek az apróságok. De a pénznel is jobban örültek a sokféle elemzésnek, amit az evezősök ott havartak a szigeten. Ki egy darabka sajtot, a másik szalámit, konzervet, gyümölcsöt és főleg sok kenyeret. — Egy hétig elhelyeztük belőle — jelentette ki Dorka szakértő szemekkel mustaralva a finom barapnyivalokat.

Madam Kötödács fityáskodva belekóstolt a kolbászmoradékba, aztán fontoskodva, elismerően kódtácsolt, mintha csak mondaná: — Nagyon izletes! Kötödács! Melegen ajánlom nektek is gyerekek! És a kis kalózkodok nem kellett kétszer biztatni. Hozzálatlak, hogy pótolják a mulasztottakat. A jó kendermagos megsem el-tótt ezen a mohóság. Utókére nem állhatnak örökké tojás fehéren, meg sárgáján a szőkevények!

LENDÉRKÖRÖSZÁG

— Ne ugárdj úgy ezen a hajón, Kutató Sámuel, mert mindjárt elsütyödnék! — ri-pakodott az előtte álló fűcskara. Agyar szerkesztő ur, aki az egyik kiránduló gőz-sőn éppen utban volt a Római Fördő felé, hogy a megérdemelt heti munka után, vasárnap a Duna hűs hullámai között pihenje ki a fáradalmait.

Ki az a Kutató Sámuel? Tán csak nem valami új alakja az elbeszélésünknek? Szó sincs róla! Már mindnyájan ismeritek! Vagy tán elfeledkeztek Kókuszról? Nos, hát ő az: személynén. Msképen Kutató Sámuel. Ebből persze csak Tató Sámuel az igazi, ez a becsületes neve, amit még Székelyországban örökölt jó edesatyjától. A szerkesztősegi bácsik aztán, igen talán, Kutató Sámuelnek kereszteltek el, amikor észrevették, hogy a nyugatban le-gényke állandóan és szenvedélyesen turkál mindenben, legyen az a papirkosár, avagy a padláson megbújó rongyoszsok. De a pince állítólagos alagútjától sem riadt vissza az amióta az egyik szemeslegény clarifika-bizalmassan, hogy a pinceből a török dók-ból való alagutak ágaznak el a város alát, mincs maradtak Sámuelnek: mindentáron kin-cseket akar ásni! A jantésár agak ékszeret-kutatni!

— A kendermagos tyukját gyönyörködött a zenében. Keső estig "kezdte" a beszélőgépet Pista és a végén, amikor a kirándulók eltávoztak, egy pengőt kapott.

Ha így megy, pár hét alatt együtt lesz az új Fim árú. Felkenderkeztek az apróságok. De a pénznel is jobban örültek a sokféle elemzésnek, amit az evezősök ott havartak a szigeten. Ki egy darabka sajtot, a másik szalámit, konzervet, gyümölcsöt és főleg sok kenyeret.

— Egy hétig elhelyeztük belőle — jelentette ki Dorka szakértő szemekkel mustaralva a finom barapnyivalokat.

Madam Kötödács fityáskodva belekóstolt a kolbászmoradékba, aztán fontoskodva, elismerően kódtácsolt, mintha csak mondaná: — Nagyon izletes! Kötödács! Melegen ajánlom nektek is gyerekek!

— Ne ugárdj úgy ezen a hajón, Kutató Sámuel, mert mindjárt elsütyödnék! — ri-pakodott az előtte álló fűcskara. Agyar szerkesztő ur, aki az egyik kiránduló gőz-sőn éppen utban volt a Római Fördő felé, hogy a megérdemelt heti munka után, vasárnap a Duna hűs hullámai között pihenje ki a fáradalmait.

Ki az a Kutató Sámuel? Tán csak nem valami új alakja az elbeszélésünknek? Szó sincs róla! Már mindnyájan ismeritek! Vagy tán elfeledkeztek Kókuszról? Nos, hát ő az: személynén. Msképen Kutató Sámuel. Ebből persze csak Tató Sámuel az igazi, ez a becsületes neve, amit még Székelyországban örökölt jó edesatyjától. A szerkesztősegi bácsik aztán, igen talán, Kutató Sámuelnek kereszteltek el, amikor észrevették, hogy a nyugatban le-gényke állandóan és szenvedélyesen turkál mindenben, legyen az a papirkosár, avagy a padláson megbújó rongyoszsok. De a pince állítólagos alagútjától sem riadt vissza az amióta az egyik szemeslegény clarifika-bizalmassan, hogy a pinceből a török dók-ból való alagutak ágaznak el a város alát, mincs maradtak Sámuelnek: mindentáron kin-cseket akar ásni! A jantésár agak ékszeret-kutatni!

— A kendermagos tyukját gyönyörködött a zenében. Keső estig "kezdte" a beszélőgépet Pista és a végén, amikor a kirándulók eltávoztak, egy pengőt kapott.

Ha így megy, pár hét alatt együtt lesz az új Fim árú. Felkenderkeztek az apróságok. De a pénznel is jobban örültek a sokféle elemzésnek, amit az evezősök ott havartak a szigeten. Ki egy darabka sajtot, a másik szalámit, konzervet, gyümölcsöt és főleg sok kenyeret.

— Egy hétig elhelyeztük belőle — jelentette ki Dorka szakértő szemekkel mustaralva a finom barapnyivalokat.

Madam Kötödács fityáskodva belekóstolt a kolbászmoradékba, aztán fontoskodva, elismerően kódtácsolt, mintha csak mondaná: — Nagyon izletes! Kötödács! Melegen ajánlom nektek is gyerekek!

Háromszög rejtvény

Közi: Szilner Rózika

A kockákban lévő betűk ügyes elosztásával minden sorba, vízszintesen beírhatjátok a feleletet a kérdésre.

Z	A	S	U	A	L	N
A	C	A	A	A	K	
A	P	L	Ó	K		
CS	L	A	M			
R	SZ	A				
L	E					
E						

1. A kovács szerszáma
2. Iresszköz
3. E korai utunk
4. Gyümölcs
5. Feiniket köh össze a torzszel
6. Házállat
7. Magánhangzó

Keresztrejtvény

Közi: Kurin Lajos

1	2	3	4	5	6	9
10		11			12	
13		14		15	16	
17	18	19	20	21		
22		23			24	
25		26		27	28	
						29

Vízszintes. 1. Téli gyümölcs. 7. Török főúr.

8. Főúr ellentéte. 10. A tűz teszi. 11. Állat. 12. Te — állományelven. 13. Mezei állat. 15. A rádió szokott ni. 17. Kérdő szó (kettős). 20. Forró ékezet és helyesírás hibával. 22. Felkiáltás. 23. Női név. 24. Felkiáltás. 25. U-l-el a középben kabát-n van. 27. Az utolsó betű eltörlésével fájdalomkiáltás. 29. Rákabál más szóval.

Függőleges: 1. Kicsi ellentéte. 2. Kertész teszi (ékezhíbbával). 3. Székre szokott az ember ni. 4. A völlegény veszi a menyasszonyt 5. C. R. 6. Járkálás más szóval (ékezhíbbával).

7. Mindenki erre akar szert tenni. 9. Gidróház volna ha egy betű nem hiányozna. 14. Ugye volna ha egy betű nem hiányozna. 16. Gyengesség ellentéte. 18. Ilyen fa is van. 19. Nulla más szóval. Ilyen kakas is van. 21. Fendő szőlen van. 26. E. Á. 28. Katis magánhangzó.

Szólalom rejtvény

Közi: Mihcz Irénke

D			
R	N		
E		C	E
B			

A betűk a szólalom forrásának irányában egy magyarországi nagy alföldi város nevet adják.

MEGLÉTES

Betűrejtvények: 1. 2.

3. 4.
5. 6.

Találos kérdések:

1. 2. 3.
4. 5.

Háromszög rejtvény: 1. 4.

Szólalom rejtvény:

Hibakereső: A beküldő neve és címe:

Dezső bácsi postája

Többeknek, akik gratulációikkal felkerestek. Az elmúlt hét keddién, május 23-án Dezső napot mutatott a napjár. Nagyon sokan jöttek el hozzájuk közölte személyesen, vagy leveleiben kívántak sok jót a nevem napja alkalmából. Sok virágot is kaptam. Gyönyörű csokrokat, néha-nyan a noviszádi kis barátaim közül kedves köszöntőverset mondtak a szerkesztőségben.

Tele volt a szobám virággal és mikor este hazafelé ballagtam sokan megállítottak az utcán: — Tán lakodalomba megy a Dezső bácsi? — kérdezték. Ezuttal köszönöm meg a sok kedves gratulációt. Ragszkodástok őszinte és kedves megnyilvánulását nem csökkenti az a körülmény, hogy nevem napját nem május 23-án, hanem febr. 11. ünneplem. Megható kedvességüket éppen olyan örömmel veszem, mintha valóban a nevem napján üdvözöltétek volna. Hogyha boldogság és öröm köszönti ránk a hétköznap is ünneppé válik és ünneppé emeltétek ti számomra a keddi napot is.

Szabó Erna és Imre, Cséki Dávid, Kurin Lajos, Diósy Irénke, Dániel László és Öcsi-ke, Dréger Ilonka, Zsigrai Mariska, Pálné, László és Klárka, Földesdi Gizike, Vadóc Gizike, Vén Rózsi és Katica, Csányi Ilona, Mókusz Bócsi és Pista, Sántha Margit, Bálint Annus, Szabó Aranka, Bózsó Dezsó és Géza, Papp György, Tóth László, Futó János, Nemesztovszki Sándor.

Horváth Ancika és Öcsike, Lutyé Sanxi, Peitz Mariska, Németh Józsi és Mancsi, Kornberger Mariska, Wéber Márta, Schaschek Marci, Schaschek Irma, Klaczek Ilonka, Keller Ilonka, Minda Nellike és Tiborka, Koszó Bózsike, Téglás Gréti és Pisti, Drogka Ilonka, Istók Bandi, Baksa Sárka, Sviderszki Tibor és Bétuska, Kamrat Józsi és Kató, Nagy Gyömrői Józsi és Misuka, Bauer János és Katica, Fülöp Kálmán és Ilonka, Gönczi Mariska és Liduska, Tomasi Laci és Juliska, Trebatitzki Sanyika, Klausz Józsa, Thurzó Klárka és Laci, Fekete Ilonka, Erasnó József, Schosberger Gertrud, Józsa Lajos, Sárosi István, Papp László, Lódi Bandi, Fehér József, Nagy Mélykúti Ella, Molnár Ilonka, Kányó Matyi, Galgó Annuska és Laci, Kovács Liduka és Janika, Bezdán Erzsébet és Ferenc, Paczik Irénke és Ella, Kiss Lidike, Judás Bétuska és Teruska, Nyikos Erzsike, Nyikos Ilonka, Lakatos Juliska, Rózsika és Amália, Zsagár Ernő és Kató, Szabadi Józsi, Milicz Teréz, Irénke és Bandi, Horváty Janesi, Szabó Erna és Imre, Doróthy Gyuszi és Kató, Schubert Vera, Mókusz Lajos és Kálmán, Mókusz Teruska, Fodor István, Fodor Ilonka, Varga Editke, Kovács Gyuszi, Nagy István, Váradi Bócsi, Ferenc, Ottika, Apró Laci, Lehoczky Lillike, Király Bózsike, Nagy Csírok Erzsi és István, Bárony Dezsó.

Szigeti János, Mókusz Márta, Tombi Iduka, Thurzay Ineke, Drégely Ilonka, Tapolcsányi Ilonka és Gyuszi, Erdős Eszti, Facsar István, Lékó Dezsó, Morvai Böske, Bűn Kamilla, Diósy Ilonka, Hambalkó Antika, Takács Bócsi és Gyula, Szabó Aranka, Vadóc Gizike, Földesdi Gizike, Mókusz Bócsi és Pista, Hegedűs Irénke és Méri, Ács Ilonka, Freund Margitka, Kóhn Kató, Lódor Katica, Labányi Etelka, Körmenyi Gizike, Fűrjes Veronka, Kurin Lajos, Schwarz Evi-ke és Rapity Ica, Fogarassy Rébuska és Rózsika, Ács Károly, Katona Mancika, Talló Ferenc és Pali, Fodor Bózsike és Mariska, Weiss Pisti és Dódi, Fodor Lailika és Mancika, Kosztolányi Mancika és Sanyika, Deitár Józsi, Tóth Féri, Szóke Veronka, Nagyhegyesi Jani és Féri, Molnár Ilonka, Irsay Laci, Takács Veronka, Brucker Béla és Lidike, Vigi Katica, Somogyi Rózsika, Szathmáry Kató, Varga Sanyika és Lidike, Bollok Viktoria, Bálint Anna, Csányi Ilona, Gaál Izabella, Vén Rózsi és Öcsi, Csipő Irén és János, Sipos Géza, Dévity Imre, Hatala

Piroska és István, Bózsó Dezsó, Futó János, Tóth László, Tibay Mariska, Kapocs Anti, Pencz Sanyi Kovács Féri és Laci, Oláh Jolánka és Rózsi, Bárony Valika, Schwab Emmi és Julis, Bolok testvérek, Tóth Böske és Sanyi, Palkó Aranka és Márta, Leczky Kató és Mancsi, Klier Ilonka, Zahner Irénke, Petrovics Bózsike, Schubert Magda, Szilágyi Bócsi, Trencsényi Mariska.

A sorsuzásnál Bálint Annának (Szib. Jan-ka 46) kedvezett a szerencse. A **noviszádi Union cukorkaüzlet** csokoládéját a szerkesztőségben vegye át. Nagyhegyesi Janika és Ferike a **noviszádi Hering Studio** fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Varga Editke a **szubotcai Ruff cukorkaüzlet** csokoládéját ottani szerkesztőségünkben vegye át.

Petiék kifestéséért Schubert Magda (Zeljez-nicska 72) a **noviszádi Union cukorkaüzlet** csokoládéját a szerkesztőségünkben vegye át. Földesdi Gizike (Cara Dusana 80), a **noviszádi Főútleve** fényképét a szerkesztőségünkben vegyék át. Sipos Mihály könyvjutalmát postán küldjük el Beogradba.

Betűrejtvények

1. Téglás Gréti és Pisti 2. Klausz Józsa

1 SZ
ü ü SZ
ü ü dő

KEZ
L ÖV
Bény

3. Fischer Erzsi és A.

Pal TA
án

E E
GES

5. Lékó Dezsó

V á á á
V á á á
V BALATON

6. Bollok Lajos és Bózsike

× Z & S

Találos kérdések

Közl: Zsagár Ernő és Kató

1. Melyik zsa rózsza?
2. Melyik zsa női név?
3. Melyik zsa van az abroszon?
4. Melyik zsa kerek?
5. Melyik zsa mér?

Rejtett nevek

Közl: Katona testvérek

1. Ede zsörtöltődik.
2. Nálam is kapirgál a tyuk.
3. Cila cipőt kapott.
4. Lacika tojást vett.

Utazás a holdba

Az ablak nyitva volt s a nyári éji langyos levegő beáradt a szobába. Pista az ablak alatti fekvőágyában s az arcán még ott pirosodott az ünnep okozta lúz. Ma volt éppen tíz éves és az évfordulót üzsonnával ünnepelték meg. Itt voltak mind a barátai, jópajtasai s a felköszöntők, az ünnepi torta, no meg az ajándékok kapott pom-pap kis repülőgép gondoskodtak arról, gyoh a boldog pir ott legyen az arcán s hogy ott is maradjon. De volt is oka az öröme. Városos csoda volt ez a repülőgép, mestermű mely minden alkatrészében meggevezett a nagy gépekkel, az "igazi"-akkal. Ott állt s büszkén meresztette szárnyait a holdfényes éjszakába. A dőlős pilóta pedig kevélyen nézett előre.

Pisti nyugodtan, megelégedetten aludt tehát ezen az éjszakán, míg motorberregés verte fel az éj csendjét. Felrezzent és rémülten vette észre, hogy a repülőgép eltűnt. Jéges félelem dermesztette meg a szívét, gyorsan talpraugrott és kinyitotta az ablakot. De meglepetése csak most hágtott tetőfokára.

A repülőgép ott lebegett az ablak előtti és óriási a növe, "igazi" repülőgép alakját vette fel. Valami varázslat, vagy csoda történhetett — Pisti ezt most nem foghatta fel. Ajtaja nyitva volt s a kis fülke hívogatólag intgetett feléje. A hold mosolygott a csillagok szikráztak, a levegőt enyhe szel-mesnek tünt fel. Pisti valami ellenállhatatlan kényszer hatása alatt, betült a gépbe. Ekkor a zugás erősséni kezdett s a repülőgép lassu simasággal elindult.

Az alattuk elterülő város mélységes nyugatomban szendergett, a sötét uccákat csak néhol világitotta meg a hold fénye. Az ég olyan volt, mint a mesebeli király palástja: a ragyogó csillagok, mint ékes gyémántok voltak feltűzve a feketebarsony égboltra. A repülőgép mindinkább gyorsulva törtétt fölfele. Néhány perc múlva pedig teljes erővel száguiddott. A titokzatos pilóta, elől, némán, szólan merevséggel ült, meg se moccant. Bár Pisti felt gyé kicsit, nem merte megszólítani. Figyelmét csak hamar azonban lekötötték az eléje táruló természeti szépségek s így a félcime elmulott. Köröskörül játékos barámfelhők uszkáltak, hatul pasztorul a szellő teregette őket egy esomóba. A csillagok közlében jártak. Most éppen a tejuton haladtak végig és ezt elhagyva a göncölsekeret érintették. Majd a többi nevezetes csillag mellett mentek el, amelyeket Pista eddig

csak hírből ismert. Kos, bika, rak, oroszlan, ikrek, mind ott sorakoztak egymás mellett, egyik itt, másik ott.

De nem sok idő maradt a nézelődésre, mert máris kijutottak a csillagerdőből s egynesen a hold felé tartottak. Pisti most már tudta, hogy oda igyekeznek. Képelete egyszerre megtelt azokkal a képekkel és történetekkel, amiket lenn a földön látott és hallott, a mesés sok kincsről, amiről zu emberek annyit regéltek, a mérhetetlen sok aranyról és ezüstől, amelyek hegyeket alkotnak és folyókat képeznek.

Valóban!

Már lehetett látni a hegyeket, folyókat, fakat, a mezőket s a hold egy végelethetetlen fényesség volt. Néhány pillanat múlva a pilóta lassítani kezdett és kís vártatva leereszkedett egy mezőre.

Megérkeztek a holdba!

Ime, itt volt minden, ami a földről Pisti vágó szemei előtt olyan távolinak, elérhetetlennek tűnt fel, itt volt az a sok fényesség, ami odalentől kis, sárgásfehér fényér-nak, gye kerek sajtádrabnak látszott, ami azonban az egész világot fényvel öntözte. Fényzőnyegen lépkedtek s kincsekbe botlottak. A hold mindenkinél gazdagabb volt, any ruhát hordott, ezüst cipőt és gyémánt kalapot. A folyók, a fák ezüstből, a gyümölcsök gyémántból, a hegyek aranyból voltak, a földön kavics helyett opál, smaragd zaphír és rubin hevert. Az egész orlyan vakító világságot árasztott, hogy Pisti most már megértette, miért van a holdnak ilyen csábító hívogató fénye. A drágakövek világitottak.

Oh — sóhajtott fel — ha ezt mind le lehetne vinni a földre, akkor bizony nem lenne többé szegény ember, nem lenne többé nyomorúság és mindenki boldog lehetne. Elszomorodott. — de csakhamar tö öbléte támadt.

Hát ha nem is az egészet — szólott — de azért valamit leviszek.

Hozzá is látott s gyors kézzel egymás után rakta be a fülkébe a drágaköveket, annál is inkább, mivel pirosság kezdte elönteni a világot, jelezve, hogy itt a hajnal, jó lesz hazatérni, mert még elkésik az iskolából.

Mikor telerakta az egész gépet, bebújt maga is és elindultak visszafelé. Most még nagyobb sebességgel száguiddottak, mert lefelé könnyebb haladni, mint fölfelé. A nap is már felkelt s a csillagok lassan halványolni kezdtek.

Már jóideje haladtak, mikor a pilóta, ki eddig meg se mozdult, a fejét se mozdította, soha egy szót nem szólt, hirtelen visszalordult és rémült arccal kiáltotta:

— Jaj, jaj! Vegyük nagy! Előret a Kormany! Nekemgyünk egy...

Még be sem fejezte máris teljes erővel nekirohantak egy csilagnak. Irózatos recsegés, ropogás támadt, minden összerőtött, a kincsek szétszórtak, a repülőgép égni kezdett és Pisti tárt karokkal zuhant lefele a feneketlen ürbe.

— Jaj, jaj!

Betört a fejét valamibe és — fölébredt. Az ágyában ült és esdülközve nézett körül.

Kelj fel, fiám, már fel nyolc van és nyolcra iskolába kell menned! — Még elkeselt! szolt anyuska.

Pisti most jött tudára, hogy nem a holdban járt az éjtel, hanem az ágyban lelélt s minden csak csalfa álom volt.

Mikor a kincsekre gondolt nagyon elszomorodott és vigasztalannak látszott. De ahogy a kis repülőgépre tévedt a tekintete, amely még mindig ott pompázott az ablaküvegben, lelejtett és azt gondolta, hogy megvan épségben szép játéka. Gyorsan átköszödni kezdett és vidáman elindult az iskolába.

A napraforgó keletrézés

Hol volt, hol nem volt, lehetett országom is tal volt egyszer egy kislány, aki a világon mindennél jobban szeretné a napot, mely őt tündékkölt az égen, ha aranyozta sugarával a földet, világossággal s melegséggel ajándékozta meg az embereket.

Istenem, Istenem, mert nem lehetek én a naphoz hasonló! — soplakodott a kislány.

Reggelként, még napfelkelte előtt felkelt és kislépett a szabadba, arcát kelet felé fordítva, várta, mikor köszönhet a napot, mely mint egy nagy vörös golyó jelent meg a láthatáron. A kislány tapsolt és ujongott, mikor megpillantotta és este is elkísérte tekintetével a lenyugvó napot, mely a nyugati domb mögött tert éjszakai pihenőre.

A napugarnak, melyeket a nap küldött le a földre, telistele voltak apró napütendézekkel, kik az éjtel az utat a földre mindig ezeken a ferde lenyugarakon tettek meg. A napütendék vilám kis teremtesek voltak, akknek gyan örömlükre szolgált, ha ringatózhattak a paták hullámain, bujcsok-kázhattak az erdő lombjai között, hintázhattak a ringó fűszálakon és virágokon. Este az egész napi vilám játék után, megint csak visszatértek otthonukra, a jó öreg

naphoz, aki minden alkalommal megkereszte fölük:

— Nos, kis tündérek, hogy mulattatok a földön?

— Pompásan! — jelentették ki ragyogó arccal a tündérek.

A jó öreg nap, aki nagyon is tisztában volt vele, hogy mennyire szeretik és megbesitlik a földön, mégis mindig megkerdezte fölük, mert jól esett hallania:

Hát aziam szeretnek-e engem még mindig odalenn az emberektől?

— Meghiszem! — kiáltották a tündérek.

Egy napon a kis napütendék valamivel hamarabb érkeztek haza a szőlőkhöz és az öreg nap, ki ragyogó arcát gém mindig a föld felé fordította, esdülközve kerdezte fölük:

Mi az, kis tündérek? Csak nem történt valami baj? Vagy rám haragszanak talán az emberektől?

— Ejj, dehogyan is! tiltakoztak a napütendék. — Tulságosan sokat kergetőztünk, játszottunk és kifaradtunk, azért térünk hamarabb haza. Önt, kedves jó nap, az embereket változtalannul szeretjük.

Különösen egy kislány rajongt érte. Reggeltől estig egyebet se tesz, mint önt esdölge és ábrósit.

A nap arca egészen elpirult az örömtől. Elővette legérsőbb messzelátóját és azzal kémelt le a földre.

Melyik az a kislány? — kerdezte. Matassatok meg őt nekem.

— Az ott, az a kesesü kislány az arany sárga hajjal, a zöld ruhában. Felszik látni, most is ön felé fordítja arcát — kiáltottak a napütendék.

A nap, ki egészen megrábot a kislány ragaszkodása, azt mondta a napütendéknek:

Szeretnék valami örömet szerezni a kislánknak. Tudjátok gem miben telne kedve és ön megszerzem számára.

Másnap a napütendék (akik persze láthatatlanok), ott settenkedtek egész nap a kislány körül, hogy ellessék valamilyen kívánságát. De egyik is, másik is csak azt az óhaját hallotta a gyermek ajkáról, hogy a naphoz szeretne hasonló lenni.

— Hát nevezte viték meg azt a hirt a naphoz?

— Kedves Nap, aligba hiszem, hogy teljesíthesse a gyermek óhaját, nincs más vágya, csak önt akarja látni és önhöz akar hasonló lenni.

A Nap nem szolt egy szót sem, csak mélyen elgondolkozott.

Aziam varázsvesszőjét kétszer megsur-

hinta, egy gyönyörű nagy sárga virággá változtatta a gyermeket.

— Napraforgó legyen a neved. Virág-arcod a naphoz legyen hasonlatos és te legyél az, aki mindig felem fordítod kepedet.

S csakugyan. A gyermek lábait a földbe gyökerezdtek, zöldruhás testé szára karcsúsodott, karjai, mint lombok nyultak szét és gyönyörű aranyos hajából sárga virágszirmok lettek, melyek az édes, barátságos arcot övezték. És a ragyogó virágarca za első, reggelenkint a nap felé fordul és 6 az akire utolsó bucsusókját nyomja a nap, mielőtt elköszön a földtől.

— A viszont látásra reggelt! — így besuzik a nap kedvencétől.

— És a napraforgó ragyogó, boldog virág-arcra visszaköszön!

— A viszont látásra!

Ez a napraforgó virág keletrézésének története.

Gyerekek!

Irtások meg a Tündérországnak, hogy mit gyűjtenek

Nagyon kevesen vannak köztetek olyanok, akik semmiféle tárgyat ne gyűjtenek. Legtöbb gyerekek bilyegget, képet, gombot, növényt vagy rovarot gyűjt, de nagyon jól tudom, hogy sokféle olyan dolog gyűjtésével is foglalkoztok, amelyeket én nem is soroltam fel. A iskoláidban a változatos futballisták fényképei találjátok, a kávéssomagban az ország városainak színes címerképei, van aki reklámedulákat gyűjt, sokan pedig gyűjtik és hasonló dolgokat.

Amikor én a ti korotokban voltam, akkoriban a különböző szopokás cigaretták szobnól-szebb védjegy-ábráinak a gyűjtése volt a legnagyobb divat. De gombosított is gyűjtöttök olyan sok különféle színben, amint mostmár nem is látni.

Akkor is az volt a szokás, hogy eseregeltünk egymásközött. Ti is így csináltatok. Hogy ezt a cserélgést megkönnyítsük,

irtások meg a Tündérországnak, hogy mit gyűjtenek és mit szeretnétek csinálni.

Ha beérkeztek az értesítések, a Tündérországnak Cserélgés címmel új rovatot nyitunk, amelyben közöljük, hogy ki mit kíván cserélni, vagy ki mit keres. Minthogy és valamennyiük címét tudom, ebben a rovatban mindig megírom, hogy ki hova küldje a cseré-portékát.

Most tehát gyerekek mindenki közölje velem, hogy mit gyűjt és mit szeretne cserélni. Kíváncsi vagyok, hogy megértitek-e a felhívásomat.

Rejtvenyek, játékok, mókák és egyéb huncutságok

Megjefések a Tündérország május 21. számából

Betűrejtvenyek: 1. Aranylanc, 2. Felszáll a hatyu, 3. Inei, 4. Feneketlen teknő, 5. Ódon szoret emi, 6. Oktalan.

Mi ez?: Öreg.

Találos kérdések: 1. Pék, 2. Lék, 3. Széknek 4. Kerek, 5. Pék.

Kocika rejtveny: 1. Kas, 2. Ai, 3. Sir.

Keresztrejtveny: Visszatets: 1. Trón, 4. Ede, 6. Jé, 7. S. R. 8. Vad, 9. Belső.

A hibakereső pályázat megjelése

A hibakereső pályázat abból áll, hogy a Tündérország meseiben több szót kikeresik fordítva nyomunk, a gyerekek pedig kikeresik ezeket a fordítva nyomott szavakat. A kikeresett hibákat azután berják a Megjelés szelvénybe, megpedig fordítva, úgy ahogy a meseben találták.

A Tündérország multvasárnapi számában ezek a hibák fordultak elő: kacs, gyóh, sé, kacs,

A multvasárnapi hibakereső pályázat nyertesé Dévity Imre. Könyvjutalmát postán küldjük el Mail Igysora.

A rejtvenyeket részben vagy egészben megjeltek, szép festményt küldtek be:

Tibay Mariska, Trenesényi Mariska és Irma, Borus Juliska és Miska, Mókás Terus és Béla, Trebatitzky Sanyika, Varsányi Irenke, Rajda Margitka, Sanyika, Laci, Sánta Iren és Honka, Klier Honka, Molnar Honka, Dióssy Honka, Luft Jézi és Ernő, Nyikos Erzsike és Honka, Simon Édi, Geszti Juliska és Katica, Sörös Eszike, Somogyi Honka, Fogarassy Rébuska és Rózsika, Tóth Zsuzsika és Józsika Fűrő Mátvás, Török Janka és András, Bauer János és Katica, Horgosi Dezső, Kiss Ládke, Paczik Irenke és Ella, Németh József és Manci, Nagy István, Antics Laci, Labányi Etelka, Tóth Honka, Tombi Ládka, Csipő Anus és Ósi, Ubornyi Juliska, Falbó Ferenc és Pali, Mókás Teruska, Csizsár Bózi, Morvai Bácske, Kató Juliska, Krisztián, Vászty Mihán és Verica, Mazány János, Koezvik József, Jónás Lajos, Manci és Katica, Mókás Mária, Gál Gyula, Kelemen Mariska és Lajcska, Szathmary Kató, Tomar Katica és Honka, Varga Sanyika és Ládka,

Fürdőzés, nyaralás

Az egész élő természetben tapasztaljuk, hogy a tavasz és még inkább a nyár a regenerálódás időszaka. Új növényi és állati generációk sarjadnak a Nap teremtő nyári sugárzása nyomán, mely a maga ellenállhatatlan energiával ostorcsapásként hat az élő világra. Energiái azonban nemcsak új életet teremtenek, de a meglévő helyreállítására, fejlődésére irányítanak. Ez annyira nyilvánvaló tény, hogy igazolására vagy éppen csak példákra is e tekintetben nincs szükség.

Ami a mondottak szerint az egész élő világra vonatkozik, az alól természetesen az ember sem vonhatja ki magát. Magától értődően a megújulás korszaka az emberre nézve is a tavasz és nyár. Azonban míg a többi élőlény általában közvetlen a természet irányítása, addig a civilizált és főképpen a kultúr ember számos korláttal van elválasztva attól, hogy teljességgel párhuzamosan haladhasson a természet említett irányzatával. Onnan kezdve, hogy testét egy nem mindenkor megfelelően alkalmazkodó ruhával borítja, hogy életét jórészt falak között, a Nap világosságától és még inkább annak egyéb természetű kémiai kisugárzásaitól elzárva, gyakran meg kedvezőtlen körülményektől, vegyszerektől, gázaktól, elhasználódástól külön is megromlott levegőben tölti el — odáig, hogy táplálkozása nem mindig egyszerű és hogy az életért való küzdelem gondja kedélyét tartosan megromlja: a kedvezőtlen tényezők egész sora akadályozza, hogy a természet hullámveréseiben fentartás nélkül résztvehessen.

Míg az állatvilág, meg az emberhez kötött fajták, a háziállatok is, többé kevésbé, általában közvetlenül a természettel állnak szemben, addig az ember jórészt a társadalomra utalt lényvé vált a Természet maga köré eső területeit berendezkedésével többé kevésbé megromtotta.

Ezel a megromlott, a városok kigőzölgésétől, a csatornák bűzétől, a faluk porától és ezer más hasonló helyzettől jellemzett természettel szemben áll a másik, a romlatlan a »szabad természet«, amely azonban mint könnyen belátható, sok mindenképpen szabad lehet, csak éppen az ember számára nem szabad. Mert hiába van az ő kötetlensége, lenyűgözöttség, minden hívogató nagyszerűsége, hiába tárja karjait hűtlen gyermeke az ember felé, az ember az ő életberendezkedésével elzárta magát előle, az ember nem szabad és ezért nem szabad számára a »szabad természet«.

A civilizáció oda juttatta az embereket, hogy kivált a városok lakosságának egy ugyan-csak széles rétege annyira emancipálta magát a természettől, hogy még városa parkjait sem keresi fel ráérő idejében s csak jelképesen vesz részt a Természet örömjongásában — akkor is mások gondoskodásából — amikor kávéháza terraszának pálmáival, sőt olykor műpálmáival kerül szomszédságba.

Szerencsére korszakunk s kivált nemzedékünk ifjabbjaiban az erre való reakció korát éli. A mozgalom nyugatról s elsősorban Angliából indult ki s a szabadban való sportolástól

mindinkább a turisztika és főként a weekend mozgalom csucsosodik.

A mindenben három fázisu igazság harmadik fázisának síkján mozgunk ma már a jelen és inkább a jövő emberi nemzedékek szerencsésére. Az első fázis a természethez való azon kapcsolatunk volt, melybe a primitív ember belecsüszett. Szép élet lehetett, nyilván nem mindig, mert — s ez volt a második lépés — elég hamar barlangot keresett magának és a fejlődés beláthatatlan évezredei után a felhőkarcólóig fejlődött körengetek lényé lett. Az így a természettől nagyon is elvonatkozhatott ember végül rájött, hogy nem jól van ez így se és kiadta magának a jelszót, vissza a természethez: *retournons a la nature*. Az új nemzedék kezdi újra örömet lelni a természetben, amelyet mindig jobban megismer. De hol van még a világ attól, hogy újra ösztönösen keresse a Természetet, hol van még az emberektől a természettel való együttélés magátólértődősége, vagy akár csak annyi elválasztottság e tekintetben, amennyi az angol ember életéből léptennyomon

kivillan s amit úgy lehetne formulálni, hogy mindenek előtt élni, élni az élet természetéhez simuló minden követelménye szerint, s minden más csak azután jöhet.

Igen, mindenekelőtt élni: tehát ki a szabadba. Adjuk át magunkat minden fentartás nélkül a három nagy orvosnak: a víznek, a levegőnek, a napsugárnak! Mindezekhez ma már hála az e tekintetben világszerte megjavult közviszonyoknak, aránylag csekély anyagi áldozattal hozzájuthatunk. Ma nem szükséges okvetlen világfürdőket felkeresnünk, mint a régmúltban, amikor még azok monopolizálták az áldást amit a fentjelzett természeti tényezők jelentenek. Hiszen napjainkban úgyszólván a legkisebb községnek is van már strandfürdője. A kinek bő pénze van még ebben a keserves világban is, az népesítse be a divatos fürdőhelyeket (akkor se a külföldieket), éljen hiúságának, kényelem szeretetének, de ne érezze magát mostohának a kevésdinárú ember se.

A jókedv, a derű, a fesztelenség ezek az oly fontos kiegészítői a természet adományainak nem mindig a legdrágább helyeken lehetők fel.

De többet mondok, még akit kifejezetten gyógyfürdőre utal is a betegsége, aránylag olcsón elláthatja ebbeli szükségletét. Ugy ugyanis, hogy nem megy külföldi fürdőbe. A mi áldott Jugoszláviánknak megvan a maga Karlsbadja, Meranja, Gasteinja, Pöstyénje, Lidoja, csak éppen kérdezze meg a beteg az orvosától, hogy nevezik az illető helyet itten.

A gyógyulást éppen úgy eléri itt is mint a külföld nagyhirű helyein, de mennyivel kevesebb törődéssel, mennyivel kisebb áldozattal.

S míg kényelme semmivel sem lesz kisebb, az egyéni takarékoságával az országnak is használ, amelyben benne marad a pénze. Munkát ad, kenyeret ad a mi polgártársainknak: kötelességet teljesít.

Tisztában kell lenni ugyanis azzal, hogy minden fürdőhely általában fizikális gyógytényezőkkel hat. A víz hidegségével vagy melegségével, az ásványos tartalmával, a levegő tisztaságával, magaslati helyzetével s a Nap sugárzásának ezzel kapcsolatos változataival.

Senki sem akarja elvitatni, hogy például Karlsbad a megfelelő betegségek gyógyítása tekintetében jó hatású. A hatást természeti adottságai határozzák meg. Ezek az adottságok azonban elvonatkozottan tekintve teljesen esetlegesek. A természet nem ahoz mérte őket, hogy pontosan jók legyenek, mondjuk a cukorbajt enyhíteni. Ha val: mivel több Glaubersó volna a vízben, vagy ha a víz hőfoka 5 fokkal kevesebb lenne, nyilván éppúgy megfelelne céljának, sőt az sem lehetetlen, hogy még tökéletesebben.

Itt van például a mi Vrnjačka-Banjának amelynek kiváló gyógyításáról még mindenki meggyőződött, aki felkereste.

Ez csak egy példa volt, de így vagyunk valamennyi fajtájú fürdőnkkel. Mihelyt valaki megértette, hogy a csúsz gyógyításában elsősorban a víz melegségének, azután a benne levő sóingerlő hatásának van szerepe, mindjárt tisztában lesz azzal is, hogy nem szabály éppen Pöstyénbe menni, mert a célt egy hasonló javallatú hazai fürdőben éppúgy eléri. Hiszen a gyógytényezőket a külföldön és belföldön is amúgy is alkalmazzák a rendelők orvosok a fürdőnkön, vagyis hozzámérik a víz hőfokát, tartalmát, a fürdők számát, az inni való poharak számát stb. gondos tapasztalatok alapján a beteg egyéniségéhez, állapotához, korához stb. Ugy hogy a gyógytényezők nem is a maguk természeti adottságának teljessége és eredetisége szerint hatnak, hanem mintegy az orvos adagolása szerint.

Egy város az egész világ, nem is egy város, egy falu, de akkor a magunk uccáját szeressük benne és becsüljük legalább mi meg azt a gazdag szerencsét, amivel Természet éppen gyógyhelyek dolgában is országunkat megáldotta.

Dr. Bokor Árpád

Lovag Brischi

Cavaliere Brischi hosszú, dicsőséges és anyagi eredményekben gazdag pályafutásra tekinthetett vissza. Különösen az anyagiak tekintetében nem lehetett panasza: működése egy gyönyörű városi lakást jövedelmezett neki és egy nagy tengerparti főúri birtokot, tehenészetel, tanyákkal és pompás villával. Mégse beszélt soha hajdani foglalkozásáról és egy öreg parasztasszony kivételével, aki sok év óta szolgált nála, egyetlen paraszttja sem tudott semmit a multjáról. Ur volt: csak ezt tudták róla.

Némelykor — a parasztnak legalább úgy tetszett — a nagyurak különkedési hajlamát is észre lehetett venni nála. Szép nyári délelőttökön hosszú sétalovaglásokat tett azon a gebén, mely rendszerint kis kocsija elé volt befogva. Fekete ruhájában úgy nézett ki, mint Don Quichote. Vagy pedig picike yachtján, mely a tengerparton hancurozó fiuk nagyfoku irigységét keltette fel, messze kivitorlázott a nyílt tengerre. De a legtöbb időt különös kertjének ápolásával töltötte: virágok oltásával, keresztelésével pepecselt és vegyszerekkel kísérletezett. Ilyenkor valami álkimista-turbán forma főveget viselt és furcsa ollóival, tégelyeivel, üvegeivel és fecskendőivel, de főleg szikár alakjával és vén, szatir arcával mintha egy mágikus természet-kultusz szertartását végezte volna.

A környéken nyaraló hölgyek, kik céltalan sétáikon a Villa Brischi előtti fasorig is eljutottak, megállottak a sok izléstelen aranyszítt gölyővel díszített vasrács előtt és kissé irigy és egyben gunyos csodálattal nézték a kert, mely kerek, tarkapöttyös és befőttszerű disznóvanyekkel övezett virágágyaival olyan volt, mint egy cukrászda kirakata. Még a keskeny utak sima fehér kavicsai is cukrozott mandulákhoz hasonlítottak.

Egy ilyen sétáló hölgy, alacsony, barna-arcu asszonka, ki japáni kimonójában és japáni napernyőjével egy igazi gésára emlékeztetett, egy napon hosszabban időzött a kert előtt, mint a többiek. Ferde szemével bámulta a különös kertészt, aki anélkül, hogy tudomást vett volna róla, egy kuszó növény indáit csavarta a rácsozat lándzsái köré és úgy nézett ki, mint egy majom a ketrecében. E hasonlatossága ellenére is, a nő szinte elvarázsolva nézett rá és legrugalmasabb lépésével, legesábitóbb mosolyával közeledett feléje, míg bluzának libbenő ujjával a rácson keresztül megérintette.

— Manuel ur?

Ő már meglátta a hölgyet és megismerte. És pedig bizonyos aggályos döbbenettel. De mégis uralkodni tudott magán, sőt apró, zöld szemecskéi fölött összeráncolta a homlokát. Mintha udvariasan visszaemlékezni igyekeznék Most az asszony segített memóriájának.

— Hogyan? Hát nem ismer meg? En vagyok Laura kisasszony, azaz jobban mondva: most már Laura asszony.

— Ah, igen... igen... bocsásson meg, kérem, nagyon jól emlékszem. Hogy van, asszonyom?

— Köszönöm. És ön? Látom, hogy még mindig fiatal, friss és fáradhatatlan.

Brischi lovag részben hangosan szuszogott a bosszúságtól, másrészt kellemesen hízelt neki a szép asszonyka kedveskedése, meleg tekintete és mosolya.

— És látom, hogy nábob lett önből, kedves Manuel ur! Milyen szép a villája! És milyen elragadó a kert, a park, a lugas! Boldog ember! Bizonyára nagyon meg van elégedve sorsával. Meg is érdemelte, kedves Manuel ur, vagy jobban mondva, lovag Brischi. De én még mindig úgy hívom, mint akkor. Emlékszik még?

Emlékezett, de nem tudta, örüljön-e vagy ne örüljön annak, hogy emlékszik.

— Emlékszik-e még? — ismételte halkan, ábrándos és olvadó tekintettel a hölgy, mintha egy közös szerelmi mult emlékét akarná felidézni. — Emlékszik-e még, Brischi ur, az ön kis szalónjára, a sok művirággal, melyek olyan meglepésztően valódiaknak látszottak, a sok tükörrel és divatlappal? És milyen körülményesen

REJTVÉNYROVAT

Rejtvényszelvény
Május 28

→ Kivágás! ←

Rovatvezető: Vig Bözsi

Rejtvénymegfejtők figyelmébe!

A jutalom kiosztásában csak azok vehetnek részt, akik a megfejtéseket pontos címükkel ellátva küldik be. — A szerencsés nyerők szelvényüket postán kapják meg, nem kell feljönni érte a szerkesztőségbe. — A megfejtéseket csütörtök estig kell eljuttatni a szerkesztőségbe. — Felhívjuk olvasóinkat, hogy kép-, betű- és keresztrejtvé- a rejtvényszelvény kíséretében. Legalább két helyes megfejtést kell beküldeni. — Akinek a rejtvénye megjelenik, részt vesz a heti sorsolásban. nyeket szívesen vesszünk, amelyek közül azután a helyet sorjában közölni fogjuk.

Befültrejtvények

1	2
3	4
<p>Lehorczky Lajosné</p>	<p>Fabriczy Irma, Noviszád</p>
5	6
<p>Lehorczky Lajosné</p>	<p>Lehorczky Lajosné</p>

7
Ifj. Szajkó György, Budiszava

K
RIS
Győ

GY

Fabriczy Irma

E E N'

CS A Adria

A május 21-én megjelent rejtvé- nyeink helyes megfejtése.

Keresztrejtvény: Vízszintes. 1. Bal- lada. 6. tőr. 7. Ize. 9. Angro. 12. Eie. 13. LKM. 14. Sue. 15. Posta. 17. Sin. 18. Elv. 20. Amot. 23. Mari. 39. Erna. 41. Savo. 42. Négy. 44. Eper. 45. Na. 47. So. 49. Or. 50. LE. 51. Pá. 53. Li- kőr. 56. Hó. 57. Asi. 59. Öts. 60. Heg. 61. Iv. 62. Due. 63. Ur. 64. Tom. 66. Ara. 67. Rák. 69. Ali. 70. Keret. 71. Szó. 73. Kos. 74. Kelta. 76. Epe. 78. Agg. 81. To. 82. Tár. 84. En. 85. Darwinizmus. Függőleges. 3. Logi- kus. 12. Nelson. 21. Remete. 26. Cho- van. 29. Louvre. 48. Aktus.

Betűrejtvények. 1. Népszimű. 2. Butánfelel. 3. Visszatérőben. 4. El- kábul.

Egy fénykép

„Foto Boulevard“

Studióból
Stajer Mara, Noviszád, Piroski put
19.

Egy divatos pergament íróasztal
lampaernyő

Evinger Katinka

iparművésznőtől
Noviszád, Kr. Alexandra 26. I. em.
Balázs Lajos, Noviszád, Futoski put
36.

Egy ondolás a

Martinovics-féle

fodrászüzletben
Huber Terézia, Noviszád, Kralja Pe-
tra 3.

Egy fénykép

„Hering fotó“

Studióból
Metzger György, Noviszád, Futoska
36.

Borotválkozás a

Martinovics-féle

fodrászműtermében
Jenei Szilvester, Noviszád, Darányi
telep III csoport 157.

Aphrodite arckenőcs

Michels

gyógyszertárból
Varga Béla, Noviszád, Jevrejska 12.

Alacker Anna, Subotica, Karadjor-
djev trg 4. könyvjutalmat kap.

lehetett csak a szentélybe bejutni! Csak egyen- ként volt szabad belépnünk leányoknak és asz- szonyoknak. És amikor én voltam a kítüntetett, az volt az érzésem, hogy egy szultán előtt állok, aki felém dobta a zsebkendőjét. Óh, kedves Manuel ur!

Miközben beszélt, vágyakozó és rajongó tekintet parázslott szemében, mintha valóban hárembeli kegyencnő volna, aki arra vár, hogy reá essen a szultán választása. És habozás nél- kül ajándékozta meg e csábtekinettel az öreg Manuel urat, aki annyira hasonlított egy öreg majomhoz. Végre felkérte, hogy lépjen a há- zába.

Egészen más jellege volt Brischi lovag mos- tani előkelő villabeli szalonjának, melyben me- zítlábu parasztasszonyok vörös kendővel mu- miaszerű fejkön rendezkedtek. Egyik közülök, a legvénebb és legfeketébb, megállott a munká- ban és gyikszemével ferde tekintet dobott a szokatlan vendég felé. Aztán elutasítóan rázta meg a fejét és távozott.

— Megkinálhatom egy pohárka fodormenta likőrrel? — kérdezte a lovag és kinyitott egy kis szekrényt. A szép gésa kissé szabadkozott, de azután mégis elfogadta és egyszerre felhő- pintette a likőrt.

— Biztosan egészen másvalamit akar, nem- csak egy pohárka likőrt, talán pénzt — szól Manuel magában és gondolatban válaszolt is: — Nem, nem, kedves Lauretta asszony, telje- sen kizárva!

Most már kissé bátortalanul folytatta a vendég:

— Ön már biztosan kitalálta, hogy egy szí- vességre akarom kérni. Ne ijedjen meg, csak egy csekélységről van szó. Mingyárt megmagya- rázok mindent. Szerelmi házasságot kötöttem. Az uram keveset keres és a családom, mely el- lenezte ezt a házasságot, csak nagyon szerény havi pótlékot juttat nekem... Így hát most vége van az egykori pompának, kedves Manuel uram, vége a gyönyörű, drága toaletteknek; be kell érnem egyszerű kis ruhákkal. »A szived és egy kunyhó!« És mégis, már azért is, hogy a férjemnek is bizonyos elégtételt szerezzek, azt szeretném, ha a szombati tengerparti ünnepe- lyen, melyet a fürdőigazgatóság rendez, egy szép toalettben vehetnék részt. Önnek segítsé- gemre kell lennie ebben. Hiszen jól tudja, hogy szép pénzt keresett annakidejében rajtam. Azonfelül szeretem is önt és ön is bizonyára még mindig szeret engem. Elfogom hozni te- hát a selymet és minden hozzávalót és ön ki- szabja a ruhámat; együtt fogunk dolgozni, ti- tokban. Senkinek sem kell tudnia, hogy lovag Brischi a legragyogóbb, a legnagyobb női szabó, hogy ő egyszóval a mi kedves Manuel urunk volt. Ugy-e megteszi? Igen, igen, mond- ja mingyárt, hogy igen.

Miközben beszélt, újra közeledett hozzá és bő, narancsszínű selyemujjának kelyhéből felé- je nyújtotta szép meztelen karját. Az ifjuság rózsáillata, mely mint egy élő virágból áramlott belőle, megcsapta az öreg embert és felébresz- tette benne egész szép és egyben kinszenvedéses múltjának emlékeit.

És már-már igent akart mondani, amikor

hirtelen eszébe jutott az öreg cselédnek gunyos és szinte titokzatos fejmozdulata és ő búbjós csábító előtte megismételte ugyanazt a moz- dulatot.

— Figyeljen ide, asszonyom. Foglaljon he- lyet, mert most én akarok beszélni. Ami engem illet: én azonnal segítségére volnék és pedig lel- kesedéssel. Az ön számára egy csillogó selyem- ből komponált ruhát kellene alkotni. A színt, amelyre gondolok, az én időmben tarkatüzláng- színnek neveztem: valami keveréke volt a zöld- nek, lilának, aranynak és ezüstnek. Nem ismerem a mostani divatot, de meg lehet győződé- ny, hogy az a ruha, melyet Manuel ur csinálna, a legeredetibb és legsikkesebb volna valamennyi közt, természetesen, ha maga viselné! És én el- mennék az ünnepélyre, hogy megnézzem magát, ahogy egy művész elmegy egy kiállításra, hogy gyönyörködjék művében. És ön nemcsak hogy elkerülne engem tekintetével, hanem még bosz- szankodva el is fordulna tőlem. Mert hisz a ma- ga ruhája »párizsi toilette« volna és az én sze- rencsétlen jelenlétem megfosztaná magát ettől az álomképzettől, sőt még annak a veszélynek is kiténné, hogy valamelyik barátnője kegyes volna engem felismerni és leleplezné a titkot. És ez számomra nagy kinszenvedést jelentene. Mert akkor mingyárt másnap reggel — Isten őrizz! — vissza kellene térnem abba a szanatóriumba, melyben két évet töltöttem, hogy kigyógyuljak idegbajomból, melyeket az asszonyok és leá- nyok, a maga kedves barátnői, örökös szeszé- lyeinek, szekaturáinak és ördögi hőbortjainak köszönhettem...